

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Keçmiş direktor təhsil şöbəsinin müdirini döydü
yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11 sentyabr 2014-cü il Cümə axşamı № 227 (5936) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Prezidentlərin intensivləşən görüşlərinin pərdəarxası

Qərbi Qarabağ strategiyasına düzəliş edir; ABŞ təkbaşına vasitəçiliklə problemi istədiyi kimi uzadan Rusiyanı fakt qarşısında qoymağı hədəfləyib

yazısı səh.11-də

Meriya qurultay üçün Müsavata Əmircanı verdi

yazısı səh.7-də

Dələduz məhkəmə hakiminin işi ilə bağlı qalmaql

yazısı səh.15-də

Parlament 200 min manatı bölmək üçün qanuna düzəliş edəcək

yazısı səh.6-də

Xaçmazdakı pivə zavodunun direktoruna sərt ittihamlar

yazısı səh.15-də

Mübariz Qurbanlı özünə yeni komanda yığır

yazısı səh.13-də

Tural Abbaslı: "İsa Qəmbərin kabinetində oturacam"

yazısı səh.4-də

Ermənilər 15 yaşlı azərbaycanlı girovu qaytarmaq istəyir

yazısı səh.11-də

Füenin Bakı səfəri QHT-ləri xilas edəcəkmi?

yazısı səh.9-də

Bir uşağı məktəbə yola salmaq üçün azı 150 manat lazımdır

yazısı səh.14-də

İsrail müdafiə nazirinin Bakıya yarıməxfi səfəri

yazısı səh.3-də

Müxalifət niyə mitinq keçirmir?

yazısı səh.12-də

DAK-la İran səfirliyi arasında dava qızıxdı

yazısı səh.6-də

Rəsmi Tiflis Azərbaycanla sərhədini viza ilə möhürlədi

"GÜRCÜSTAN CƏNNƏTİ" ÜZÜMÜZƏ BAĞLANIR-TƏFSİLAT

İki ölkə iqtidarı arasında əldə olunan razılaşma ilk növbədə Tiflisə sığınan siyasi fəalları, müxalif yazarları, Qərbin donor təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən QHT üzvlərinin işini mürəkkəbləşdirib; **Elxan Şahinoğlu**: "Avropadakı mühacirlərin də geri qaytarılması başlanacaq"

Saakaşvilini müharibəyə qızıışdıran ABŞ diplomatı Moskvaya səfir göndərildi

Vaxtilə "WikiLeaks"-in ifşa etdiyi Con Teffi təqaüddən geri çağırıblar; köhnə səfir isə twitter yazışmalarının güdazına gedib; Kreml də QHT sektorunu bitirməyə girişib...

yazısı səh.3-də

Şövqü Vaqifov

Putinin "işdən çıxardığı" azərbaycanlı iş adamı "Yeni Musavat"a danışdı

yazısı səh.10-də

Abbas Abbasovun vaxtilə dostluq etdiyi müxalifətçidən ilginç açıqlamalar

yazısı səh.5-də

Rauf Arifoğlu: "Məhkəmə sistemi Anar Məmmədovun kaprizi ilə oynayır"

yazısı səh.3-də

11 sentyabr 2014

Prezident Nizami rayonunda məktəblərə baş çəkib

yerlik əlavə korpusun inşası nəzərdə tutulur.

12 nömrəli məktəbdə 43 sinif otağı var. Məktəbdə 1200-ə yaxın şagird təhsil alır. Növbəti dərs ili üçün 240 şagird yerlik əlavə korpusun inşası nəzərdə tutulur. Burada da bütün sinif otaqları və fənn kabinetləri yüksək standartlar səviyyəsində təmir edilmiş, müasir istilik və işıqlandırma sistemləri quraşdırılıb.

Erməni "soyqırımı"nı inkar etmək Yunanıstanda cinayət oldu

Yunanıstan parlamenti yeni qanun qəbul edib. "Media forum" saytı xəbər verir ki, qanun irqçilik, ksenofobiya zəminində zorakılıq qızışdırmağa və yunanların, ermənilərin "soyqırımı"nı, Xolokostu, nasizmi inkar etməyə görə məsuliyyət nəzərdə tutur.

Qanuna görə, "soyqırımı"nı inkar edənlər 3 aydan 3 ilədək həbs cəzası ilə cəzalandırılacaqlar. Bu, insanlıq əleyhinə cinayətlər, hərbi cinayətlər, Xolokostu və nasizmi inkar edənlərə də aiddir.

Parlamentin deputatları və məmurlar bu cür hərəkətlərə yol versələr, onları 3 ildən 5 ilədək həbs cəzası gözləyir.

Prezident Administrasiyasının qarşısında aksiya

Sentyabrın 10-da saat 13.00 radələrində "Sevil" MMC-dən zərər gören bir qrup şikayətçi Prezident Administrasiyası qarşısında aksiya keçirməyə cəhd edib. Aksiya iştirakçılarının interpress.az-a verdiyi məlumata görə, toplaşanlar əsasən "Sevil" MMC-dən torpaq sahəsi alaraq ərazidə tikinti aparanaqlar. Təsisçisi və rəhbəri həbs edilən və tikinti işlərinin dayandırıldığı massivdə torpaq və mənzil alanların ödədiyi məbləğ siyahıya əsasən Hökməli bələdiyyəsi tərəfindən geri qaytarılmasa da, fərdi ev tikintisi aparanaqlara tikintinin pulu ödənilir.

Aksiyaçıların bildirdiyinə görə, onlara ancaq torpağın pulunu ödəniləcəyi və daha sonra tikintinin qiymətləndiriləcəyi bildirilib. Ancaq bunun müqabilində tikinti sahiblərindən ələrindeki sənədlərin təhvil verilməsi tələb olunub ki, tikinti sahibləri bununla razılaşmayıblar: "Bizə bildirilir ki, torpağın pulu ödəniləcək, ancaq tikinti daha sonra qiymətləndiriləcək. Lakin həmin qiymətləndirmənin hansı qaydaya uyğun aparılacağı bəlli deyil. Üstəlik, torpağa ödədiyimiz vəsaitin geri qaytarılması üçün əlimizdəki torpağa aid sənədlər geri alınacaq. Sənədləri verdikdən sonra həmin torpaqdakı tikintinin bizə məxsus olduğunu necə sübut edəcəyik?"

Aksiyanın icazəsiz olduğunu bildiren polis ona müdaxilə edib. Nəticədə Vüqar Qurbanov adlı aksiyaçı xəsarət alıb. Daha bir nəfər isə saxlanaraq polis bölməsinə aparılıb.

Nemət Pənahlı kamerada tək qalır

Qobustan həbsxanasında cəza çəkən siyasətçi Nemət Pənahlıya ailəsi ilə qısamüddətli görüş verilib. Məhbusun həyat yoldaşı Həcər Pənahlı sentyabrın 10-da "mediforum" saytına Nemət Pənahlının saxlanması şəraitindən ələ bir şikayəti olmadığını bildirib: "Sentyabrın 8-də görüşdük. Neməti başqa kameraya keçirdiblər, tək qalır.

Qobustan həbsxanasına yeni təyin olunan rəis nisbi qayda-qanun yaradıb. Əvvəllər saatlarla qapıda qalırdıq. İndiki durum daha rahatdır. Əvvəllər Nemət yataqdan şikayətləndirirdi, indi şərait dəyişib, normaldır".

Həcər Pənahlı Nemət Pənahlının şəkərdən çox əziyyət çəkdiyini deyib: "Qanunla bir saat havada ola bilir. Bu da çox azdır".

Nemət Pənahlı 2011-ci il yanvarın 8-də tutulub, xuliqanlıq və qəsdən sağlamlığa az ağır zərər vurma ittihamı ilə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

51 yaşlı Nemət Pənahlı 1988-ci ildə başlayan milli azadlıq hərəkatının öncül simalarından, Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin qurucularından olub.

«QAYA MƏTBuat YAYIMI» MMC!
 İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası gündəlik

«Yeni Musavat» qəzetinə—0,40 man
 və bundan əlavə 2000 adda yerli və xarici nəşrlər.

■ Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil,
 Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
 Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22
 Respublikanın digər böyük şəhərlərində də abunə qəbul olunur:
 mobil: (050)-235-23-41

Avropa Şurası payız sessiyasının gündəliyini açıqlayıb

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının 29-dan oktyabrın 3-dək keçiriləcək payız sessiyasının gündəliyini açıqlayıb. Sessiyanın ilk günündə AŞPA sədrinin yay sessiyasından ötən dövrdəki fəaliyyəti barədə hesabatı dinləniləcək, Büronun və daimi komitənin hesabatları müzakirə olunacaq, Türkiyədə keçirilən prezident seçkisinin nəticələri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılacaq.

Sentyabrın 30-da neofaşizm və ksenofobiya hallarının aşkar edilməsi və onlara qarşı mübarizə, ərəb inqilablarından sonra qurulan demokratiyada qadınların vəziyyəti diqqət mərkəzində olacaq.

Sonrakı günlərdə ötən ilin oktyabrından 2014-cü ilin oktyabrına qədər olan müddətdə monitorinqin proseduru dəyəri, Gürcüstanda demokratik təsisatların fə

aliyyəti, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının 2013-2014-cü illərdə fəaliyyəti, Albaniyanın Avropa Şurasına daxil olarkən götürüldüyü öhdəlikləri yerinə yetirməsi, Avropada döş xərcənginin müalicəsinin optimizm variantı

məsələləri müzakirə olunacaq. Sessiyanın gedişi ərzində avropalı deputatlar Ukrayna böhranı ətrafında müzakirələr aparacaq və insan haqları üzrə Vatslav Havel mükafatının təqdimatı keçiriləcək.

Bu gün 11 sentyabr hadisələrinin ildönümüdür

Bu gün 2001-ci il sentyabr ayının 11-də ABS-ın Nyu-York və Vaşinqton şəhərlərindəki hödəflərə qarşı həyata keçirilən terror aktlarının 13 ili tamam olur.

Həmin gün yerli vaxtla saat 08:46-da "American Airlines" şirkətinə məxsus səmşişin təyyarəsi Nyu-Yorkda yerləşən Dünya Ticarət Mərkəzinin Şimal qülləsinə çırpıldı. 09:03 radələrində isə Cənub qülləsi bənzər hücumla məruz qaldı. Həmin qüllələr təyyarə hücumuna qarşı durmaq üçün kifayət qədər möhkəm tikilmişdi.

Lakin qüllələrin içərisində naməlum şəxslərin yerləşdirdiyi güclü partlayıcı qurğuların partladılması nəticəsində hər iki qüllə dağıldı. Sonuncu hücumdan 40 dəqiqə sonra ABŞ Müdafiə Nazirliyi - Pentaqonun binası da intiharçıların idarə etdikləri təyyarə tərəfindən vuruldu.

Bu hücumdan 25 dəqiqə keçdikdən sonra eyni məqsədlə qaçırılan bir səmşişin təyyarəsinin hava hücumundan müdafiə qüvvələri tərəfindən vurularaq zərərsizləşdirildiyi açıqlandı. Həmin təyyarənin hədəfinin Ağ Ev olduğu bildirildi. Bu hadisələr 3 minə yaxın sadə vətəndaşın ölümünü, 6 mindən çox insanın yaralanmasını ilə nəticələndi.

200 Ukrayna hərbcisinin öldüyü təsdiqləndi

"İlovayskda azı 200 hərbcimiz həlak olub". ANS-in məlumatına görə, bu barədə Ukraynanın baş prokuroru Vitali Yarema bildirib. O qeyd edib ki, hazırda Dnepropetrovskda hərbi prokurorlar araşdırma aparırlar.

Ukraynanın Dnepropetrovsk vilayət sədrinin müavini Boris Filatov bir müddət öncə İlovayskdakı faciədə ölənlər barədə açıqlama verib.

O, batalyon komandirləri ilə söhbətdən sonra qeyd edib ki, İlovayskda 100-dən çox ukraynalı hərbi həlak olub.

Eyni zamanda Donbasda döyüşən hərbi Vladimir Parasyuk isə İlovayskda ən azı 500 ukraynalının öldüyünü söyləyib.

Batalyonun döyüşçüləri bu faciədə 1200-dək hərbcinin həlak olduğunu iddia edirlər.

Seymur Həzinin apelyasiya şikayətinə baxılacaq

Xəbər verildiyi kimi, avqustun 29-da AXCP üzvü, "Azadlıq" qəzetinin əməkdaşı Seymur Həzi həbs edilib. O, 221.3 maddəsi ilə (silah və silah kimi istifadə olunan əşya tətbiq etməklə xuliqanlıq) ittiham olunaraq, barəsində 2 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Hazırda AXCP üzvü Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılır.

Seymur Həzinin hüquqlarını müdafiə edən Elton Quliyev istintaqla bağlı heç bir yeniliyin olmadığını bildirdi: "Seymur bəylə dünən görüşdüm. Saxlanma şəraitindən razıdır. Görüşlə bağlı heç bir maneçilik yaranmayıb. Qanunsuz həbsindən apelyasiya şikayətimizə yaxın günlərdə baxılacağı gözlənilir".

AXCP üzvünün atası Məşğül Həziyev oğlu ilə telefon vasitəsilə ünsiyyət yaratdıqlarını qeyd etdi: "3 gün əvvəl özü zəng etmişdi. Başqa əlaqə vasitəmiz yoxdur. Zəng edəndə heç nədən narahat olmamağımızı və hər şeyin qaydasında getdiyini bildirdi. Təcridxana qanunlarına görə həftədə bir dəfə yemək aparılır. Heç bir problem yaranmayıb. Digər vətəndaşları necə qarşılayırlarsa, mənə o cür münasibət göstərir".

Məhbus atası oğlunun həbsinin siyasi əqidesi ilə əlaqədar olduğunu da söylədi: "Hamımıza həbsin nə ilə bağlı olduğu məlumdur".

Seymur Həzinin qardaşı Teymur Həziyev də qardaşının həbsinin siyasi sifariş olduğunu iddia edir: "Seymur apardığı mübarizəyə, etdiyi haqlı tələblərə görə həbs edilib. Bu, birbaşa siyasi sifarişdir. İstintaqda adı hallanan Məhərrəm adlı şəxsin həbs edildiyini deyirlər. Biz bunun nə dərəcədə doğru olduğunu deyə bilmərik. Bəlkə də bir şeyiədir".

□ Cavansir ABBASLI

Vəhhablərin ən güclü qanadı məhv edildi - 45 ölü

Suriyada vəhhablərin təkfirçi qanadının rəhbərliyi məhv edilib. Axar.az xəbər verir ki, "Əhrarur Şam" terror qruplaşmasının liderləri Suriyanın Ram-Həmdan kəndində yerləşən qaragahında partladılaraq havaya sovrulublar.

Partlayış nəticəsində vəhhabi terrorçulardan 45 nəfər ölüb, çoxlu sayda şəxslər üzvü yaranıb.

Hadisə nəticəsində təşkilatın aparıcı qüvvələri - Həsən Abud, Əbu Yazan və arvadı Şamı, Əbu Talha, Əbu Talha əl-Ğabi, Əbu Abdulməlik (İslam Cəbhəsinin başçısı), Əbu Eymən Hamavi, Əbu Eymən Ram Hamdan, Əbu Səriya və başqaları öldüyü aydınlaşıb. Hücumun kimlər tərəfindən həyata keçirildiyi bilinmir.

"Əhrarur Şam" qruplaşması Suriyada "İslam Cəbhəsi"nin bir qanadıdır.

"Elm" tədris mərkəzi
MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44
 Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;
 Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
 Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;
 Mob: (055) 660-07-05

Mehriban Əliyeva Olimpiya Stadionunda işlərlə tanış oldu

Azərbaycanın birinci xanımı, "Bakı-2015" Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyeva Bakı Olimpiya Stadionunda həyata keçirilən işlərin gedişi ilə tanış olub.

«AzərTAC» xəbər verir ki, birinci xanıma Bakı Olimpiya Stadionunun interyerində həyata keçirilən və görülməli işlərlə bağlı məlumat verilib. Təşkilat Komitəsinin sədri interyerdə istifadə olunacaq tikinti materialları və mebel avadanlığı ilə bağlı tövsiyələrini verib.

"İşgəncəyə məruz qalıram"

Keçmiş səhiyyə naziri, hazırda 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanılan Əli İnsanov Avropa Şurasının İşgəncələrə qarşı Komitəsinə müraciət edib.

İnterpress.az xəbər verir ki, sentyabrın 10-da göndərilən müraciətdə keçmiş nazir işgəncələrə məruz qaldığını bildirib.

Müraciətdə bildirilir: "Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi 14 mart 2013-cü il tarixli qərarı ilə Əli İnsanovun konvensiyanın 6-cı maddəsində nəzərdə tutulan ədalətsiz məhkəmə araşdırması hüququnun və 3-cü maddəsi ilə nəzərdə tutulan işgəncələrə məruz qalmaq hüququnun pozulması nəticəsinə gəlib. Buna görə Azərbaycan hökuməti 10 min avro cərimələnib. Lakin hökumət Avropa Məhkəməsinin həmin qərarını qəsdən icra etmir. Əli İnsanovun ədalətsiz məhkəmə araşdırması hüququ təmin edilməyib. Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin qərarında Əli İnsanovun 13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində ağır və dözülməz şəraitdə saxlanılmaqla işgəncəyə məruz qoyulur".

Ə.İnsanovun vəkili Toğrul Babayevın sözlərinə görə, Əli İnsanov pozulmuş hüquqlarının müdafiəsi üçün Avropa Şurası İşgəncələrə qarşı Komitəsinə müraciət edib.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Aktual

ABŞ Rusiyadakı səfirini vaxtından əvvəl dəyişib. Bu dəyişiklik Amerika və Rusiya mediasında geniş müzakirələrə səbəb olub. Bu dəyişiklikdən daha çox keçmiş səfirdən son dərəcə narazı olan Rusiya məmnun qalıb. Köhnə səfir əsasən ictimai sektorla işləyirdi. Təbii ki, Kreml düşmən hesab etdiyi bu kimi təşkilatlarla isti münasibətdə olan birisindən o qədər də razı qala bilməzdi.

O, həm də "rəngli inqilablar" üzrə mütəxəssis sayılırdı. Əlbəttə, keçmiş səfirin rəsmi Moskva tərəfindən xoş qarşılanmamasının yeganə səbəbi onun dostları ilə bağlı deyildi. Cənab Makfol Rusiyaya qarşı kəskin neqativ mövqeyi ilə seçilirdi. Rusiyadakı demokratiya uğrunda mübarizləri açıq şəkildə dəstəkləyirdi.

"The Washington Post"un müxbiri Maykl Brinbaum yazır ki, "Amerikanın Rusiyadakı əvvəlki səfiri twitterdə atəşfəşanlıq təşkil edirdi. Moskva heyətə barədə süzgəcdən keçməyən fikirlərini sosial şəbəkədə həvəslə paylaşırdı. Diplomata yaraşmayan maneralar nümayiş etdirməkdən sanki həzz alırdı. Ancaq Rusiyaya yeni təyin olunmuş səfirimizin heç twitter səhifəsi də yoxdur..."

Maykl Makfolun isə twitterdə açıq və son dərəcə sürətlə yazışmalar aparırdı. Bu kimi davranışlar Amerika səfirləri üçün qətiyyətlə tipik deyil. Bir qayda olaraq Maykl Makfolun kimi diplomatların dediyi və ya yazdığı hər hansı bir mətn əvvəlcədən Dövlət Departamenti tərəfindən senzurdan keçirilir, müəyyən düzəlişlər olunur. Maykl Makfolun Moskva gələndə Amerikanın dövlət katibi Hillari Klinton idi. Xanım Klintonun təlimatında deyilirdi ki, səfirler twitterdən olduqları ölkənin insanları ilə münasibət qurmaq üçün istifadə etsinlər. Bu çağırış Maykl Makfolun üreyincə olmuşdu və onu twitterdən ayırmaq olmurdu".

"The Washington Post" yazır ki, twitterə bağlı belə bir səfir Rusiyada özünü doğrulda bilməzdi, elə ona görə də ənənəvi diplomatiyaya üstünlük verən Con Teffa Moskvağa göndərildi. O, Moskvanın qızılı rəngə boyanmış saraylarında daha yaxşı münasibətlər qura bilər, hər halda, o, Maykl Makfolundan daha münasib fiqurdur. Ömrünün 40 ilini diplomat kimi fəaliyyətdə olub. Poliqlot kimi tanınır. Düşünür ki, ivrit, rus və macar dillərini bilir. Macar dili isə öyrənilməsi praktiki mümkün olmayan ən çətin dil sayılır.

"Cənab Teff 1949-cu ildə anadan olub. Onun karyerası diplomatiyaya bağlı olub. Uk-

səfir olarkən isə Viktor Yuşenکو təmsil etdiyi ölkənin ABŞ-ın dəstəyi ilə NATO-ya daxil olmasına ciddi cəhd göstərdi. Lakin "qoca Avropa" Ukraynanın NATO-ya daxil olma-

vmgrla Ukraina..." hissəsini oxuyanda isə adam dəli olur... Elə bilirsən ki, bu, ölməkdə olan milçəklərin son vizitidir. Hər dəfə mənə elə gəlirdi ki, bu musiqini dinləməkdənsə öl-

Saakaşvilini müharibəyə qızıışdıran diplomat Moskvaya səfir göndərildi

Vaxtilə "WikiLeaks" in ifşa etdiyi Con Teffi təqaüddən geri çağırıblar; köhnə səfir isə twitter yazışmalarının güdazına gedib; Kreml də QHT sektorunu bitirməyə girişib...

raynada, Gürcüstanda, Litvada səfir kimi çalışıb. Moskvaya səfir göndərmək üçün onu təqaüddən geri çağırmaqla olublar. Onun diplomat kimi öz üslubu var. Və bu üslub Rusiyada daha çox işə yarayacaq", məqalədə deyilir.

"Rusiya-ABŞ münasibətləri uzun müddətdir ki, mövcuddur və böyük tarixi var. Biz müttəfiq də olmuşuq, rəqib də. Biz əməkdaşlıq da etmişik, münasibətlərimiz də az olmayıb. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, bir dəyişməz yanaşma da olub. Amerika Rusiya ilə, onun xalqı və rəhbərliyi ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa üstünlük verib", qəzet yazır.

Yeni səfirin bu fikri facebookda yayımlanıb, ancaq önəmli odur ki, bu paylaşmanı səfir etməyib. Kimsə başqa birisi onun fikrini tirajlamağı lazım bilib...

İndi görək Rusiya mətbuatı Amerikanın yeni səfiri haqqında nə yazır? Düşünür ki, yeni səfirin ən yaxın dostları sırasında Saakaşvili var, Beresovski olub və onun dostluğu bu tipdən olan şəxslərlə çox zəngindir. Qeyd olunur ki, Con Teff ABŞ-ın Gürcüstanda səfiri olarkən bu ölkə Cənubi Osetiyaya soxuldu, o, Ukraynada

sına mane oldu.

Ruslar onu da vurğulayırlar ki, bu səfir nümunəvi xidmətinə görə dəfələrlə Amerikanın mükafatlarını alıb. Amerikada isə ad gününə və ya bu kimi xırda şeylərə görə dövlət mükafatı verilmir. Verilibsə, deməli, ciddi xidmətlər həqiqətən də olub.

Qeyd olunur ki, nümunəvi diplomatik xidmətinə baxmayaraq Con Teffin də müəyyən yanlışlıqları olub. Və belə yanlışlıqlar gözənilmədən üzə çıxıb. "WikiLeaks" in yaydığı məlumatların birində deyilirdi ki, cənab Teff 2008-ci ildə Saakaşvilini inandırirdi ki, əgər Gürcüstan Cənubi Osetiyada separatçılara qarşı mübarizəyə başlasa, Qərb Gürcüstanın yanında olacaq.

"WikiLeaks" in yaydığı məlumatlardan o da bəlli olmuşdu ki, cənab Teff Ukraynada səfir olarkən bu dövlətin himnini qarşı son dərəcə mənfi münasibətdə olub. Təbii ki, onun heç ağına da gəlməyib ki, nə vaxtsa bu fakt mətbuata sızma bilər. O, Dövlət Departamentinə göndərdiyi məruzədə yazırdı: "Xüsusən onların himnini dinləmək mümkün deyildi. Bu, adama əzab verir. Onlar xorla "He ne

mək yaxşıdır".

Ruslar bildirirlər ki, cənab Teff Rusiya iqtidarının yeritdiyi siyasətə qarşı son dərəcə kəskin mövqedə olan birisidir. O, Moskvada işə başlamamışdan öncə Senat qarşısında çıxış edərkən deyib ki, ABŞ heç vaxt Rusiyanın Kırımı işğal etməsi ilə razılaşmayacaq. Üstəlik, o, Rusiyanı Ukraynada işğalçılıq siyasəti aparmaqda suçlayıb. Rusiyadan gedən səfir Maykl Makfol isə yerinə gələn səfir haqqında deyib ki, o, mükəmməl diplomatdır və bu sahədə ən yaxşılardan biridir.

Ancaq Rusiya mətbuatı onu da bildirir ki, Rusiya-Amerika münasibətləri daha yüksək səviyyəli rəsmilər tərəfindən nizamlanır. Moskvadakı səfirin vəzifəsi isə Vaşinqtonda müəyyən olunan xətti qüsuruz həyata keçirməkdir...

Qeyd edək ki, ABŞ-ın Bakıda səfiri də vaxtından əvvəl dəyişdirildi; o da QHT sektorunun fəalları ilə münasibəti sevir...

□ Elbəyi HƏSƏNLİ, Süris

"Məhkəmə sistemi Anar Məmmədovun kaprizi ilə oynayır"

Rauf Arifoğlu: "Bu, məhkəmə-hüquq sistemi üçün böyük ayıb tarixidir və bu tarix silinməlidir"

Nəqliyyat nazirinin oğlu Anar Məmmədovun "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı qanunsuzluqları davam edir. Bu barədə qəzetimizin ötən sayında da xəbər vermişdik. Baş yazarımız Rauf Arifoğlunun bununla bağlı ədliyyə naziri, Məhkəmə Hüquq Şurasının sədri Fikrət Məmmədova müraciətinə də hələ müvafiq cavab verilməyib.

Bizə açıqlamasında R. Arifoğlu son durumla bağlı danışırdı. Dedi ki, A. Məmmədovun "Yeni Müsavat"la bağlı məhkəmə prosesi Azərbaycan hüquq tarixində qara ləkədir. Müsahibimiz xatırladı ki, A. Məmmədovla qəzet arasındakı centlmen anlaşmasından sonra o, iddiasının icrasını geri çəkmişdi: "Bununla bağlı məhkəmə qərarı vardı və biz o qərar almışdıq. Qanuna görə, qərardan şikayət müddəti 10 gündür. Lakin aradan 5 ay keçəndən sonra o, birdən məhkəməyə müraciət edib. Qərarların icrası ilə bağlı verilən məhkəmə hökümünün ləğv olunmasını istəyib. Məhkəmə də bu şəxsin qarşısında nəyə görə qanunsuzluğa yol verib və qəzetin üzərinə Anar Məmmədovun iddiası əsasında yönəlmiş 4 min manatı yenidən icraya yönəltməklə bağlı qərar verib. Öz qərarını ləğv edən, bu qanunsuzluğa yol verən şəxs isə hakim İlham Burcayevdir. Bu azmış kimi, məhkəmə qərarını ləğv etmək üçün icraçı şəxsən banka gedib və bankdan da dərhal icraya yönəldirib".

Baş yazar bildirdi ki, bu kritik zamanda "Yeni Müsavat"ın 4 min manat pulu blokkadır. Onun sözlərinə görə, bununla bağlı artıq kasasiya şikayəti də verilib: "Amma eyni zamanda mən maraqlandım ki, bəlkə biz burda haqsızıq? Bəlkə Anar Məmmədovun xətrinə deyəndən sonra o, başqa təzyiqlər variantları tapmadığından qanunlar çərçivəsində buna əl atıb? Maraqlanıb öyrəndim ki, onun hərəkətləri tamamilə qanunsuzdur. Hakimlər özlərini biabir ediblər. Bununla bağlı mən Məhkəmə Hüquq Şurasının sədri, ədliyyə naziri Fikrət Məmmədova müraciət edərək şikayətimi bildirmişəm. Faktları və detalları göstərmişəm. Eyni zamanda Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev də şikayət edib, detalları və faktları göstərmişəm. Əgər bu qanunsuzluq aradan qalxmasa, biz Avropa Məhkəməsinə müraciət edib, bu işi udacağıq və Azərbaycanı da cəriməltədirəcəyik. Amma bu, hakimin özü üçün də, məhkəmə-hüquq sistemi üçün də böyük bir ayıb tarixidir və bu tarix silinməlidir. Üstündən 5 ay keçəndən sonra bir nazir oğlu qəzəti cəzalandırmaq üçün hakimin əli ilə dəhşətli bir qanunsuzluğa əl atıb. Məhkəmə sistemi də asanlıqla onun kaprizi ilə oynayır. Nədi, nədi Anar Məmmədov sübut etsin ki, biz centlmen anlaşmasını pozmuşuq və o, ayı işi ilə bağlı cərimənin üzərində dayanır, bizim cərimə olunmağımızı təmin edir. Halbuki Fərahim İlqaroğlu döyülənə kimi, 5 ay müddətində anlaşmamıza sadıq qalmışdıq".

R. Arifoğlu xatırladı ki, əslində "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Fərahim İlqaroğlu Anar Məmmədovun əmisi oğlu Aynar Məmmədov tərəfindən döyüləndən sonra birincinin adı gündəmə gəlib. Müsahibimizin sözlərinə görə, nazir oğlunun adı anlaşmadan sonra ancaq bu kontekstdə hallandırılıb: "Biz onun adını bu kontekstdə hallandırmışdıq. Birbaşa, qəsdlə onun adı hallandırılmayıb. Buna təəssüf edirik və ümid edirik ki, Fikrət Məmmədov və Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayev bu qanunsuzluğa son qoymaq qətiyyətini özlərində tapacaqlar".

□ Sevinc TELMANQIZI

İsrail müdafiə nazirinin Bakıya yarıməxfi səfəri

Moşe Yalonun səfəri barədə məlumat ancaq onun təyyarəsi Azərbaycan paytaxtında yerə enəndən sonra verilib

Sentyabrın 10-da İsrail müdafiə naziri Moşe Yalon Bakıya sürpriz və tarixi səfər edib. Ona görə sürpriz ki, yəhudi dövlətinin müdafiə nazirinin Bakıya səfəri barədə məlumatın yayılmasına ancaq onun təyyarəsinin Azərbaycan paytaxtında yerə enməsindən sonra icazə verilib.

Virtualaz.org xəbər verir ki, bu barədə "The Times of Israel" qəzetinin Moşe Yalonu müşayiət edən əməkdaşı yazıb. İlk dəfədir ki, İsrail müdafiə naziri Azərbaycana səfər edir və bu baxımdan Moşe Yalonun səfəri tarixi əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan tərəfinin yaydığı rəsmi məlumatda isə deyilir ki, prezident İlham Əliyev Bakıda sabah işə başlayacaq "ADEX-2014" müdafiə sərğisində iştirak edən İsrail nümayəndə heyətinin rəhbəri Moşe Yalonu qəbul edib. Görüşdə İsrail Azərbaycan arasında hərbi tərəfdaşlıq məsələləri müzakirə edilib.

"Mən Azərbaycana tarixi səfər edən ilk İsrail müdafiə naziri olaraq çox şadam. Bizim ikitərəfli münasibətlərimiz çox məhsuldardır və ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq inkişaf edir" - deyər Moşe Yalon qəbulda bildirib.

İsrail müdafiə nazirinin Bakıya səfəri iki gün davam edəcək. Onun Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və müdafiə naziri Zakir Həsənovla, habelə digər rəsmi şəxslərlə görüşləri də planlaşdırılıb.

İsrail "ADEX-2014" sərğisində 14 şirkətlə iştirak edir. Qeyd edək ki, İsrail Azərbaycana silah satan əsas ölkələrdən biridir. Son illərdə Azərbaycan bu ölkədən milyardlarla dollarlıq müasir silah sistemləri alıb.

Bir müddət öncə Müsavat Partiyası başqanlıqna iddiaçılardan olan Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat" qəzetinin qonağı olmuşdu. Ötən gün isə başqanlıq namizədlərdən olan Tural Abbaslı rədaksiyaya dəvət etdik, onun gözü ilə Müsavat Partiyasında gedən başqanlıq yarışını oxuculara çatdırmağa çalışdıq. Müsavat Partiyası elə bir strukturdur ki, orada gedən proseslər bütünlükdə toplumun, siyasi dairələrin, hakimiyyətin də diqqət mərkəzindədir. Proses son dərəcə həssaslıqla izlənir. Müsavat Partiyasının qurultayı iqtidar mediasının da davamlı izlədiyi məsələlərdəndir.

"İsa Qəmbərin

kabinetində oturacam"

Tural Abbaslı: "Niyə yeni partiya yaradaq ki, Müsavat onsuz da bizimdi"

"Yeni Müsavat" qəzeti də bu məsələyə həssas yanaşır. Rauf Arifoğlu "Yeni Müsavat"ın rəhbəri olaraq bildirib ki, o, namizədlərin hamısına informasiya dəstəyi verməyə hazırdır. Baş redaktor vurğulayıb ki, qurultay kimi seçsə, partiya üzvü olaraq həmin şəxsin başqanlıqını qəbul edəcək. Rauf Arifoğlu hələlik səsini kimə verəcəyini açıqlamayıb.

(əvvəlki ötən sayımızda)

- Niyə siz özünüz Müsavat Partiyasından gedib başqa bir partiya qurmursunuz? Bu, İsa Qəmbərin, Arif Hacıoğlu qurduğu təşkilatdır, onlar partiyanı bu günə gətirib çıxarıblar. 20 il müzakifədə qalmasına baxmayaraq partiyanı məhv etməyiblər. Siz yenilik etmək istəyirsinizsə tərəfdarlarınızla birləşib niyə özünü yeni partiya qurub ideyalarınızı gerçəkləşdirmirsiniz?

- Çünki biz Müsavat Partiyasını kimlərsə partiyası olaraq görmürük. Mənim babam müsavatçı olub. Onda babam sağ olsaydı, eyni sözləri indiki rəhbərliyə vermək lazımdı. Mənim anam Müsavat Partiyasının bərpa qurultayının nümayəndəsi olub. Mən 10 yaşından Türkiyədə Müsavat Partiyası üçün çap olunan bloklarla, hazırlanan nişanlarla böyümüşəm.

- Deməli, Müsavat Partiyası bərpa olunanda sizin cəmi 10 yaşınız olub.

- Bəli. Heç şübhəsiz Müsavat Partiyasının yaradılmasında böyük əziyyətlər, zəhmətlər olub. Amma bu, partiyanın məhz onu bərpa edənlərə məxsus olması demək deyil. Mən uzun müddət Müsavat Partiyası Gənclər Təşkilatının sədri oldum, ancaq sədrlikdən gəndən sonra şəxsi maliyyə ilə alınan inventarlara belə toxunmadım. Partiyanın nizamnaməsi var, əsasnaməsi var. Hər bir partiya üzvü fəaliyyətini bu sənədlərə uyğun qurmalıdır. Biz niyə yeni partiya yaratmalıyıq ki - Müsavat Partiyası onsuz da bizimdi. Biz meğər partiyada müəyyən vəzifəni tutmasaq partiyadan gedəcəyik? Qətiyyənlə belə deyil.

- İndiki strukturu öz ideyalarınızı həyata keçirmək üçün uyğun görürsünüz mü?

- Təbii ki...

- Əgər yeni ideyalar yaratmaq, cəmiyyətə yeni ideyalar gətirmək istəyirsinizsə, siyasətin əlifbasında yazılıb ki, bunun üçün köhnə struktur uyğun deyil, yenisi yaradılmalıdır. Ona görə soruşuruq ki, Müsavat Partiyasının ideologiyası, strukturu, proseslərə yanaşması sizin ideyalarınıza uyğun durmu?

- Struktur ideologiyaya uyğundur, şəxslər uyğun deyil, yanaşma tərzləri uyğun deyil. Müsavat Partiyasının strukturu real praktik məsələlər üzərində qurulub. İdeologiyaya gəlincə, hətta Yeni Azərbaycan Partiyası da müsavətçilik ideologiyasını qəbul edir. Söhbət Müsavat Partiyasının strukturu təmsil edən, müəyyən edən insanların yanaşma tərzindən gedir. Araşdırsanız, görürsünüz ki, son bir ildir, bəlkə bir az daha artıq müddətdir mən partiyada baş verən proseslərə müxalif qalıram. Bu o demək deyil ki, mən hər zaman haqlıyam. Ancaq ən azından mən düz olduğumu sübut etmək üçün bir şans əldə etmək istəyirəm. Bu bizim haqqımızdır. Bizim bir ədəbiyyat müəllimimiz vardı, o deyirdi ki, Xaqani də böyük şair idi, təəssüf ki, Nizaminin dövründə yaşayıb. Biz Xaqani

maddə dəyişdirilsin, İsa Qəmbər başqanlıqda qalsın. Bir nəfərin iki dəfə rəhbər postu tutması bəyərli dövlət idarəçiliyi üçün nəzərdə tutulub. Söhbət İsa Qəmbərin idarəetmə qabiliyyətindən, onun bacarıqsızlığından getmir. Qətiyyənlə biz İsa Qəmbərə qarşı deyilik. Təbii, İsa Qəmbərin bu və ya başqa məsələyə yanaşmasında uyğun gəlməyən məqamlar olub. Bu, təbii.

- Başqanı sevirsinizmi?

- Başqanı sevdikimizi bizdən yox, başqan uğrunda mübarizə aparan yoldaşlarımızdan, ya da elə hakimiyyətdən soruşmaq olar. Biz onu insan kimi sevirik, siyasi fiqur kimi dəstəkləyirik. Başqanın hansı addımını dəstəkləmiriksə, onu açıq deyirik. Düşünürəm ki, bu, səmimiyyətdir. Əslində sevirik ki, açıq deyirik. Başqanın üzünə bir söz, arxasınca başqa söz söyləmirik.

olmaq istəmirik, Nizamidən şans istəyirik. İstəyirik onun kimi "qəzəl yazmaq" qabiliyyətimiz olduğunu göstərməyimiz üçün bizə də bir imkan versin.

- Kənardan belə təqdim olunur ki, siz İsa Qəmbərə qarşısınız. Yenilik tələb edəndə, iddia ortaya qoyanda da əslində ona qarşı çıxırsınız. Bu belədir mi? Bu durumu açıq şəkildə necə ifadə edə bilərsiniz?

- Qətiyyənlə deyil. Çünki İsa Qəmbərin başqanlıqda qalması ilə bağlı 4-5 il öncə məsələ gündəmə gələndə ortaya bizdən açıq mövqə qoyan yox idi. Biz deyirdik ki, nizamnamədəki

isə sosial şəbəkələr insanların yığılan enerjilərinin boşaldılması funksiyasını yerinə yetirdi. Çox təəssüf, artıq bir çox siyasi tədbirlər facebooka şəkil qoydurmaq üçün keçirilir. Ölkədə bu gün "layk" (ingiliscə "like" "bəyənmə" sözünün deyiliş forması -red.) davası gedir. Mən həbs olunanda facebook hələ o qədər də populyar deyildi. 17 ay sonra azadlığa çıxanda gördüm ki, hamı deyir, filankəs filan qədər layk yığı, filankəs hamıdan çox layk topladı. Mən hətta düşündüm ki, bəlkə bu "layk"lar çox olanda maddi gəlir-filan da olur (gülür). Ola bilər, sonradan biz də hansısa məsələlərdə bu ab-havaya

- İstəyir, əlbəttə. Amma bu məsələlərə yanaşma metodlarımız fərqlidir. Mən düşünürəm ki, biz 5 dəfə meydana çıxsaq, hakimiyyət 6-cı dəfədə danışıqlar masasında əyləşəcək.

- Yeni sizin timsalınızda Müsavat Partiyası savaşı bir başqan qazana bilər. Bu həm də o deməkdir ki, bütün aksiyalarda funksionerlərlə bir yerdə olacaqsız?

- Şübhəsiz. Qalstukumu taxıb kabinetimdə oturmağı düşünmürəm.

- Seçilsəniz, hansı otaqda oturacaqsız?

- Müsavat Partiyasının başqanı üçün nəzərdə tutulmuş otaqda.

- Demək, İsa Qəmbərin kabinetinə də iddialısınız.

- Müsavat Partiyası başqanının kabinetinə iddialıyam. Kabinet problemim yoxdur - evdə yaxşı bir kabinetim var. Başqan avtoritet olmalıdır, onun zəhmi olmalıdır.

- Başqan olsanız, indiki rəqiblərdən kimi komandanızda görmək istərdiz?

- Biz indidən də xahiş edirik - gəlsinlər, bir yerdə işləyək. Məgər başqan seçilsən, mənim Arif Hacı kimi bacarıqlı bir siyasətçiyə, ya Qubad bəy kimi savadlı iqtisadçıya, yaxud İsa bəy kimi liderin məsləhətlərinə, dəstəyinə ehtiyacım qalmayacaq? Biz deyirik ki, enerji tələb olunan yerdə gənclər olsun, təcrübə, bilik, bacarıq, plan tələb olunan yerdə təcrübəli olsun.

- Rəqiblərinizdən biri seçilsə, onlardan hansının komandasında olarsız?

- Mən öz komandamda təmsil olunacam. Mən həmişə Müsavat Partiyasının komandasında olacam.

- Rəqiblərinizdən hansını özünü daha yaxın görürsünüz?

- Mənəvi baxımdan biri, siyasi baxımdan digərini.

- Adlar yoxdur mu?

- Bilən bilir.

- Ehtiyac olarsa kimin xeyrinə namizədiyi geri götürərsiz?

- Fövqəladə durum olmasa heç kimin xeyrinə namizədiyimizi geri götürməyəcəyik. Ancaq ikinci tur keçilsə və biz ora çıxa bilməsək, gəncliyin maraqlarını ən çox təmsil edənlə səs verəcəyik.

- Hansı partiyalarla münasibətlər quracaqsınız?

- Reallıq deyir ki, müxalif siyasi güclərdən biri Müsavatdırsa, digəri AXCP-dir. İlk sırada AXCP ilə münasibətləri normalaşdırmağa çalışacam. Ən azından bir-birimizə zərər vuracaq addımlara moratorium qoyulmalıdır. Yeni əgər səmimi mütəfiq ola bilmiriksə, bir-birimizin əleyhinə də işləməməliyik. AXCP ilə münasibətlər mütləq nizama salınmalıdır - bunsuz mümkün deyil. Digər partiyalara gəlincə, bizim heç kimə müxalifet lisenziyası vermək fikrimiz, hüququmuz yoxdur. Müxtəlif məsələlərdə müxtəlif partiyalarla eyni mövqedə ola bilərik. Əgər Ümid Partiyası İlham Əliyevi seçkiddən sonra təbrik edərsə, bu o demək deyil ki, İqbal Ağazadə siyasi məhbəslərin azadlığı uğrunda meydana çıxacaqsa, biz ona "get" deyə bilərik. Müsavat Partiyasının buna qədərki siyasəti də məhz belə olub.

Qələmə aldı
Aygün MURADXANLI

"Mən Müsavat Partiyasının var olması üçün yox, onun hakimiyyətə gəlməsi üçün fəaliyyət göstərmək istəyirəm. Mən mənəvi qələbələr istəmirəm. Biz maddi qələbə, real qələbələr istəyirik"

ra 3-4-nü azad edəndə biz onlara təşəkkür edirik. Biz qanunvericilik çərçivəsində daha radikal addımlar düşünürük. Meydanlara çıxmalyıq, öndə də özümüz getməliyik. Bəzən deyirlər ki, meydan dönəmi bitib, repressiyalara rəvac verməyə ehtiyac yoxdur. Gəlin analiz edək görək, meydan dönəmindəmi daha çox repressiyalar vardı, yoxsa indimi? Hazırda az qala hər gün sularımızdan birini həbs edirlər. Bir vaxt vardı biz inzibati həbs alanda dostlar zəng edib "qəzan mübarək" deyirdilər, indi 10-15 illik həbs qərarları çıxılır, ancaq cəmiyyət sakit yanaşır. Fərəc Kərimov 12 il qədər həbs gözləyir, Seymur Həzi 6 il azadlıqdan məhrum edilə bilər. Biz bu qurbanları veririk, heç olmasa mübarizə şəraitində verək.

- Siyasi partiyalar sanki siyasi səhnədən yığılmış kimi görünür. İndi siyasi mübarizə, belə demək mümkündürsə, facebooka köçüb. Bu durumu necə dəyişməyi düşünürsünüz?

- Qərb ölkələrindən birinin səfiri deyirdi ki, facebook Azərbaycanda tərs effekt verdi. Ərəb ölkələri inqilablar üçün sosial şəbəkələrdə təşkilatlandı, bizdə

kökləndik. Ancaq biz "layk" müxalifəti olmamalıyıq. Mən dünən parkda Rəşadət Axundovun yoldaşını və oğlunu gördüm. Araz artıq 1 yaş 4 aylıqdır. O, atasını görə bilmir. Rəşadəti hətta sabah buraxsalar da onun oğluna atası ilə keçirməli olduğu 1 il 4 ayı necə qaytarmaq olar? Sabah Araz necə deyəcəyik ki, biz elə bilirdik bu siyasi addım düzdür, sən demə, səhv imiş, ona görə sənin atan tutuldu. Ya da Ruslan Bəşirli. İnsan 6 il 9 ayını məhbəsdə keçirdi. 6 il 9 ay. Biz insanların taleyi ilə oynamamalıyıq. İnsanlar gözünü bizə dikibsə, konkret addımlar atmalyıq. Ya qalib gəlməliyik, ya da deməliyik ki, biz bu işi bacarmadıq, qardaş. Var olmaq xətrinə partiya saxlamaq nə qədər doğrudur? Mən Müsavat Partiyasının var olması üçün yox, onun hakimiyyətə gəlməsi üçün fəaliyyət göstərmək istəyirəm. Mən mənəvi qələbələr istəmirəm. Biz maddi qələbə, real qələbələr istəyirik. Biz parlament, bələdiyyələri qazanmaq istəyirik, prezident postunu qazanmalıyıq.

- Sizcə, Müsavat rəhbərliyi bunları istəmir?

Azərbaycanın baş nazirinin sabiq müavini Abbas Abbasov bir neçə gün əvvəl Özbəkistanda mükafatlandırıldı. Bu mükafatlandırma mərasimi bir çoxlarında Abbas Abbasovun Özbəkistanla əlaqələrinin haradan qaynaqlanması haqda suallar yaratdı. Abbasovun tərcümeyi-halında Özbəkistan dönmə haqda qeydlər var. Lakin bu məlumatlar bir qədər ümumi xarakterlidir.

məklək edirdi. Abbas onun elə bir tapşırığı olmazdı ki, yerinə yetirməsin. Vaqif elə bir adam idi ki, qapısına gələn heç bir adamı boş qaytarmazdı. Vaqif Daşkənddə azərbaycanlıların ağsaqqalı idi. Abbasın yaxşı tost deməyi, toyda tamadalıq etməyi var. Rus və Azərbaycan dilində çox gözəl tostlar deyirdi. Vaqif deyirdi ki, Abbas, filan azərbaycanlının toyununda sən tamadalıq etməlisən, o da edirdi.

- *Azərbaycana nə vaxt gəldiz?*

Amma Müsavat Partiyasının Sabunçu Təşkilatının sədri Rafiq İsmayıl bizə bu suala cavab tapmaqda köməklik etdi. Rafiq İsmayıl deyir ki, o, 1977-ci ilin dekabrında Özbəkistana gedib. 1 il sonra isə Abbas Abbasov ora gəlib:

- Abbas Abbasovla çox yaxın münasibətlərimiz vardı. Daim görüşürdük. Birgə məclislərdə olurduq. Onun Özbəkistana niyə gəlməsinin səbəbini bu gün də bilmirəm. Hacı Vaqif vardı rəhmətlik, ona "Daşkənd Vaqif" də deyirdilər. Sonradan Vaqifi Sürət Hüseyinovun kabinetində "Zobik" öldürmüşdü. Allah ona rəhmət eləsin, 70-ci illərdə Daşkənddə azərbaycanlılara ağsaqqallıq edirdi.

- *"Daşkənd Vaqif" orada nə işlə məşğul olurdu?*

- Biznesmen idi. Özbəkistanda həddindən artıq sərvət və hörmət sahibi idi. O da, Abbas da Gəncədəndirlər. Onu Vaqifin yanında görüb tanıyıram. Sonradan münasibətlərimiz dərinləşdi. Azərbaycanlıların toylarında, yaslarında birgə iştirak edirdik.

- *Azərbaycanlı kimi bir yerdə idiz, yoxsa başqa maraqlar vardı?*

- Azərbaycanlı kimi yaxın idik. Vaqiflə hər birimizin yaxın münasibəti bizi yaxın etmişdi.

- *Yaxın olmusunuzsa, illərdə Abbas Abbasov haqda dolayan bir məsələ, onun qayınanasının erməni olması haqda məlumatınız da olmamış deyil. Bu məlumat doğrudur?*

- Doğrudur. Bilirsiniz, o dövrdə ermənilərlə qohumluq adı bir məsələ idi. Xüsusi bir qəbahət yox idi bunda. O vaxt biz bilirdik ki, onun qayınanası ermənidir. Onun son övladı - Yusif Daşkənddə anadan olub.

- *Abbasov o dövrün Daşkənddə özünü necə aparırdı?*

- Abbas bacarıqlı adam idi, hamıdan istifadə edə bilirdi.

- *Necə?*

- Məndən də istifadə etmişdi. O vaxt Abbas Abbasov Özbəkistan "Ptitseprom"da (Quşçuluq Komitəsi) müavini idi. Bir dəfə dedi ki, taleyim səndən asılıdır, məni birinci müavin qoymaq istəyirlər, kömək elə. O dövrdə mən Özbəkistan Mədəniyyət Nazirliyinin xətti ilə tikilən möhtəşəm dövlət sarayının tikintisində çalışırdım. Abbas dedi ki, Özbəkistan rəhbərliyində təmsil olunan bir nəfərin yaxınının qəbrinin üstünü təcili götürmək lazımdır. Puldan da narahat olma, nədirse, ödəyəcək. Abbasla çox yaxın münasibət vardı deyə gecə ilə briqadanı ora töküüb qəbrin üstünü götürdüm. Usta fəhlələrə də

Abbas Abbasovun Özbəkistanda

dostluq etdiyini müxalifətçidən

ilginc açıqlamalar

Rafiq İsmayıl: "Onun yaxşı tost deməyi, toyda tamadalıq etməyi var"

"O vaxt Abbas Abbasov Özbəkistanda Quşçuluq Komitəsində müavin idi. Bir dəfə dedi ki, taleyim səndən asılıdır..."

dedim ki, mal-materialdan başqa pulunuzu artıqlaması ilə ödəyəcək. Abbas mənədən yaşda balacadır deyə elə o vaxtdan ona adı ilə müraciət edirdim.

- *Qəbrin üstünün götürülməsi Abbas Abbasovun karyerasına yüksəlişinə təsir etdi?*

- Abbas demişdi ki, qəbrin üstü götürüldəndən sonra əmri veriləcək. Sonradan bildim ki, gecə ilə gedib qəbrə baxıblar, Abbasın da əmri verilib. Onu "Ptitseprom"un 1-ci müavini təyin ediblər.

- *Abbas Abbasov sonradan qəbrin üzərindəki abidənin pulunu ödədi?*

- Elə pul deyildi. 1982-83-cü illər idi. Təxminən 800 rubl pul idi. Abbasla münasibətlərimiz də elə idi ki, ondan pul istəyə bilməzdim.

- *Yəni pulu ödəmədi?*

- Abbas heç nə demədi,

mən də üstünü vurmam.

- *Bunun əvəzində siza hansısa fayda verdi mi?*

- Yox, Abbas fayda verən adam deyil, o, ancaq öz faydasını güdən adamdır.

- *Bəs Azərbaycana qayıdandan sonra münasibətləriniz davam etdi?*

- Toylarda, yığıncaqlarda bir yerdə olmuşuq. 93-94-cü illərdə onun oğlanlarından birini mitinqdə döymüşdülər. O mitinqdə görüşəndə öpüşüb-görüşmüşük. Yeni münasibətlərimiz o burda baş nazirin müavini olarkən də təsadüfi görüşlər zamanı davam edib. Onun Özbəkistanda bir oğlu dünyaya gəlib. Adı Yusif idi, biz Yusfa çağırırdıq.

- *"Daşkənd Vaqif"lə Abbas Abbasovun münasibətləri necə idi?*

- Vaqif azərbaycanpərəst idi, bütün azərbaycanlılara kö-

- 1986-cı ildə mən gəldim. O vaxt Özbəkistan Balçılıq Komitəsində müavin idim.

- *Abbas Abbasov nə vaxt Azərbaycana qayıtdı?*

- Elə həmin il idi, səhv etməmişəm. O, Polyaniçkonun kadri idi. Onun vasitəsilə burada Aşeron Partiya Komitəsində birinci katib təyin olundu.

- *Özbəkistanda Quşçuluq Komitəsinin 1-ci müavini vəzifəsindən Aşeron 1-ci katib gətirildi?*

- Bəli.

- *Abbas Abbasovun tipi nədir - ziyalıdır, mafiozdur, yoxsa başqa tipdir?*

- Mafioz deməzdim. O, bizdən fərqli olaraq əl altından işlər qurmağı bacaran adamdır. Biz Özbəkistandan gələndən sonra bildik ki, orada özünə işlər qurub. Özbəkistanda mənim imkanlarım onun imkanlarından qat-qat artıq olub, amma heç bir başqa iş görməmişəm. Görünür, Abbas dərinlikləri daha yaxşı bilir. Orada qardaşını da yüksək vəzifəyə işə düzəldə bilməmişdi. Abbası Özbəkistanda xüsusi bir fiqur da saymırdım.

- *O, Azərbaycanda baş nazirin 1-ci müavini olduğu bir dövrdə siz də müxalifət partiyasının odlu-aloğlu liderlərindən olmusunuz. Təmasınız olubmu həmin vaxtlarda?*

- Heç vaxt!

- *Öz tərəflərinə çəkməyə bir təşəbbüs göstərib?*

- Yox, belə bir şey olmayıb.

- *Heç təsadüfən də görüşməmişiz?*

- Həminin tanıdığı bir hüquqşünasın yaxını rəhmətə getmişdi, Abbas, Allahşükür Paşazadə, Çingiz Qənizadə yan-yanı oturublar. O vaxt Qənizadə deyib ki, sən Rafiqi tanıyırsan. Abbas da deyib ki, biz bir ailə olmuşuq. O vaxt da mənim çox imkansız vaxtlarım idi deyə Qənizadə onu qınayıb ki, Rafiqi niyə yada salmırsan. Abbas da inciyib, deyib ki, axı mən hamını tapıb imkanları ilə maraqlana bilmirəm, gəlsin, bir şey fikirləşək. Onda Qənizadə Abbasa deyib ki, sən Rafiqi yaxşı tanıyırsan.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Qoy lap Vural gəlsin, təkə Foqts getsin

Samir SARI

Türkiyədə məşhur bir futbol mütəxəssisi var: Yılmaz Vural. Mən onun həyat və yaradıcılığını azı 12 ildir izləyirəm, futbolu bilən, amma uğursuz adamdır. Qoyasan, studiyada oturub şərh verə, məşqçilərin səhvini tuta, hakimlərin qüsurlarını göstərə, ən doğru qərarların nədən ibarət olduğunu sadalaya, bir sözlə, qızıl xırdalaya. Baxırsan ki, adam futbolu əla bilir.

Ancaq elə ki, Yılmaz əfəndi özü hansısa komandanın baş məşqçisi olur, uzağı ikinci oyunda komandasının qapısına azı beş qol vururlar. Üçüncü oyunda elə, dördüncü oyunda da həmçinin. Beşinci oyundan sonra klubun rəhbərliyi, türkün sözü, acil şəkildə toplanır və Yılmaz Vuralı komandadan qovurlar.

Düzdür, ondan sonra gələn məşqçi də Vuralın əli dəyən komandanı bay eləyə bilmir və bir qayda olaraq, həmin komanda həmin il superliqadan kümə düşür.

Bax, o cür gözəl mütəxəssis bu il futbol üzrə milli yığma komandamızın başına gələ bilmiş - Berti Foqtsun yerinə. İntəhası, alman lobbisi imkan verməyib.

Bu günlərdə Türkiyə mətbuatına müsahibəsində Yılmaz bəy deyib: "Berti Foqtsun müqaviləsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycan millisini mən çalışdırıcaqdım. Ancaq alman lobbisi ortaya girdi və Foqtsla müqaviləni yenilədilər. Bu səbəbdən Azərbaycanda işləyə bilmədim".

Nəticədə biz olduqca şən, optimist, o qədər uduzmasına baxmayaraq, türklər demişkən, yılmaz, usanmaz bir məşqçinin rəhbərliyi altında tarix yazmaq imkanından məhrum olmuşuq.

Ah, mənfur alman lobbisi, ah... Sən nələrə qadımışsən. Təşəvvür edin, hörmətli oxucular, "Avrovision-2012"-nin Bakıda keçirildiyi il Almaniyaya ilə Azərbaycanın münasibəti təxminən 1942-ci il səviyyəsində idi. Bizim təbliğatçılar rəsmi hökumət qəzetlərində Hitlerlə Merkelin şəklini qoşa verirdilər, o boyda dövlətin xarici işlər nazirini açıq tekstlə "petux" adlandırırtdılar, ara-sıra alman malları ("Mercedes S klass" və "BMW X5" və X6 da o cümlədən) almağa qadağa və söyüş qoymaq tələbi səsləndirilirdi, AzTV Almaniyanın çökdüyünə dair silsiləvi şəkildə süljetlər, reportajlar yayırdı, hökumət adamları hər bir almaniyalı qonağa potensial casus kimi baxırdı, amma almanın xasiyyəti, Berti Foqtsla işi olan yox idi.

Etiraf edək ki, bəzi jurnalistlər həmin soxasoxun fonunda fürsətdən istifadə edərək fon Foqtsun torbasını tikmək təşəbbüsü göstərdilər, dəli yadına daş salmağa çalışdılar, amma Almaniyaya-Azərbaycan soyuq müharibəsinin Foqtsun karyerasına mənfə təsiri olmadı. AFFA rəhbərliyi dünyada ikinci bir məşqçi yoxmuş kimi onu vəzifəsində saxlamaqda, o da milli komandamızı uduzduurmaqda davam etdi.

Əlbəttə, heç kim iddia etmir ki, Berti Foqtsu vəzifəsindən götürən saat milli komandamız Kosta-Rika yığması kimi qabağına çıxanı uduraq mundiallara qatılacaq. Yox, bizdə hələlik o material, o alt yapı, o aşağı ətraf yoxdur. Amma hər halda bir məşqçinin rəhbərliyi altında uduzmaq əzabından xilas ola bilirik, başqa məşqçiləri söymək imkanı qazanırıq. Yoxsa Foqtsun ünvanına deyilməyən söz qalmayıb, o da soyuqanlı alman olaraq, bütün söyüş və tənqidləri yaxşı mənada peysərə verir.

Hərçənd onun yerində Yılmaz Vural olsa, çıxıb jurnalistlərlə dalaşardı, söyüşərdi, bunun komandamızın FİFA-dakı reytinginə elə bir təsiri olmasa da, ən azı həyat maraqlı olardı.

İndi hamı deyir ki, istəyir, get "Çelsi"dən Mourinyonu gətir, xeyri yoxdur, futbolçularımız zəifdir.

Ancaq niyə xeyri olmamalıdır ki? Dinəndə futbolçulara yekə-yekə "filan məşqçinin yetirmələri" deyirlər. Deməli, yaxşı məşqçinin canı çıxmalıdır, hətta küçədə toza-torpağa bata-bata top qovan qayıbaldır qara gədələrdən yaxşı futbolçular yetişdirməlidir.

Yoxsa artıq yetişmiş Dieqo Kostanı, Ardanı, Runini, Messini, Ronaldonu, Qarayı, Pirlonu, Markesi, İbrahimoviçi yığ bir komandaya, başlarına da lap Yılmaz Vuralı qoy, hamını uda-uda gedəcək.

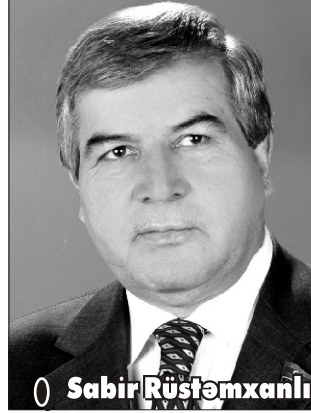
Ona görə də, artıq vaxtdır, fon Foqtsu təmtəraqa, Azərbaycan futboluna böyük töhfə verdiyinə görə "Şöhrət" ordeni ilə təltif edərək yola salmaq, yerinə yetişdirici bir məşqçi gətirmək lazımdır. Bizdən iki dəfə balaca olan və nefti olmayan Kosta-Rikadan nümunə götürmək gerek.

Xəbər verdiyimiz kimi, sentyabrın 8-də Dünya Azərbaycanlıları Konqresi "Yaxın Şərqdə baş verən problemlər: Güney Azərbaycandakı son durum" mövzusunda Bakıda dəyirmi masa keçirib. Ancaq dəyirmi masa İranın Azərbaycandakı səfirliyinin sört etirazına səbəb olub.

Məhsün Pakayın

Sabir Rüstəmxanlı

Odur ki, İran tərəfin belə bəyanatla çıxış etməyə, səfirin əsəb nümayiş etdirməsinə əsası yoxdur. Belə əsəbləri də çox görmüşük, belə səfirləri də, hər kəs öz işi ilə məşğul olsun və başqasının nə edəcəyi ilə bağlı hökm verməsin".

Qeyd edək ki, Sabir Rüstəmxanlının fikirlərinə İran səfirliyindən cavab almağa çalışdıq. Ancaq səfirlikdən bildirdilər ki, hazırda İran

Parlament 200 min manatı bölmək üçün qanuna düzəliş edəcək

İqbal Ağazadə Siyavuş Novruzovun təklifini dəstəklədi

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi meyarlarının dəyişdirilməsi ilə bağlı Milli Məclisin payız sessiyasında qanunvericilik təşəbbüsü irəli sürüləcək. Bu barədə "Trend"ə Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, Milli Məclisin deputatı Siyavuş Novruzov deyib.

S. Novruzov bildirib ki, "Siyasi partiyalar haqqında" mövcud qanunda qeyd olunur ki, dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitin 10 faizi irəli sürdüüyü namizədlər Milli Məclisə keçirilmiş son seçkilərdə etibarlı səsərin azı 3 faizini qazanmış, lakin parlamentdə təmsil olunmayan siyasi partiyalar arasında qazanılmış səsərin sayına proporsional olaraq bölünür: "Lakin bu gün 3 faizlik səddi aşan partiyalar olmadığına görə bir boşluq yaranıb. Parlamentdə təmsil olunan siyasi partiyalar təklif edirlər ki, eger 3 faizlik səddi aşan partiya yoxdursa, qalan 10 faiz vəsait proporsional şəkildə parlamentdə təmsil olunan partiyalar arasında bölünsün. Bunun üçün isə qanuna mütləq düzəliş edilməlidir".

S. Novruzov vurğulayıb ki, həmin vəsait büdcədə qalıb və onun qanuni olmadığına görə hansı formada xərclənməsinə sərəncam verilməz.

Parlamentdə təmsil olunan Ümid Partiyasının sədri, deputat İqbal Ağazadə "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında Siyavuş Novruzovun qaldırdığı məsələni dəstəklədiyini bildirdi və qeyd etdi ki, "Siyasi partiyalar haqqında" Qanuna sözügedən dəyişiklik səsverməyə çıxarılacağı halda lehinə səs verəcək: "Bu təklifi, qaldırılan məsələni dəstəkləyirəm. Hesab edirəm ki, qanun mövcud situasiyaya uyğun qəbul olunmur ki, qanun ümumi qəbul olunur. Bu gün bu partiya iqtidardır, sabah bir başqası iqtidar ola bilər. Doğrudan da eger 3 faizlik səddi aşan partiyalar təmsil olunmayan partiyalar yoxdursa, həmin vəsait parlamentdə təmsil olunan partiyalar arasında bərabər bölünməlidir və çünki o büdcə siyasi partiyaların maliyyələşdirilməsi üçün ayrılıb. Odur ki, mən dəstəkləyirəm".

"YAP parlamentdə çoxluq olduğu üçün ola bilirmi ki, sözügedən vəsaitin də böyük hissəsi YAP ayrılısın" sualına İ. Ağazadə belə cavab verdi: "Hesab edirəm ki, o vəsait bərabər bölünəcək. Çünki o vəsait 50 faiz kateqoriyasına aid deyil".

Onu da bildirək ki, Siyavuş Novruzovun dediyi kimi, qanuna dəyişiklik ediləcəyi halda parlamentdə təmsil olunan partiyalar 200 min manatı öz aralarında bölməli olaçaqlar.

□ Etibar SEYİDAĞA

Gülağa Aslanlının Arif Hacıya səs verəcəyinə yəqin ki, heç kimdə şübhə yoxdur.

Hazırda həbsdə olan Tofiq Yaqublu artıq seçimini rəsmən bəyan edib. Tofiq bəy Qubad İbadoğlunu başqan görmək istəyir.

İkram İsrail mövqeyini hələ ortaya qoymayıb. Bununla belə, onun Arif Hacıyı müdafiə edəcəyi ehtimalı yüksəkdir.

Nüşabə Sadıqlı son qərarını hələ bəyan etməyib. Böyük ehtimalla Arif Hacı ilə Qubad İbadoğlu arasında seçim edəcək.

Almaz Əliyızı qəti mövqeyini açıqlamayıb. Onun kimi seçəcəyini hazırda deqiq söyləmək üçün əsaslar yoxdur.

□ Etibar SEYİDAĞA

DAK-la İran səfirliyi arasında dava qızışdı

Tehran rəsmi Bakıdan ölçü götürülməsini tələb edir; **Sabir Rüstəmxanlı:** "Belə əsəbləri də çox görmüşük, belə səfirləri də..."

nı pozmaq kimi dəyərləndirib. DAK-ın ictimai qurum olduğunu deyən S. Rüstəmxanlı Güney Azərbaycan türklərinin insani haqları barədə danışmağı qurumun birbaşa vəzifəsi adlandırır. Eyni zamanda İran tərəfin, bəzi beynəlxalq qurumların İran da Güney Azərbaycan türklərinin sayının reallıqda olduğundan az göstərilməsinə diqqət çəkib.

Daxili işlərə qarışmağa gəlincə, S. Rüstəmxanlı İranın "Səhər" telekanalını Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini, dövlət atributlarını daim təhqirə məruz qoymağa ittiham edib: "Hətta

Azərbaycanı dövlət olaraq öz adı ilə deyil, başqa adlarla adlandırmağa cəsarət edir. İran Azərbaycanla "qardaş dövlət" olduğunu deyir. Bu, necə qardaşlıqdır ki, millətin dilini əlindən alır. Özünü dini dövlət sayan İran tərəf bilir ki, dili verən Allahdır. Allahın verdiyini isə insanın əlindən almaq Allaha qarşı üsyandır. Özünü Azərbaycanla dost sayan İran Ermənistanla əməkdaşlıq edir. Urmu gölü qurudulur, İŞİD-dən Güney Azərbaycan torpaqlarını tutacağı hədə-qorxusu gəlir, İran tərəf isə buna hər hansı mövqe ifadə etmir.

dan Azərbaycana nümayəndə heyətinin səfəri olduğu üçün səfir DAK sədrinin iddialarına cavab verə bilmir. Ancaq eyni zamanda bildirdilər ki, yaxın günlərdə İran səfiri Məhsün Pakayın S. Rüstəmxanlının fikirləri ilə bağlı geniş açıqlama yayaçaq.

Qeyd edək ki, İran hökuməti bir neçə dəfə Güney Azərbaycanla bağlı keçirilən tədbirlərə kəskin etirazını bildirib. Rəsmi Tehran bu cür fəaliyyətləri "separatçılıq" adlandırır və belə tədbirlərlə bağlı kəskin, hədələyici tonda bəyanatlar verir.

□ KƏNAN

Divanda kim-kimə səs verəcək? (təxminlər)

Təsnifat maraqlı mənzərə ortaya çıxarır

Müsəvat Partiyası qurultaya hazırlaşır. Sentyabrın 27-nə nəzərdə tutulan qurultayda Müsavat Partiyası özünün yeni başqanını seçəcək. Başqanlığa namizədlər isə Arif Hacı, Qubad İbadoğlu, Tural Abbaslı, Səxavət Əlisoydur. Onların hər biri partiyadaşlarından səs almaq üçün çalışırlar.

Partiyanın rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərin kimə səs verəcəyi də maraqlıdır və digər qurultay nümayəndələrinin seçiminə müəyyən qədər təsir edən amil sayıla bilər. Divan üzvlərinin ötən qurultayda yüksək səs toplayaraq bu statusu qazanmaları məlum olduğundan onların başqan seçkisində kimi dəstəklədiklərinin də kifayət qədər önəmli olduğu bəllidir.

Müsəvat Partiyasının rəhbər orqanı partiyanın Divanıdır. Başqanlığa namizəd olduqları üçün bir neçə gün öncə Divan üzvlüyündən istefa verən Arif Hacı və Tural Ab-

baslı istisna olmaqla, hazırda Divanın 13 üzvü var. Onu da qeyd edək ki, başqanlığa iddiaçı Qubad İbadoğlu da Divan üzvdür. Digər iddiaçı Səxavət Əlisoy isə nəinki Divanda, Məclisdə də təmsil olunmur.

Divan üzvlərinin əksəriyyəti hələ də başqanlıq mübarizəsində kimi müdafiə etdiklərini açıqlamırlar. Buna baxmayaraq, "Yeni Müsavat" olaraq Divan üzvlərindən kimin kimə səs vermə ehtimalını təxminlərimizi yazmaq qərarına gəldik.

İsa Qəmbər öz postunda

kimi görmək istədiyini tamamilə gizli saxlayır. Onun mövqeyinin qurultay nümayəndələrinin seçiminə çox ciddi şəkildə təsir edəcəyi dəqiqdir. Bu baxımdan zərər qədr şübhə yoxdur ki, İsa Qəmbərin hansı namizədin xeyrinə hətta azacıq eyhamla mövqe sezdirməsi həmin namizədin qələbəsini yüz faiz təmin edə bilər. Görünür, böyük siyasi təcrübəyə malik başqan bu reallığı nəzərə aldığından maksimum tərəfsizlik nümayiş etdirməyə çalışır.

Arzu Səmədbəyli də kimi dəstələyəcəyini hələ gizli saxlayır. Lakin əminliklə söyləmək olar ki, Arzu bəy Arif Hacıya və ya Qubad İbadoğluna səs verəcək. İstisna deyil ki, Arzu Səmədbəyli heç kimlə münasibətini korlamamaq üçün sonadək kimə

səs verəcəyini açıqlamasın, hətta gizli səsvermədən sonra da səsini kimə verdiyini açıqlamasın.

Mehman Cavadoğlu da kimi müdafiə etdiyini hələ açıqlamayıb. Müsavat dəhlizlərindəki söhbətlərdən və Mehman bəyin Arif Hacı ilə uzun illərə dayanan yaxın münasibətlərindən bu nəticəyə gəlmək olar ki, o, A. Hacıya səs verəcək.

Sentyabrın 27-də Müsavat Partiyası özünün qurultayında yeni başqanı seçməlidir. Hələlik iddialar dörd nəfərdir - Arif Hacı, Qubad İbadoğlu, Tural Abbaslı və Səxavət Əlisoy. Onlardan kim partiyanın növbəti başqanı olacaq? Hazırda bu məsələ müsavətçilər arasında qızgın müzakirə edilməkdədir.

Bəs rayon təşkilatlarında yeni başqan qismində kimi görmək istəyirlər? Suala cavab almaq üçün mini-sorğu keçirdik. Partiyanın Şəki rayon təşkilatının sədri Həbibulla Manafli hələ ki ad açıqlamaq istəmədiyini bildirdi:

Müsavətin

başqanı kim olsun?

Bölgə müxalifətçiləri ad açıqlamasalar da, əksəriyyət bir nəfəri ən şanslı görür...

Arif Hacı

Qubad İbadoğlu

Tural Abbaslı

Səxavət Əlisoy

"Mən Müsavat Partiyasının yüksəlişi, inkişafı, onun gələcəkdə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında öncül mövqeyini qoruyub saxlaması üçün ən layiqli namizədi dəstəkləyəcəyəm. Ancaq indi ad açıqlamıram. Çünki son qərarımı qurultayda aldığım təssürat müəyyənləşdirəcək".

Gəncə şəhər təşkilatının sədri Oqtay Zeynalli isə başqanlıq namizəd kimi Arif Hacıni dəstəklədiyini dedi: "Bugünlərdə Goranboy və Göygöl rayon təşkilatlarının iştirakı ilə Qubad İbadoğlu ilə görüş keçirdik. Yaxınlarda Arif Hacı da gəlməlidir. Biz qurultay nümayəndələrinə göstəriş verə bilmərik ki, sən konkret bu şəxsə səs verməlisən. Mən başqan kimi ya Qubad İbadoğlunu, ya da Arif Hacıni görmək istəyərdim. Arif bəy mübarizənin içində artıq bişib. Ona görə düşünürəm ki, Arif Hacı bu işin öhdəsindən daha yaxşı gələr. Çünki hakimiyyətin qarşısına mədəni insan yox, dilli-dilavər, mübarizədə bişmiş insan çıxmalıdır ki, bu da Arif Hacıdır".

Masallı rayon təşkilatının sədri Xasay Səfəroğlu da Arif Hacının başqanlıq namizədini daha məqsəduyğun olduğunu dedi: "Təşkilatın adından danışmaq demokratik prinsiplərə ziddir. Çünki səsi üzvlər verir. Onlar da azaddır, kimi istəsələr dəstəkləyər bilərlər. Bu gün namizədiyini irəli sürənlərin hamısının partiyada xidməti olub. Onlar arasında seçim etmək çətindir. Ancaq düşünürəm ki, bu mərhələdə bizi Arif Hacı daha yaxşı təmsil edə və onun başqan olması daha məqsə-

dəuyğundur. Keçən 25 illik müddətə baxsaq görürük ki, Arif Hacınin Müsavata daha çox bağlılığı var. Bu bağlılığı da fəaliyyətində konkret olaraq sübut edib. Digər iddialılar da dəyərlili müsavətçilərdir. Amma bu bağlılığı hansısa bir formada nümayiş etdirmək şərtidir".

Şamaxı rayon təşkilatının sədri Yasəf Ağazadə partiya olaraq artıq seçim etdiklərini dedi: "Biz başqanlıq namizəd kimi Arif Hacıni dəstəkləyəcəyik. Arif bəy əvvəldən indiyədək həmişə lider olub. Təşkilat işləri çox gözəl bilir. Düşünürük ki, İsa Qəmbərdən sonra başqanlıqda Arif Hacı olmalıdır".

Partiyanın İsmayilli rayon təşkilatının sədri Vidadi Həmidli ən layiqli namizədə səs verəcəklərini söylədi: "Biz namizədlər içərisindən ən layiqlisini seçəcəyik. Ancaq hələ ki bu insanın kim olduğunu açıqlamaq istəmirik. Təbii ki, hər biri bu vəzifəyə layiqlidir və bizim üçün əzizdir. Ona görə də ad açıqlamaq istəmirəm".

Müsavətin Qazax rayon təşkilatının sədri İlqar Mustafayev isə bildirdi ki, ad açıqlasalar müəyyən ziddiyyətlər yarana bilər: "Müsavət başqanlıqna olan namizədlərin hər birinə hörmətə yanaşırıq. Seçim günü hər şey aydın olacaq. Əvvəlcədən bu adamı dəstəkləyəcəyik deməmiş müəyyən ziddiyyətlərə səbəb ola bilər. Ona görə də qurultay günü öz səsimizi verəcəyik. Bu seçki azad seçki olacaq və Azərbaycan demokratiyasına bir örnək olacaq. Bizim nümayəndələrin hər biri müstəqil olaraq kimə istəsələr ona da səs verəcəklər".

Göyçay təşkilatının sədri Namiq Hacıbəyli Arif Hacıni dəstəklədiyini bildirdi: "Mən hamının yerinə səs verə bilmərəm. Amma şəxsən Arif Hacıni dəstəkləyirəm. Ola bilər ki, seçilən 7 nəfər qurultay nümayəndələrindən kimisi Qubad bəy, kimisi isə Tural bəy səs versin. Amma mən şəxsən Arif Hacıni başqan görmək istəyirəm. Arif bəy təşkilat işləri çox gözəl bilir. Həmçinin siyasi analizləri çox xoşuma gəlir. Arif bəy dəfələrlə həbsdə yatsa da bu hökumət onu sındıra bilmə-

Həqiqət Mikayıl qərarlarını qurultayda verəcəklərini dedi: "Şəxsən mən öz seçimimi etmişəm. Başqanlıq haqq etmişəm, dəyərlili bir insana səs verəcəyəm. Amma o insanın adını açıqlamaq istəmirəm. Hər bir namizəd öz-özünü çox dəyərlili müsavətçidir. Amma partiyanın qorunub saxlanmasında can yandıran elə insanlar var ki, mən o adamlardan birinə səs verəcəyəm".

Ağcabədi rayon təşkilatının sədri Rəşid Nəcəfli hələ ki

ABŞ və Avropa geri çəkilsə...

Mahal İSMAYILOĞLU
mahal57@mail.ru

Rusiyaya qarşı sanksiyaların ilk mərhələsi tətbiq ediləndə iştirakçı dövlətlər yekdil mövqedə dayandılar. İyulda ikinci sanksiyalar da elə bir fikir ayrılığı yaratmadı... Artıq bəlli idi ki, Avropa ölkələri və ABŞ global təhlükəyə qarşı mübarizədə eyni mövqedən çıxış edirlər. Qərribə də olsa, Rusiyanın Ukraynaya açıq təcavüzü də məhz bu qadağalara adekvat oldu. Artıq hadisələrin axarı elə dramatik şəkli almışdı ki, söhbət təkə Ukraynadan getmirdi, Rusiya bütün dünyanı təhdid edirdi...

Bir cəhət qeyd etmək gərəkdir ki, Rusiyanın az qala bütün dünya ilə qarşıdurması "soyuq müharibə" illərindən fərqlənir. Ən azından üz-üzə gələn iki ideologiya yoxdur. Rusiya özü Qərb üçün xarakterik inkişaf yolunu seçib, bu ölkədə kollektiv idarəçilik bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənib. Ən azından ilk baxışdan elə görünür ki, ideoloji ziddiyyətlər aradan qalxıb. Ölkə daxilində isə vəziyyət xeyli fərqlidir - sərbəst avtoritar idarəçilik, daha çox keçmiş təcürübəyə söykənən məmur rəftarı hələ də qalır. Bu gün çətin ki, dünyada ikinci elə bir dövlət olsun ki, orada Rusiyadakı qədər qadağalar rəsmi şəkildə tətbiq olunsun.

Bu ölkə dünya ilə qarşıdurmaya birdən-birə köklənmədi. Putinin imperiya xarabalıqlarında ona tabe olan birlik yaratmaq ideyası da qəfil ortaya çıxmıdı. Yadırdadırmı, o, hakimiyyətə gələndə atdığı ilk addımlar azad mətbuatı boğmaq oldu, demokratiyanın ilk cüvətləri tapdandı. Hətta onu dəstəkləyən partiya da daha çox kommunist partiyasının prototipi idi. Əgər müqayisələr aparsanız görürsünüz "Yediniyaya Rossiya" ilə kommunist partiyası arasında elə ciddi fərq də yoxdur. Analoji vəziyyət Azərbaycanda da mövcuddur. Küll halında götürsək, Rusiya da, bizim ölkəmiz də qeyri-müəyyənlik zolağına düşüb...

Bütün söylərə baxmayaraq, Putinin istinad etdiyi nə varsa, artıq çat verir. Ərzaq qıtlığına, bunun nəticəsində qiymət artımına qarşı inzibati tədbirlər görülür, digər tərəfdən, rəsmi statistika da etiraf edir ki, əsas ərzaq məhsullarının qiymətində ciddi artım olub. Bu məqamda sovet təcürübəsi köməyə yetmir...

Bax belə məqamda, sanksiyaların üçüncü mərhələsinin tətbiqi gündəmə gələndə Avropa ölkələrinin mövqeyində çat əmələ gəldi. Özü də bu ölkələr tarixin müəyyən dövrlərində ruslardan ciddi zərbələr alan ölkələrdir. Məhz Finlandiyanın, Macarıstanın global təhlükəyə göz yumub, bu günə hesablanan iqtisadi təhlükələri xeyli suallar doğurur. Tarixi paralellər, müqayisələr də köməyə yetmir. Dünya eynən ötən əsrin 30-cu illərində yaşanan proseslərlə üz-üzə qalıb. Putin heyret doğuracaq şəkildə Hitlerin atdığı addımları təkrarlayır.

Təsəlli doğuran odur ki, anti-Putin mövqeyində qərarlaşan ABŞ, Almaniya, İngiltərə daha sərt, barışmaz mövqedə dayanıblar...

Qərbin Rusiya qarşısından geri çəkilməsinin hansı fəsadlar törədəcəyini təsəvvür edərsinizmi? Söhbət təkə Ukraynanın taleyindən getmir, Avropa üçün xarakterik olan demokratik dəyərlər ciddi zərbə ala bilər, qatı avtoritar idarəçilik daha cəlbədi görünə bilər. Bu baxımdan Avropa Ukraynanı yox, özünü qorumaq savaşına qatılıb.

İqtisadi cəhətdən zəif Rusiya dünyanın ən önəmli xammal bazasıdır. Ona alternativ ölkələrdə də ciddi itxlaflar yaşanır. Amma heç kimə sirr deyil ki, cəmiyyəti bir ilə Rusiyanın onsuz da zəif iqtisadiyyatı elə zərbələr alacaq ki, yaxın on ildə özünə gələ bilməyəcək...

Hələlik Rusiya bazarlarına ərzaq malları daşıyan ölkələrdə bir ajiotaj hökm sürür. Kimə sirdir ki, bu ölkələr Rusiyanı doyduracaq qədər resurslara malik deyillər. Bunun nə ilə nəticələndiyini bizim ölkənin timsalında görmək olar. Artıq qışda bir çox məhsulların bahalaşacağını göz altına almışıq.

Rusiyanın bu savaşda məğlub olmağı postsovet məkanında da vəziyyəti kökündən dəyişəcək. İndi qorxu-hürkü içində Putinin Avrasiya Birliyinə qoşulmaq tələbini gözləyən ölkələrdə situativ məqam yaranacaq - artıq Rusiya ilə he-sablaşmayan ölkələr qloballaşan dünyada yeni istinad nöqtələri axtaracaqlar. Avtoritarizmin böyük dayağının sarsılması bu ölkələrdə demokratiya arzulanları yeni əhvala kökləyəcək. Ən nəhayət, dünyanın siyasi xəritəsi dəyişəcək, iki düşərgəyə bölünməyən dünyada regional ziddiyyətləri tənziyləmək xeyli asan olacaq.

yib. O, artıq bişmiş bir kadrdir. Qubad İbadoğlu da çox savadlı iqtisadçidir və gözəl iqtisadi təhlilləri var. Tural Abbaslı da tanıyıram. Gənclərin lideri olub. Səxavət Əlisoy da həkimdir. Həkim başqan olaraq heç görmürəm".

Öz növbəsində Müsavatın Oğuz rayon təşkilatının sədri

bu barədə müzakirə apardıqlarını bildirdi: "Hələlik konkret bir namizədin üstündə dayanmamışıq. Bu, hər bir fərdin öz işidir. Biz heç kimə "filankəsə səs ver" deyə bilmərik. Ola bilər ki, müzakirələr nəticəsində yekdil olaraq ortaq məxrəcə gələk".

□ Günel MANAFLI

Meriya qurultay üçün Müsavata Əmircanı verdi

Məlum olduğu kimi, Müsavat Partiyası qurultayını keçirmək üçün sentyabrın 27-nə vaxt təyin edib. Bununla bağlı partiya bir müddət öncə qurultayına yer ayrılması ilə bağlı BŞİH-ə müraciət ünvanlamışdı. Sentyabrın 10-da partiyanın müraciətinə aidiyyəti orqan cavab verib.

Bakı meriyası Müsavata başqanlıq seçkilərini keçirmək üçün yenidən Əmircana yerləşən Səttar Bəhlulzadə adına Mədəniyyət Evinə münasib bilib. Partiya isə müraciətində 800-1000 nəfərlik tutuma malik olan Opera və Balet Teatrını istəmişdi. Maraqlıdır, görəsən, Müsavat bu dəfə də qurultayının zamanını dəyişəcəkmi?

Müsavət başqanının müavini Mehman Cavadoğlu musavat.com-a açıqlamasında bunları deyib: "BŞİH-in ayırdığı yer müzakirə olunacaq. Böyük ehtimalla qurultay keçiriləcək. Harada keçirilməsi məsələsi yaqın ki, müzakirədən sonra məlum olacaq. Qurultayla bağlı bütün variantların ola biləcəyi istisna olunmur. Müzakirələr nəticəsində ictimaiyyətə geniş məlumat verəcək. Qurultayın təxirə salınması variantı artıq yoxdur. Ehtimal ki, qurultay baş tutacaq".

□ Cavanşir ABBASLI

"Mona Liza" nəyə gülür

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Neçə gündür xəbər dolur ki, fransızlar Luvr muzeyində saxladıkları "Mona Liza" tablounu satmaq istəyirlər. Çünki dövlətin xeyli borcu var imiş. Ancaq hələ də bizim hökumət, YAP, SOKAR, Heydər Əliyev Fondu və Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən bu məsələyə münasibət açıqlanmamışdır. Hətta Hafka da tərpənmir, halbuki fransızların futbol klubunu almışdı.

Məncə, tələmək lazımdır, tablonu almalyıq. Bunun üçün uyğun təcrübələrimiz də vardır. Fransa paytaxtı Paris hələ Müsyö Jordan və Dəriş Məstəli Şahin dövründən bizə doğma şəhərdir, orda bu saat xeyli obyekt alıb qoymuşuq, kupçası-zadı yerində. Versal sarayının təmirindən tutmuş elə həmin Luvr muzeyində yeni guşə açılmasınacan, Strasburq kafedral kilsəsinin pəncərələrinə şüşə salmaqdan Fransanın "Legion" ordenini alan Leyla Yunusu Kürdəxaniya salmağa qədər xeyli əlaqələrimiz toplanıb. Leonardo da Vinçi müəllimin şəklini biz almalyıq. Üstəlik, keçən illərdə bir neçə donqili jurnalistlərimiz israrla yazmışdılar ki, Leonardonun əsl Şəkinin Aşağı Göynük kəndindədir, özünə də Şəkidə ləqəb qoyubmuşlar, Malyar Vidiş çağırırmışlar. İnanmağa məcburuq.

Bir haşiyə çıxım ki, "Mona Liza"nın Azərbaycan taxılçılıq təsərrüfatlarının inkişafında da böyük rolu olmuşdur. Siz zarafat sayın, ancaq 2001, ya da 2002-ci ildə "Azərbaycan fermeri" qəzetində mən öz gözümü bir foto görmüşdüm: ümummilli əmimiz Cəlal müəllim taxıl sahəsinin kənarında əlində "Mona Liza"nın kopyası dayanmışdı. (Bəlkə də əslidi, kim bilir). Şəkin altından isə belə sözlər cızılmışdı: "Da Vinçi "Cokonda"ni hansı incəliklə qayırıbsa, hörmətli akademik də "Qaraqılçığ-1" buğda sortunu eləncik məhəbbətlə yetişdiribdir".

Qayıdaq bu günlərimizə. Şəkin təxmini qiyməti, deyilənə görə, 1 milyard avroya yaxındır, ancaq bu, bizi qorxutmamalıdır. Cənab prezidentin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, bizim pulumuz çoxdur. Ona qalsa Bakının Xutor dairəsindən təzə avtovağzala qədər olan yol ötürücülərinə indiyə qədər 2 milyard avro axılıb, lakin hələ də camaat bir yerə gedib çıxammır. Nə olar, qoy 1 milyard da "Mona Liza"ya verilsin, əvəzində Dərnəgül yolu gec qazıq-quzuq edilsin. İncəsənət qurban tələb edir, Ziya müəllim isə ziyalı adamdır, belə qurbanlara dözər.

Həm də bu şəkin alınmasının siyasi əhəmiyyəti var. Misa üçün, ilk növbədə bədnam qonşularımız olan ermənilərin yerdə qalan az hissəsi də paxılıqdan partlamaya düşüb öləcəklər, o zaman general Zakir müəllim "Mona Liza"ni bayraq kimi qaldırıb müzəffər ordumuzun qabağında İrəvan şəhərinə varid olacaqdır! Bəs necə, axı Fransada erməni lobbisi güclüdür. Biz o lobbinin başının üstündən şəkil almaqla düşməni mühasirəyə salırıq.

Avam, nadan insanlar, bəzi müxalifətçi ünsürlər deyə bilər ki, axı şəkil nəyimizə lazımdır, o pulla neçə pensiyaçıya ət-yağ almaq mümkündür, nə qədər xəstə müalicə olunar və sairə. Bunlar savadsız, mənasız sözlərdir. Xalqımıza "Mona Liza" daha vacibdir, nəinki çörək. İnanmayan düşüb küçədə sorğu keçirtsin. Xalqımız dünyada ən çox kitab mağazası, ən yaxşı məktəbləri, ən reytingli universitetləri, görkəmli alimləri, dəhşətli yazıçıları ilə tanınır! Bu çəmənlərdə gəzib Vaqifin şux gözəli!

Başqa yöndən, bu tablo öz sirlə təbəssümü ilə dünyada məşhurdur. Hələ də heç kim bilmir ki, tabloda nənən xeyliyə nəyə qımışır. Əgər tablonu alıb gətirsək "Bandotdel"nin incəsənət ekspertləri qısa müddətdə elə arvadın özündən nəyə güldüyünü, kimə güldüyünü öyrənə bilərlər. Hətta tablonun pulunu Kamal müəllim versə, onu aparıb Qəbələdə meşədə gəzdirsə "Mona Liza" nəinki gülümsəyər, qəhqəhə çəkər, nazlı gəlin kimi qaçqıldayar, kəklik kimi ququqldayar və sairə. (Deyəsən, kəkliyin səsinə tərs yazdım, amma dəxli yoxdur).

Ondan sonra Cəlal əminin gözəl ənənəsinin davamı olaraq respublikanın yaxşı bir yerindən yazıb asmaq olar ki, "Mona Liza" Azərbaycandakı analoqsuz inkişafı görüb sevinir, gülümsəyir.

Rəsmi Tiflis Azərbaycanla sərhədini viza ilə möhürlədi

Gürcüstanın Azərbaycanla viza rejiminə keçməsinin pərdəarxası məqamları üzə çıxıb. Mötəbər qaynaqların "Yeni Müsavat"a verdiyi məlumata görə, viza rejiminin tətbiqi ilə bağlı Azərbaycan hökuməti və rəsmi Tiflis arasında razılaşma əldə olunub. Məqsəd Gürcüstanda yaşayan mühacirlərin və gələcəkdə belə bir addımı atmağa hazırlaşanların vətənə qaytarılmasına nail olmaqdır.

Çünki hökumətin "qara siyahısı"na düşən bəzi adamlar var ki, onlar Tiflisdə oturmaqla bu təhlükədən müvəqqəti sığınacaq alırlar. Yeni viza rejiminin tətbiqi Gürcüstanda olan mühacirlərin ölkəyə məcburi qaytarılmasını da nəzərdə tutur. Bu sövdələşmə ilk növbədə siyasi təqiblə üzləşən və Tiflisə sığınan fəalları, müxalif yazarları, Qərbin donor təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən QHT üzvlərinin işini mürəkkəbləşdirib.

Yeni qaydalara əsasən, Gürcüstanda yaşayan əcnəbi vətəndaşlar 90 gündən artıq icazəsiz qaldıqda 180 lari (81 manat), 180 gündən çox qalanda isə 360 lari (162 manat) cərimələnəcəkdir.

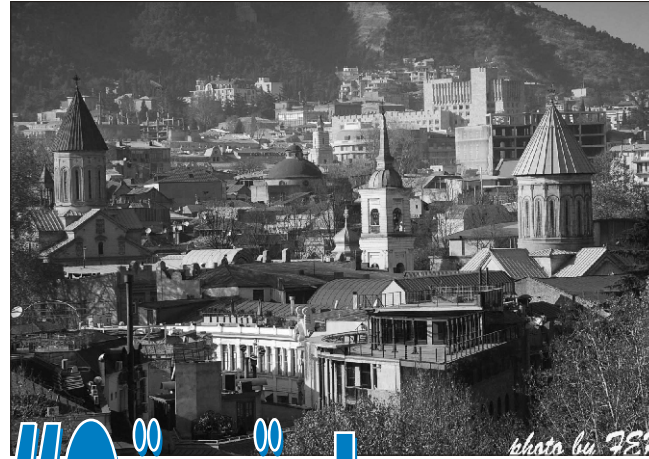
Qaynağımızın sözlərinə görə, Azərbaycan dövləti Gürcüstan iqtisadiyyatına böyük investisiyalar qoyur:

"SOCAR"ın yanacaq dolurma məntəqələri bu ölkənin şəhərlərində fəaliyyət göstərir və getdikcə sayları artırılır. Eyni zamanda energetika sahəsində, hotel biznesində yatırımlar qoyulur, Bakı-Tiflis - Qars, Bakı-Tiflis-Axalkalaki demiryol xətlərinin tikintisinə milyardlar yatırılıb. Məhz Azərbaycanın sayəsində Gürcüstan əksər meqa-layihələrin iş-tirəkçisinə çevrilib. Bakı-Tiflis - Ceyhan neft kəməri bu ölkənin xilas kəməri statusundadır və burada da Azərbaycanın Gürcüstanla böyük maliyyə güzəştləri var.

Gürcüstanla Azərbaycan arasında xeyli geniş olan ticarət əlaqələri var. Gürcüstanın xarici bazar imkanlarını genişləndirməsində Azərbaycanın ciddi rolu var. Bu ölkə Azərbaycana daha çox məhsul və xidmət ixrac edir. Gürcüstanın ən çox ehtiyacı enerji daşıyıcılarıdır ki, bu ölkənin neft və neft məhsulları bazarının əksər hissəsini Azərbaycan təmin edir".

Onu da yada salmaq lazımdır ki, Gürcüstan Statistika İdarəsinin 2014-cü il üçün olan son məlumatında Azərbaycanın Gürcüstanla 81,9 milyon dollar yatırdığı qeyd olunub. Bütün bu yatırımların müqabilində ehtimal olunur ki, Azərbaycan hakimiyyəti üçün mühüm olan bir məsələyə - viza rejiminin tətbiqinə Gürcüstan iqtidarı razı olub.

Cənubi Qafqazda demokratiyanın paytaxtı sayılan Tiflisin bu jəsti təqdir oluna bilməz. Bunu daha çox Gürcüstan tə-

"Gürcüstan cənnəti"

"Üzümüzə bağlanır" - Təfəsilat

İki ölkə iqtidarı arasında əldə olunan razılaşma ilk növbədə Tiflisə sığınan siyasi fəalları, müxalif yazarları, Qərbin donor təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən QHT üzvlərinin işini mürəkkəbləşdirib; **Elxan Şahinoğlu: "Avropadakı mühacirlərin də geri qaytarılmasına başlanacaq"**

Politoloq hesab edir ki, bu məsələ ilə bağlı Avropa Birləşməsinin rəsmisi Stefan Fülənin də açıqlamalarına nəzər yetirmək vacibdir: "Onun vətəndaş cəmiyyəti üzvləri ilə də görüşü oldu, dövlət rəsmiləri ilə də. Bu çıxışlardan qənaətə gəlmək olar ki, Amerika və Avropa üçün enerji təhlükəsizliyi önəmlidir. Hətta Qərbdən qrant alan təşkilatların rəhbərləri həbs olundu və gözlədiyimiz ciddi reaksiya olmadı. Ümumi bəyanatlar səsləndi, sanksiya çağırışları olmadı.

Artıq Azərbaycan - NATO əməkdaşlığı da inkişaf edir. Eyni zamanda Gürcüstan haqda bunu demək olar. Bu ölkəyə Azərbaycan tərəfi investisiyalar qoyur, Bakı-Tiflis-Qars xətti gələn il açılır və qarşılığında qeyri-rəsmi bir razılaşma əldə oluna bilər. Digər tərəfdən, Gürcüstan Avropa İttifaqı ilə assosiativ saziş imzalayıb və qaydalara əməl etməlidir. Amma Azərbaycan hökumətinin istəklərinin də nəzərə alındığı görünür".

Politoloq Zəfər Quliyevin fikrincə, bu məsələ təkcə mühacirlərlə məhdudlaşmır. Siyasi şərhçinin sözlərinə görə, Azərbaycandan mühacirətə gedənlər təkcə Gürcüstanda deyil, Avropa ölkələrində də var. Ekspert hesab edir ki, viza rejiminin tətbiqi ikitərəfli münasibətlər, geosiyasi maraqlarla əlaqəlidir.

Z.Quliyev bu razılaşmada mühacirlərlə bağlı Azərbaycanın xüsusi marağını da istisna etmir: "Gürcüstan Avropa İttifaqı ilə assosiativ saziş imzalayıb, Avropa qaydaları-

na uyğun məkana hazırlaşır. Ona görə viza rejimi digər ölkələrə də şamil edilib. Azərbaycanla viza rejiminin razılaşdırılması bir sıra məsələlərlə bağlı ola bilər. Ancaq ikitərəfli münasibətlərdə ola bilsin ki, Azərbaycanın mühacirlərlə bağlı xüsusi marağı da var".

Xatırladaq ki, Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyi bu ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən Azərbaycan şirkətlərinə müraciət ünvanlayıb. Müraciətdə deyilir: "1 sentyabr 2014-cü il tarixində qüvvəyə minmiş Gürcüstanın "Əcnəbi

və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquqi statusu haqqında" qanununa əsasən ölkənin miqrasiya siyasətinə bir çox dəyişikliklər edilib.

Qeyd edilən dəyişikliklər Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına da şamil edilib. Qanuna əsasən, Azərbaycan Respublikası vətəndaşları Gürcüstan ərazisində vizasız olaraq hər 180 gün ərzində 90 gün qanuni formada yaşaya biləcəklər.

Qanunsuz formada 90 gündən artıq Gürcüstan ərazisində qaldıqda 180 lari (bu günün məzənnəsi ilə 81 manat), 180 gündən çox qaldıqda isə 360 lari (bu günün məzənnəsi ilə 162 manat) məbləğində cərimələnəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 1 sentyabr 2014-cü il tarixindən sonra Gürcüstan ərazisində 90 gündən artıq qalmaq üçün ölkə ərazisinə daxil olmadan əvvəl Gürcüstanın Bakı şəhərindəki səfirliyinə və ya Gəncə şəhərindəki Baş Konsulluğuna müraciət edərək viza almalı və qeyd olunan viza ilə ölkə ərazisinə daxil olduqdan sonra Gürcüstanın Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edərək yaşayış hüququ almalıdırlar.

Əlavə olaraq bildirmək istərdik ki, cari ilin 1 sentyabr tarixində Gürcüstan ərazisinə gəlmiş və ölkə ərazisini tərk etməmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 90 gündən artıq Gürcüstanda qalmaq üçün Gürcüstanın Xarici İşlər Nazirliyinin Konsulluq idarəsinə müraciət edərək viza ala biləcəklər.

□ Emil SALAMOĞLU

Avropa Birliyinin genişlənmə və qonşuluq siyasəti üzrə komissarı Ştefan Fülenin görüşləri və mesajları belə ümidlər yaradıb ki, onun Bakı səfərinin ardınca vətəndaş cəmiyyətinin ağır durumdan çıxarılması prosesinə start veriləcək.

Avropalı diplomatın islahatların həyata keçirilməsi üçün hökumətlə vətəndaş cəmiyyəti arasında dialoqa çağırması, ölkədə vətəndaş cəmiyyəti üçün məkanın daraldığını qeyd etməsi və s. fikirləri təhlilçilər tərəfindən müxtəlif cür şərh olunur.

“Şərqi-Qərb” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Ərəstun Oruçlu bu səfərin nəticə verəcəyini güman etmir: “Ənənəvi bir səfərdir və heç nə dəyişməyəcək. Ona görə ki, səfər adı, növbəti xarakter daşıyır və bu səfərin reallaşdırılmasında hansısa xüsusi məqsədlər yox idi. Bu mənada QHT-lərlə keçirilən görüş də proqram xarakterli idi. Həmin görüşdə QHT-lərlə bağlı yaranmış durum müzakirə olunub, vətəndaş cəmiyyətinə qarşı təzyiqlərə Avropa Birliyi tərəfindən bir dəne də real reaksiya verilməyib. Fülenin özü də faktiki olaraq ciddi bir münasibət göstərməyib. Yalnız onu deyib ki, Avropa Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinə 3 milyon avro yardım ayırıb. Amma bu gün bank hesabları bağlanan Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti iflic vəziyyətdədir. Ona görə də hesab edirəm ki, bu, formal səfərdir və burada hansısa yeniliklər, sensasion dəyişikliklər axtarmaq, mənəcə, həddindən artıq optimist yanaşma deməkdir. Reallıqda isə bu, mümkün deyil”. **Ə.Oruçlu deyir ki, bütövlükdə Qərbin Azərbaycana marağı azalıb:** “Ən azı iqtisadi, siyasi marağ azalıb. Bunun da konkret səbəbləri var. İlk səbəb ondan ibarətdir ki, Qərbin bütün diqqəti Rusiyaya yönəlib. İkinci səbəb odur ki, Azərbaycan artıq enerji portnyoru kimi Qərb üçün əvvəlki önəmi kəsb eləmir. “Nabucco” layihəsinin alınmaması bu marağın azalmasına səbəb oldu. Digər tərəfdən, Qərbin Azərbaycanın daxilindəki dinamikaya münasibəti göstərir ki, Avropa Birliyi Azərbaycanı formal olaraq tərəfdaş kimi nəzərdən keçirir. Nəhayət, NATO-nun son sammitində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə siyahıya gətirib Ermənistanın da salınması onu göstərir ki, bizə müstəsna münasibət yoxdur”. **Ə.Oruçlu Fülenin səfərinin QHT-ləri xilas edəcəyini düşünür:** “Bunu deməyə əsas yoxdur”.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Azərbaycana səfər edən Qərb diplomatlarının və rəsmilərinin görüş və açıqlamalarında deyən bir şey yoxdur: “Əvvəlcə rəsmilərlə görüşüb fikir mübadiləsi aparılır, sonra ya müxalifət liderləri, ya da vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrini qəbul edir, sonda da mətbuat konfransında diplomatik ifadələrlə səfərlərinə yekun vururlar. Eynilə Füle də bu ənənəyə sadıq qaldı. Əlbəttə, Avropa

Fülenin Bakı səfəri

QHT-ləri xilas edəcəkmə?

Ərəstun Oruçlu:
“Bütövlükdə Qərbin Azərbaycana marağı azalıb”

Birliyi Azərbaycanda bəzi müstəqil QHT-lərin sıxışdırılmasından narahatdır. İş o yərə çatıb ki, Avropa Birliyinin ayırdığı qrantlar üzrə də bir qisim QHT-yə qarşı cinayət işi açılıb. Ancaq mən Füle və digər avropalı və ya amerikalı rəsmilərin, diplomatların bu prosesi ciddi surətdə əngəlləyəcəyini gözləmirəm. Rəsmi Bakı qərarını verib və dayanmaq fikri yoxdur. Qərar da bundan ibarətdir ki, vətəndaş cəmiyyəti yalnız yerli imkanlar hesabına fəaliyyət göstərməli, bütün xarici qrant və donor təşkilatların Azərbaycanı fəaliyyəti dayandırılmalıdır. Rəsmi Bakının Qərbdən maliyyələşdirilən QHT-lərə qarşı səlib yürüdüünə başlaması və həbslər həyata keçirməsinə Azərbaycanın Avropa Şurası Nazirlər Kabinetinə sədrlik etməsi də maneə olmur. Halbuki düşünülə bilirdi ki, bu sədrlik rəsmi Bakının siyasətində Qərdin arzuladığı dəyişikliklərə gətirib çıxara bilər”. **E.Şahinoğlu vurğuladı ki, Füle avropalı məmurdur və Avropanın maraqları çərçivəsində hərəkət edir:** “Avropanın maraqları isə Azərbaycanla enerji və təhlükəsizlik sahəsində ciddi əməkdaşlığı dikte edir. Fülenin xarici işlər naziri Elmar Məmmədovla dilə gətirdiyi ilk iki cümləni xatırlamaq istəyirəm: “Hər dəfə buraya gələndə burada baş verən dəyişikliklər mənə heyran qoyur. Mən gözəl Bakı şəhərindən həzz alıram. Anlayıram ki, Azərbaycan dövlətinin iddia və maraqlarını nəzərə almalıyıq”. Hər iki cümlədə Azərbaycan hakimiyyətinə kompliment var. Yeni Füle bəri başdan de-

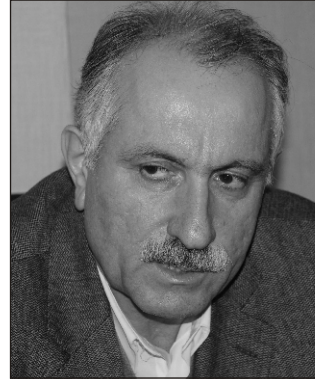

Elxan Şahinoğlu:
“Rəsmi Bakı qərarını verib və dayanmaq fikri yoxdur”

yir ki, Avropa Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq istəmir, hakimiyyətin siyasətinə ciddi etirazı yoxdur, ancaq yumşaq şəkildə onu da məsləhət verir ki, yaxşı olardı ki, müstəqil QHT-lər sıxışdırılmasın. Yeni bu bir məsləhətdir, Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı sanksiya xəbərdarlığı deyil”.

Ekspert deyir ki, hakimiyyət yerli QHT-ləri ancaq QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının ayırdığı maliyyə ilə fəaliyyət göstərməyə sövq edir: “Məsələ burasındadır ki, QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası ildə iki dəfə qrant müsabiqəsi keçirir və ayırdığı maliyyə çox kiçikdir. Müstəqil QHT-lər isə bu günə qədər xaricdən daha böyük büdcələr əldə ediblər və bu yolla illik fəaliyyət planlarını tərtib edirdilər. Xarici qrantların azalması və ya yaxın gələcəkdə ümumiyyətlə dayandırılması müstəqil QHT-lər və ictimai fəallar qarşısında iki seçim qoyur: Birinci seçim, başqaları kimi yalnız QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının müsabiqələrinə qatılmaqdır. Sadəcə, problem ondadır ki, kiçik maliyyədən başqa bu müsabiqələrdə “siyasi məhbubların siyahısının tutulması”, “məhkəmələrin sərbəstliyi və monitorinqi” və ya “demokratiya üçün oxu” kimi layihələr qəbul olunmayacaq, maliyyələşməyəcək. Əgər müstəqil QHT-lər QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasından maliyyə almaq istəyirlərsə, dövlətin ictimai sahədəki siyasətini qəbul etməlidirlər. Bu isə o deməkdir ki, onlar hakimiyyətin siyasi kursundan kənara çıxamalıdırlar. İkinci seçim,

ictimai fəaliyyətdən uzaqlaşmaqdır. Əgər müstəqil QHT hakimiyyətin siyasi kursunu müdafiə etməyəcəksə, ancaq xaricdən maliyyəsi də olmayacağına, onun yeganə alternativini bu sektoru tərk etməkdir. Çünki bu günə qədər onların müstəqil fəaliyyətlərinə yalnız xaricdən əldə etdikləri maliyyə şərait yarırdı. Beləliklə, müstəqil QHT-lərin hər iki seçimi hakimiyyətin xeyrinədir. Bir qisim QHT hakimiyyətin tərəfinə keçəcək, digərləri isə ümumiyyət-

Mehman Əliyev:
“Medianı necə xilas etdilər, QHT-ləri də o cür xilas edəcəklər”

lə bu sektorda fəaliyyətlərini dayandırmaq məcburiyyətində qalacaq və deməli, hakimiyyətə problem yaratmayacaqlar”.

“Turan” İnformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev isə Fülenin Bakıda ehtiyatla danışdığını xüsusi vurğuladı. Onun sözlərinə görə, səfərdə əsasən Azərbaycanla Avropa Birliyi arasında Strateji Modernləşmə Planının imzalanması ətrafında müzakirələr aparılıb: “Çünki tərəflər sazişi imzalamaq üçün hazırlaşır. Avropa demokratiya ilə bağlı sözünü deyir, amma kifayət qədər ehtiyatlıdır, hadisələri qabaqlamaq istəyirlər. Sazişin imzalanması noyabr ayında olmalıdır. Bu zaman yeni bir situasiya yaranacaq. Noyabrın əvvəlində QHT-lərin qrantları ilə bağlı məsələdə dəyişiklik gözlənilir, yeni əlvərişli qaydalar qəbul olunacaq. Yeni elektron qeydiyyat məsələsi, şəffaflıq məsələsi təmin olunacaq. Ona görə də vətəndaş cəmiyyəti ilə hökumət arasında dialoq mühitinin yaradılmasına ehtiyac var. Əlbəttə, burada QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Fondunun rolu güclənəcək. Amma müəyyən dəyişikliklər olacaq”.

M.Əliyev də Fülenin gəlişi ilə QHT-lərin xilas olacağına inanmır: “Bizdə medianı necə xilas etdilər, QHT-ləri də o cür xilas edəcəklər. Buna baxmayaraq, yaxın dövərdə dəyişikliklər qaçılmazdır, 4-5 il ərzində xeyli məsələlər dəyişməlidir, buna ehtiyac var. Çoxlu problemlər var, bunları həll etmək üçün zaman və dialoq mühiti lazımdır”.

□ **E.PASASOY**

Rusiya işğalını əngəlləyən “neft amili”

Azər RƏŞİDOĞLU

Bu gün dünya siyasətində neft həlledici amilə çevrilib. Azərbaycanın gələcək inkişafı da neft resurslarının istifadəsindən asılı olacaq.

Məhz neft amili Bakının geosiyasi seçiminə təsir etmiş oldu. Enerji daşıyıcılarının Avropaya nəql edilməsi Rusiyanın imperiya iddialarına ciddi zərbələr endirdi.

Azərbaycan neftini dünya bazara çıxaran və 2006-cı ilin iyulunda işə salınmış Bakı-Tiflis-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri də regionun ən iri layihələrindən birinə çevrildi. Bu layihə çərçivəsində ölkəyə külli miqdarda neft gəlirləri daxil olmağa başladı.

Bəs “Əsrin müqaviləsi” Azərbaycana nə verdi? Bu çoxmilyardlıq layihə üzrə neft-qaz satışı xalqın həyatını yaxşılaşdırdımı?

Təsədüfü deyil ki, “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasının gecikdirilməsi Ayaz Mütəllibov və Əbülfəz Elçibəy hakimiyyətlərinin devrilməsində müstəsna rol oynayıb. “Əsrin müqaviləsi” ilə bir dövrdə imzalandı ki, atəşkəs haqda saziş yenəcə imzalanmışdı, dövlət büdcəsi xeyli daralmışdı. Mühəribənin doğurduğu problemlər də yetərincə idi. Bu amillər kifayət edirdi ki, Azərbaycanda hakimiyyət çevrilişləri adı hal alsın.

Lakin “neft amilini” həddən ziyadə şişirtmək də düzgün yanaşma olmazdı. Belə ki, 2000-ci ilə qədər neft amili Azərbaycan iqtisadiyyatında indiki qədər qabarıq deyildi. Ancaq buna baxmayaraq, iqtisadi inkişafda bir sıra ciddi nailiyyətlər əldə edilmişdi. Yəni Azərbaycanda neft tükənəndən sonra fəlakət yaranacağı ilə bağlı fikirləri bir mənalı rədd etmək lazım gəlir. Burada müəyyən aralıq böhrandan söhbət gedə bilər. Neft puluna öyrəncəli iqtisadiyyat neftsiz iqtisadiyyata çevriləndən sonra bir müddət iqtisadi təlatümlər qaçılmaz olacaq. Bu təlatümlər iqtisadi inkişaf bərədə rəsonal qərarlar qəbul edilənə qədər davam edəcək.

Buna baxmayaraq, neft amili Azərbaycan iqtisadiyyatının bərpa və inkişafını xeyli sürətləndirdi.

“Əsrin müqaviləsi” ölkənin iqtisadi-siyasi mühitində xüsusi yer tutur. 1994-cü ildə ölkə müharibədən yenəcə çıxmışdı və pulu yox idi. Bu baxımdan neft müqaviləsinə ehtiyac böyük idi. Müqavilə çərçivəsində isə Azərbaycana çoxlu maliyyə yatırılacaq. Üstəlik də müqavilənin imzalanmasına görə Azərbaycana 300 milyon dollar bonus verildi.

Bəlkə də bu məbləğ indi çoxlarında gülüş doğura bilər - 300 milyon dollar hazırkı reallıqda bir neçə körpünün puludur. Məsələn, son dərəcə keyfiyyətsiz inşa edilmiş Bakı-Oğuz Qəbələ su kəmərinə 1 milyard dollar xərclənib.

Ancaq 1994-cü ildə bu rəqəm büdcə xərclərinə yaxın bir məbləğ idi. Həm də o dövrdə Azərbaycanın valyuta ehtiyatı qalmamışdı - müharibə valyutanın axırına çıxmışdı. Yəni bu müqavilənin imzalanması istər cari, istərsə də strateji məqsədlər baxımından vacib idi və hakimiyyət böyük siyasi iradə ortaya qoyaraq bunu reallaşdırdı.

O dövrdə xarici güclər müqavilənin imzalanmaması üçün Azərbaycan hakimiyyətinə aramsız təzyiqlər edirdi. Rusiya hərbi çevrilişlərlə hədələyirdi. Buna baxmayaraq, rəsmi Bakı “Əsrin müqaviləsi”nə imza atmaq qətiyyəti göstərdi. Müqavilənin imzalanmasından cəmi 2 ay sonra Azərbaycanda maliyyə sabitliyi yarandı və bu maliyyə sabitliyi indi də davam edir. Təbii ki, “Əsrin müqaviləsi”nin xeyli mənfəi cəhətləri də oldu.

Ən əsas mənfəi cəhət layihənin tam şəkildə vergiyə cəlb edilməməsi oldu. Transmilli neft şirkətləri ilə Azərbaycan hökuməti arasındakı anlaşmaya görə, layihə çərçivəsində görülən işlərin əksəriyyəti vergidən azad edildi.

Digər tərəfdən, qeyri-neft sektorunun tamamilə iflic olması iqtisadiyyata zərbələr endirdi.

Azərbaycan neftçilərini narahat edən əsas səbəblərdən biri də o oldu ki, xarici neft şirkətlərində işləyən azərbaycanlıların əmək və başqa hüquqları mütəmadi olaraq pozulmağa başladı.

Neftdən başqa gözlənilən də özünü doğrultmadı - Qarabağ münəqişəsi çözülmədi - neft əvəzinə Qarabağ siyasəti iflasa uğradı, demokratik proseslər sürətlənmədi. “Əsrin müqaviləsi” ona gətirib çıxardı ki, demokratiya paytaxtları Azərbaycanda ilk növbədə enerji maraqlarını güdməyə başladı. Bu amil demokratiyanın inkişafına rəvac versə də, hər halda ölkəni Rusiyanın işğalından qoruya bildi...

Sövqi Vaqifoğlu Azərbaycan jurnalistikasında tanınan isimlərdən biridir. O, xeyli müddətdir ki, Polşada yaşayır və bundan əvvəlki dəfə qəzetimizə açıqlama verərək biz onu uğurlu azərbaycanlı iş adamı kimi görmüşük, orada işləri, Polşadakı biznes mühitini oxucular üçün açmışdı. Məlum olmuşdu ki, Polşada çox münbit bir iş şəraiti var və həm azərbaycanlılar üçün, həm zəhmət çəkmək istəyən digərləri üçün.

Şövqi Vaqifoğlu

Və xüsusilə də azərbaycanlıların orada az sayda da olsa, biznes qurma imkanları genişdir.

Bu dəfə isə Ş. Vaqifoğlu redaksiyamıza gələndə və onunla hal-əhval tutanda məlum oldu ki, azərbaycanlıların, ümumiyyətlə, Polşadakı biznes sektorunun vəziyyəti heç də yaxşı deyil. Biz bunun səbəbini soruşduq.

- Niyə Polşada biznes mühiti dəyişikliyə məruz qalıb? Bu, yalnız Polşadadır mı? Vəziyyət ümumiyyətlə Avropa istiqamətində necədir? Bu pisləşmənin səbəbləri nədir?

- Ukraynada baş verən hadisələrdən sonra Avropanın və ABŞ-in Rusiyaya tətbiqlərinə Putin də özünəməxsus formada qarşılıq verdi: Putin Avropa ölkələrindən Rusiyaya bütün növ məhsulların idxalına qadağa qoydu. Avropa ölkələrindən texninin 41 faiz ixracat Rusiyaya olurdu. Bu, əslində Rusiyanın özü üçün də olduqca təhlükəlidir. Hazırda Rusiyada yasaq qoyulan mallara böyük tələbat var. Hansı ki, o malları əsasən Avropa ölkələrindən alırdı. Bu cavab tədbirlərindən sonra Rusiyaya qarşı sanksiyaları dəstəkləyən Avropa ölkələrində acınacaqlı vəziyyət yaranıb. Bu vəziyyətin nə vaxtadək davam edəcəyi

Putinin "İşdən çıxardığı" azərbaycanlı iş adamı "Yeni Müsavat" a danışdı

Şövqi Vaqifoğlu: "Rusiyaya qarşı sanksiyaları dəstəkləyən Avropa ölkələrində acınacaqlı vəziyyət yaranıb"

bilinmir.

- Bu vəziyyət siza, iş adamlarına nə dərəcədə təsir edib?

- İxrac etdiyimiz mallara Putin tərəfindən yasaq qoyulub. Əsasən Rusiya bazarları ilə işləyirdik. İndi Rusiyaya heç bir mali ixrac edə, göndərə bilmirik. Göndərdiyimiz malların da paralarını geri almaqda çətinliyimiz var. Biz sanksiyadan əvvəl göndərdiyimiz malların da pulunu ala bilmirik, bu da böyük ölümdür, xırda məbləğlər deyil.

- Bu, yalnız azərbaycanlılara şamil edilir, yoxsa ümumiyyətlə, Polşada vəziyyət belədir?

- Bütün bu işlə məşğul olanlarla bağlı vəziyyət bu cürdür. Nəinki Polşada, bütün Av-

ropa dövlətlərində eyni vəziyyətdir.

- Putinin qoyduğu embarqo, tətbiq etdiyi sanksiya çox adama gülməli gəlirdi. Çoxları düşünürdü ki, bunun heç bir nəticəsi olmayacaq. Amma deməli, nəticə verib...

- Əksinə, bu dəqiqə Avropa demək olar ki, Putindən, Rusiyadan heç vaxt gözləmədiyimiz zərbəni aldı. Baxmayaraq ki, onun əks təsiri Rusiyaya daha çoxdur. İndi Avropa öz malını satmağa növbəti ölkələr, bazarlar axtarır. Rusiyada böyük həcmdə idxal malları çatışmır. Demək olar ki, burada əsas zərbə Avropaya deyir. Avropa Birliyi indi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanlara yardım etmək üçün

müəyyən formatda tədbirlər görür, amma bu da nəticəsizdir. Nə qədər kompensasiya verilsə də, vəziyyətin düzəlməsi üçün yetərli deyil.

- Siza da verəcəkmi kompensasiya?

- Yox, çiftçilərə verəcək. Biz birbaşa kənd təsərrüfatı ilə məşğul deyilik. Biz becərən adamlardan məhsullarını vaxtından əvvəl alırdıq və onu Rusiyaya satırdıq.

- Bəs indi neyləyirsiniz? Vəziyyətdən çıxmaq üçün planlarınız varmı?

İnsanların arasında böyük narazılıq var. Tutaq ki, Polşa vətəndaşları Polşa hökumətinə qarşılıqlı ki, niyə Rusiyaya qarşı belə sanksiyalara qoşulub.

- Belə çıxır ki, Amerika Avropanı işə salıb?

- Hə, işə salıb.

- Bəs iş adamı olaraq Rusiyadakı tərəfdaşlarınızın vəziyyəti necədir?

- Onlar da başqa alternativlər axtarırlar. Rusiyanın tələbatını ödəyən ölkələr hazırda Azərbaycan, Gürcüstan, Ma-

cedəsiniz? Azərbaycana gəlişinizin səbəbi alternativlər axtarmaqdır?

- Biz Avropada qurduğumuz işi Azərbaycanda qurmaq üçün vəziyyətə baxmaq istəyirdik. Eskiylərə baxmaq istəyirik ki, burada bu işləri görmək nə dərəcədə realdır. Burada o qədər boşluqlar var ki, alqı-satqı işləri demək olar ki, kağızsız, sənədsiz aparılır, ala, sata bilmirsən. Elə şirkətlər var ki, kimlərinə nəzarətindədir, ancaq onların nəzarəti, xətti ilə getməlisən. Yeni şəffaf olmadığına görə biz bu işləri Azərbaycanda görə bilmədik.

- Belə deyək ki, Putin sizi "işdən çıxarıb". Bu, səbəb ola bilərmi ki, siz para qazandıqınız, iş tapdığınız Polşadan köçsünüz?

- Yox, biz orada o qədər yaxşı oturmuşuq, sistemi elə qurmuşuq ki, onu 6-8 ay da gözləyib saxlamaq daha məqsədəuyğundur, nəinki qorxub çəkilmək. Oturmuş bir həyat tərzimiz var orada, təhsil baxımından, meişət baxımından. Qalıb gözləyəcəyik.

- Avropalılar zərər çəkmişinə baxmayaraq Putindən daha çox öz hakimiyyətlərinə qızır? Bu, o deməkdirmi avropalılar Putini cavab addımına görə haqlı bilirələr?

- Məsələn, Polşada öz hökumətini qınayan insanlar daha çoxdur. Orada belə bir fikir də var idi ki, Polşa diversantlar hazırlayıb göndərir Ukraynada Rusiyaya qarşı. Belə iddialar var idi. Hökuməti qınayanlar da məhz bu prizmadan yanaşırlar, deyirlər ki, bizim neyimizə lazımdır Ukrayna? İndiki halda Ukrayna daxili savaşı udsə belə, heç bir standartda uyğun gəlmir ki, onu Avropa Birliyinə qəbul etsinlər. Ukrayna da aldadılmış bir vəziyyətdədir - xaotik bir vəziyyətə salınıb.

□ RÖYA

İREX nə işlər görüb?

"Yeni Müsavat" İREX-in əməkdaşlıq etdiyi təşkilatlarla bu mövzunu müzakirə edib

Xəbər verdiyimiz kimi, sentyabrın 5-də Baş Prokurorluq əməkdaşları məhkəmənin qərarı ilə İREX-in Bakı ofisinin bütün kompüterlərini, digər avadanlıqlarını, eləcə də təşkilatda dair sənədləri aparıblar. Təşkilatın Azərbaycandakı bank hesabı bir sıra yerli və beynəlxalq QHT-lərə açılan cinayət işi ilə əlaqədar olaraq 2014-cü il iyulun 26-da dondurulub.

Qeyd edək ki, İREX təşkilatı 15 ildir Azərbaycanda fəaliyyət göstərir. Bəs bu illər ərzində təşkilatın fəaliyyət istiqamətləri nə olub və hansı işlər görüb? "Yeni Müsavat" İREX-in əməkdaşlıq etdiyi təşkilatlarla bu mövzunu müzakirə edib.

Təşkilatın Azərbaycandakı fəaliyyətini dəyərləndirən Azərbaycan Internet Forumunun prezidenti Osman Gündüz bildirdi ki, İREX ali təhsil müəssisələrinin əksəriyyətində informasiya infrastrukturunun, Wi-Fi şəbəkəsinin qurulmasında xidmətləri olub, Rabite və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi ilə regionlarda layihələr həyata keçirilib. "Mənim rəhbərlik etdiyim qurum informasiya azadlığının

si, ümumilikdə jurnalistikanın inkişafı üçün keçirilən treninqlər medianın inkişafı üçün faydalı olub. "Turan"ın müstəqil və dayanıqlı media kimi fəaliyyət göstərməsinə kömək ediblər. İREX ölkəmizdə media qanunvericiliyi sahəsində mühüm işlər görür".

"Media və Demokratiyanın İnkişafına Dəstək" təşkilatının sədri Aynur İmranova da hesab edir ki, İREX-in Azərbaycanda jurnalistlər üçün əvəzlənəməz xidmətləri olub: "İREX-in təlimlərində hər il onlarla jurnalist püxtələşib. Tələbkarlıqlarına, peşəkarlıqlarına söz ola bilməz, peşəkarlıqları sadəcə qibte hissi yaradır. Bundan əlavə, İREX təkəcə Bakıda deyil, əyalət jurnalistikasının yetişdirilməsi və püxtələşməsinə xüsusi rol oynayır. Qurumun fəaliyyət istiqamətlərindən biri də jurnalistləri və media qurumlarını tex-

nika ilə təmin etməsidir. Şəxsən mən illər əvvəl videomontaj, texniki səsləndirmələr, internet təhlükəsizliyi, biznes araşdırma məlumatını yazılması kimi təlimlərdə iştirak etmişəm. Və jurnalist kimi fəaliyyətim davam etdirmək üçün bir sıra texniki vasitələri bu təşkilatdan almışam. Bu gün Azərbaycan jurnalistikasının peşəkarlığının artırılmasında İREX-in danılmaz xidmətləri var".

Media Hüququ İnstitutunun keçmiş əməkdaşı Xalid Ağəliyev İREX-in Azərbaycan mediasının inkişafı üçün həyata keçirdiyi işləri yüksək qiymətləndirib: "Mənim də uzun illər çalışdığım Media Hüququ İnstitutu İREX-lə 5 ildən artıq əməkdaşlıq edib. Jurnalist və bloqçuların təlimləndirilməsi istiqamətinə də dəstək verib, ancaq İREX əsasən jurnalistlərin

hüquqlarının müdafiəsində MHI-yə yardım göstərmiş. Bu dəstək ola bilsin ki, bəzən yetərli olub, ola bilsin ki, bəzən bu işi tam şəkildə həyata keçirməyə kifayət etməyib. Ancaq son 6-7 ildə jurnalistlərin hüquqlarının müdafiəsinin dəstəklənməsində əsas yükü məhz İREX təşkilatı daşıyır. Mən təbii ki, görülən, real işləri nəzərdə tutaram. MHI biz fəaliyyət göstərdiyimiz dövrdə peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hüquqları pozulan elə bir jurnalist, qəzet, sayt olmayıb ki, onun yanında olmasın. İmkanlarımız çərçivəsində, heç kime fərq qoymadan hüquq yardımı göstərmişik. Fəaliyyət göstərdiyimiz dövrdə elə bir jurnalist hüququ pozuntusu olmayıb ki, onu ən yuxarı məhkəmə instansiyasınadək aparmayaraq Media hüququ, ifadə azadlığı

sahəsində ixtisaslaşmış azsaylı hüquqçuların da əksəriyyəti MHI-dən çıxıblar, bu iş də dolayısı ilə həm də İREX-in dəstəyi nəticəsində mümkün olub. Bundan əlavə, bildiyim qədər, mediaya hüquq yardımının, jurnalistlərin təlimləndirilməsinin dəstəklənməsi İREX-in gördüyü işlərin kiçik bir hissəsi idi. İREX hökumət qurumları ilə, xüsusən də Rabite Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edib. Azərbaycanın iri kəndlərinin pulsuz internetlə təminatı kimi vacib təşəbbüslərə dəstək verib. Ola bilsin ki, ilk baxışda bu təşkilatın gördüyü işlər o qədər də nəzərə çarpacaq olmasın, ancaq İREX gerçəkdə öz fəaliyyət sferası çərçivəsində Azərbaycan toplusu üçün gerəkli olan əksər təşəbbüslərin dəstəkçisi olub".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Dağlıq Qarabağ problemi ətrafında yeni bir hərkətlilik müşahidə olunmaqdadır. Bu dəfə təmas xəttində deyil, dinc nizamlama prosesində özünü göstərən canlanmanın sülh danışıqlarını dalandan çıxarıb-çıxarmayacağı ni hələ ki söyləmək çətindir. Ən azı o səbəbə ki, ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin (Qərb və Rusiya nəzərdə tutulur) məsələnin həll perspektivinə baxışları heç vaxt olmadığı qədər bir-birindən fərqlənir, üst-üstə düşmür.

Bu xüsusda prezidentlərin Soçi görüşü və həmin görüşdə Rusiya prezidenti Putinin söylədikləri əyani şəkildə göstərdi ki, Moskva, ümumiyyətlə, Minsk Qrupunun varlığında maraqlı deyil və şəriksiz vasitəçiliyə can atır. Ona görə ki, şəriksiz vasitəçilik Kreml üçün şəriksiz maraqlar, şəriksiz region deməkdir.

Belə görünür, Putin bu mesajını artıq Qərbdə alıblar. Bunun təzahürü idi ki, Soçi görüşündən heç bir cəzə keçməmiş ABŞ-ın dövlət katibi Con Kerrinin birbaşa təşəbbüsü ilə və rusiyalı vasitəçi olmadan Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Avropa şəhərində bir araya gəldilər. Görüşdə hansısa sənəd, birgə bəyanat qəbul edilməyə də, faktın özü nümayiş etdirdi ki, Qərb Qarabağ məsələsində təşəbbüskarlığın Rusiyada qalmasına seyrçi olmaq fikrində deyil.

Əsas diqqətçəkən də odur ki, konfliktin bircə dəfəlik yoluna qoyulması üçün indi də Qərb (ABŞ və Avropa təmsilində) yeni bir səhifə açmağa, Rusiyayı gözlemədən problemin həllini real olaraq irəli aparmağa, heç olmasa, savaşa ehtimalını sıfıra endirməyə, ən əsası, Moskvayı fakt qarşısında qoymağa çalışır.

NATO-nun Uels sammiti çərçivəsində Fransa prezidenti Fransua Ollandın İlham Əliyev və Serj Sarkisyanla görüşərək, qısa müddət sonra daha bir üçtərəfli təmas haqda razılıq əldə etməsi də göstərir ki, Rusiyanın Dağlıq Qarabağ məsələsindən, bütövlükdə postsovet məkanındakı konfliktlərdən uzun müddət manipulyasiya etməsi Qərbi artıq tənqə gətirib və o, Ukraynadakı böhranda Kremlin tənqibatçı rolunu da ciddiyyə alaraq bu konfliktlərə münasibətdə strategiyayı dəyişmək istəyir.

Artıq prezidentlərin növbəti görüşünün tarixi bellidir. Azər-

baycan və Ermənistan dövlət başçıları bu dəfə Parisdə, noyabrda görüşəcəklər. Vasitəçi isə Fransa prezidenti Ollanddır. Xəbəri Fransanın ölkəmizdəki səfəri də təsdiqləyib.

Doğrudur, belə təmaslarla bağlı rəsmi Bakı elə də nikbin deyil və "görüş xətrinə görüş"ün əleyhinədir, ancaq ota yandan Amerika və Fransanın təşəbbüsünü yerə salmaq da mümkündür. İstər görüşləri artan intensivliyi, istərsə də və ən başlıcası, bu görüşlərdə problemin həllinə yönəlik bəzi "gümrahlaşdırıcı" təkliflər söyləməyə əsas verir ki, Qərb, hər halda, Güney Qafqazın ən üzücü və ağır probleminin həllində irəliləyişə nail olmaq üçün qərarlılıq göstərməyə can atır.

Uels görüşləri ilə bağlı Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun neçə illik fasilədən sonra təzədən "Böyük Sülh Sazişi" haqda danışımağa başlaması da bu xüsusda təsadüfə oxşamır. Nazirin sözlərinə görə, məhz ABŞ dövlət katibi təklif edib ki, belə bir layihə üzərində iş aparılsın. Onu da xatırladaq ki, cənab Kerri həmin görüşdə prezidentləri öz cəmiyyətlərini sülhə hazırlamağa çağırıb və bundan sonra proseslərdə şəxsən özünü iştirak edəcəyi barədə anons verib.

Hərğah, məsələ ilə bağlı skeptik fikirdə olanlar da var. Məsələn, Vaşinqtondakı Korneji Fondunun Qafqaz məsələləri üzrə eksperti, "Qara və Ağ" kitabının müəllifi Tomas de Vaala görə, hər şey dəyişsə də, Dağlıq Qarabağ məsələsində hələ ki heç nə dəyişməyib, çünki "hazırda nə prezidentlər, nə də cəmiyyət səviyyəsində münaqişənin mahiyyətinin real müzakirəsi mövcud deyil". Sitat: "Bu gün Qarabağ münaqişəsinin yalnız nizama salınması prosesinin formal xüsu-

Prezidentlərin intensivləşən görüşlərinin pərdəarxası

Qərb Qarabağ strategiyasına düzəliş edir; ABŞ təkbaşına vasitəçiliklə problemi istədiyi kimi uzadan Rusiyayı fakt qarşısında qoymağı hədəfləyib; saxta soyqırımın 100-cü ildönümündə Vaşinqtonun "Böyük Sülh Sazişi" mümkünmü?..

siyyətləri mövcuddur. 20 il keçməsinə baxmayaraq, cəbhə xəttində hər şey eyni vəziyyətdə qalıb, münaqişə isə hələ də həll ediləməyib".

Ekspertin məsələnin nizama salınması üçün orijinal təklifi var. Onun qənaətinə, indi daha ciddi prosesə ehtiyac var. Tomas de Vaala görə, Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məsləhətçilər institutu yaradılmalıdır: "Bu institutun məqsədi problemin həlli prosesini aktivləşdirməkdən ibarətdir. Tərəflər arasında tez-tez görüşlər keçirilə bilər. Həmçinin bu addım yeni münasibətlər zəmininin yaradılmasına səbəb olacaqdır. Bununla da tərəflər arasında qarşılıqlı ortaq məxrəcə gəlmək üçün

yollar axtarıla bilər. Bu isə münaqişənin həllinə kömək edə bilər".

Öz növbəsində durumu mediaforum saytına şərh edən konfliktoloq Elxan Mehdiyev sülh sazişi layihəsinin hazırlanması təklifinin heç bir reallığa əsaslanmadığını vurğulayıb: "Sülh sazişinin nə qədər qeyri-real olduğunu görmək üçün ilk növbədə Ermənistanı, həmin ölkənin başında oturan hərbi canı Serj Sarkisyanın bəyanatlarına, onun Uels görüşündən sonrakı fikirlərinə diqqət yetirmək lazımdır. Sazişi Azərbaycan və Ermənistan imzalamalıdır. Erməni tərəfin isə belə bir saziş imzalaması, işğal etdiyi torpaqlardan çıxmaq fikri yoxdur.

Təcavüzkar məsələni, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin də dəfələrlə dediyi kimi, uzatmağa kökləyərək və cəzalandıraraq, bu məsələnin həllini əngəlləyib. İndiki NATO-Rusiya qarşılıqlı maraqları olmasın. Başqa bir variant isə hakimiyyətə yeni hökumətin gətirilməsi ola bilər ki, o da imperiya maraqlarına sahib olmasın. Bugünkü Rusiya Qarabağın həllinə imkan verməyəcək. Mən Qərbin Ermənistanı Rusiyanın caynağında ayırmasının tərəfdarıyam. Bu olmadan məsələni həll etmək mümkün deyil. Əgər Kerrinin Azərbaycan torpaqlarına olan iddialardan ermənilərin əl çəkəməsi, Qarabağdan qoşunlarını çıxartmaları məsələsində Moskvanın Ermənistanı nəzarətinin qarşısını almağa gücü çatırsa, Qarabağ itiləfi həll olunacaqdır.

Azərbaycanın mövqeyi isə politoloqa görə, tam konstruktivdir: «Moskva hər zaman Ermənistanı destruktiv mövqə tutmağa kökləyərək və cəzalandıraraq, bu məsələnin həllini əngəlləyib. İndiki NATO-Rusiya qarşılıqlı maraqları olmasın. Başqa bir variant isə hakimiyyətə yeni hökumətin gətirilməsi ola bilər ki, o da imperiya maraqlarına sahib olmasın. Bugünkü Rusiya Qarabağın həllinə imkan verməyəcək. Mən Qərbin Ermənistanı Rusiyanın caynağında ayırmasının tərəfdarıyam. Bu olmadan məsələni həll etmək mümkün deyil. Əgər Kerrinin Azərbaycan torpaqlarına olan iddialardan ermənilərin əl çəkəməsi, Qarabağdan qoşunlarını çıxartmaları məsələsində Moskvanın Ermənistanı nəzarətinin qarşısını almağa gücü çatırsa, Qarabağ itiləfi həll olunacaqdır.

"İrəvan bu dəqiqə Moskvanın əlindədir". Bu sözləri isə axar.az-a politoloq Vəfa Quluzadə Qarabağda "böyük sülh sazişi" məsələsinə şərh edərək deyib. O, Moskvanın Qarabağdan asanlıqla əl çəkməyəcəyini bildirib: "Qarabağ məsələsini həll etmək üçün gərəkdir Qərb Rusiyayı məhdudlaşdırsın və Ermənistanı onun tabeliyindən ayıra bilsin. Çünki İrəvan bu dəqiqə Moskvanın əlindədir. Rusiya Dağlıq Qarabağın ərazi bütövlüyünü tanıyır, amma eyni zamanda Qarabağın da həll-

Ermənilər 15 yaşlı azərbaycanlı girovu qaytarmaq istəyir

Qızıl Xaçın Bakı nümayəndəliyi: "Danışıqlar gedir..."

Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin "əsir və itkin düşmüş şəxslərlə bağlı komissiyası"nın yaydığı məlumatda 15 yaşlı Azərbaycan vətəndaşı Cavid Məmmədovun geri qaytarmağa hazır olduğunu bildiriblər. Modern.az Ermənistan mətbuatına istinadən xəbər verir ki, qondarma qurum bunu Cenevrə Konvensiyasının tələblərinə uyğun qaydada həyata keçirmək istəyir.

"DQR" rəhbərliyi Cenevrə Konvensiyasının tələblərinə uyğun olaraq 2014-cü il sentyabrın 5-də ərazimizə keçmiş Məmmədov Cavid Samir oğlunu geri qaytarmağa hazırdır, - deyər separatçı rejimin qondarma komissiyası bəyan edib.

Xatırladaq ki, sentyabrın 5-dən erməni girovluğunda olan 15 yaşlı II qrup əli Cavid Məmmədov Tərtər Rayon Yol Polisi

İdarəsi rəisi müavininin oğludur. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanova 15 yaşlı Cavid Məmmədovun məsələsi ilə bağlı Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri İlahə Hüseynova bildirib.

"Bütün hallarda qaytarılma tələflərinin razılaşmasından asılıdır. Girov götürən tərəf qaytarmağa, qarşı tərəf isə girovu qəbul etməyə razılmalıdır. Ən əsası isə saxlanılan şəxs qayıtmaq istədiyinə dair öz arzusunu bildirməlidir. Bu hallar üst-üstə düşdükdə komitə neytral vasitəçi olaraq qaytarılma əməliyyatında iştirak edəcək".

Müxalifət niyə mitinq keçirmir?

Mustafa Hacıbəyli: "Tələb edən çox olsa da, aktiv mübarizənin önündə getməyə hazır olanlar azdır"

şaviri Mustafa Hacıbəyli ilə danışdıq.

Mustafa Hacıbəyli öncə bildirdi ki, hazırda dünya ictimaiyyətinin əsas diqqəti keçmiş postsovet məkənində Ukraynaya yönəlib. Azərbaycan hakimiyyəti də bundan istifadə edərək demokratik institutların məhv edilməsi istiqamətində tədbirlər görür. Bu tədbirlərə demokratik düşərgə təkcə bəyanatlarla münasibət bildirməməlidir: "Uzun müddət siyasi partiyalar basqılar altında oldu. Fəallıq edən müxalif siyasətçilər müxtəlif müddətlərdə həbs olunublar. Sonra uzun müddət mətbuat orqanları müxtəlif vasitələrlə sıxışdırılıb, jurnalistlər həbs edilib. İndi də dünya ictimaiyyətinin diqqətinin Ukraynaya yönəldiyi vaxtda hakimiyyət QHT-lərə qarşı təqibləri artırıb. Nəzarətdə olmayan QHT-ləri məhv etmək, qismən nəzarətdə olan QHT-ləri isə tam nəzarətə götürmək xəttini seçiblər. Bundan əvvəl Leyla Yunus kimi, İntiqam Əliyev kimi, Arif Yunus kimi QHT təmsilçiləri həbs olunublar. Demək olar ki, bütün QHT-lərin hesablarına həbs qoyulub. Təbii ki, hakimiyyətin bu siyasətinə demokratik düşərgə tərəfindən adekvat reaksiya verilməlidir. Şəxsən mən bu məsələ ilə bağlı ən müxtəlif tədbirlərin, kütləvi aksiyaların keçirilməsinin tərəfdarıyam. Azərbaycanın demokratik qüvvələri yerli və demokratik ictimaiyyətin diqqətini bu problemə yönəltmək üçün kütləvi tədbirlər keçirməlidir. Niyə keçirmirlər sualına gəlincə, təəssüf ki, demokratik düşərgənin özündə belə, heç də hamının kütləvi aksiyalara, mitinqlərə münasibəti eyni deyil. Bir çox hallarda həqiqətən kütləvi aksiyalardan ehtiyatlanırlar. Çünki kütləvi aksiyalara hakimiyyət müdaxilə edir, polis dəyənəyi ilə dağıdılır, eyni zamanda həbslər, cərimələr həyata keçirilir. Elə bir vəziyyət yaranıb ki, aksiyalarda iştirak etməyə çəkinən insanlar aksiya tərəfdarlarını aşağılayan ifadələr işlədirlər, "siz ona görə mitinq keçirilməsinə istəyirsiniz ki, gedib orada şəkil çəkdirəsiniz" kimi əsassız iddialar səsləndirirlər. Ona görə də daha aktiv siyasi mübarizənin tərəfdarları da öz təşəbbüslərini qərarlara çevirməyə çətinlik çəkirlər".

Mustafa Hacıbəyli özünü müxalifətçi kimi təqdim edən bir sıra insanların "kütləvi aksiya keçirmək istəyən, indiki vəziyyətdə aksiya keçirilməsinin vacibliyini bəyan edən hakimiyyətin yeni həbslər həyata keçirməsinə və bununla da cəmiyyətdə qorxu mühitinin qalmasına şərait yaradırlar" kimi iddialarının absurd olduğunu vurğuladı: "Bunlar tamamilə absurd, güllünc iddialardır. Əlbəttə, mitinqlər məqsəd deyil, vasitədir. Biz siyasi məhbusların azadlığını tələb etməliyik. Bunu bəyanatlarla eləmək effekt vermir. Başqa hansı yolumuz var təklif edənlər. Biz təkcə mitinqlər yox, piketlər, yürüşlər, flaş-moblar da təklif və təşkil edirik. Yeri gəlmişkən, mən sonuncu dəfə icazəsiz aksiya olaraq, Tofiq Yaqublunun azadlığa buraxılması tələbi ilə flaş-mobun-yürüşün təşkilatçısı olmuşam. Yeni biz irticanın demokratiya üzərinə yeriməsinə qarşı tədbirlər görməliyik. Bir tərəfdən deyirlər ki, referendum keçirildi və bir nəfərin iki dəfədən artıq prezident seçilməsinə icazə verildi niyə buna müqavimət zəif oldu, bir tərəfdən deyirlər hakimiyyət partiyaları, mətbuatı sıxışdırırdı buna müqavimət niyə az oldu, bir tərəfdən deyilir ki, QHT-lərin sıxışdırılmasına müqavimət niyə azdır, o biri tərəfdə isə buna müqavimət göstərənləri, göstərmək istəyənləri absurd iddialarla tənqid edirlər. Bu cür mövqə təbii ki, qınanmalıdır. Bir daha deyirəm, ictimai ovqat elə bir şəkildə köklənib ki, aktiv mübarizə aparacağı tələb eləyən çox olsa da, aktiv mübarizənin önündə getməyə hazır olanlar azdır. Ona görə də aktiv mübarizə səngiyir".

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi Avropa Birliyi ilə vizaların sadələşdirilməsi haqqında açıqlama yayıb. Həmin sənədin sentyabrın 1-dən qüvvəyə minib. Həmin tarixdən «Azərbaycan Respublikası və Avropa İttifaqı arasında icazəsiz yaşayan şəxslərin readmissiya haqqında» sənəd qüvvəyə minib.

tallat var. Belə ki, bir il etibarlılıq müddəti olan çoxdöfəli giriş vizaları əvvəlki il ərzində ən azı bir dəfə viza almış və səfər etdikləri dövlətin giriş və qalma qaydalarına uyğun tərzdə ondan istifadə etmiş aşağıdakı kateqoriya vətəndaşlara tətbiq edilir:

- Təlim və ya təhsil kursları, eləcə də mübadilə proqramları

- Beynəlxalq idman tədbirlərinin iştirakçıları və onları peşəkar səviyyədə müşayiət edən şəxslər;

- Rəsmi dövlətnaməyə əsasən görüşlər, məsləhətləşmələr, danışıqlar və ya mübadilə proqramlarında, eləcə də hökumətlərarası təşkilatlar tərəfindən iştirakçı ölkələrin ərazisində təşkil edilən tədbirlərdə

rəfəndən xidmətlər üçün əlavə ödəniş alınma bilər. Bu halda xidmət üzrə ödənişin məbləği 30 avrodan artıq olmamalıdır. Amma aşağıdakı şəxslərin viza ərizəsinə baxılması rüsumdan azad edilir:

Bunlar iştirakçı ölkələrin ərazisində qanuni yaşayan vətəndaşları ziyarət edən ər və ya arvad, valideynlər, yaşı 21-dən

Xaricə getmək istəyənlər

Üçün "yaşıl işıq"

Viza qaydaları sadələşdi, jurnalistlərin üzünə "gün doğdu"...

Vizaların rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi haqqında sənədin məqsədi Azərbaycan Respublikası və Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin vətəndaşları üçün qarşılıqlı prinsipində vizaların verilməsinin sadələşdirilməsidir. Sadələşdirilmiş viza rejiminin tətbiqi Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında bu sahədə əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açacaq. Readmissiya haqqında sənəd isə qeyri-qanuni miqrasiyanın qarşısının alınmasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinə xidmət edəcək.

Sənədə əsasən aşağıdakı istiqamətlərdə vizaların rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi nəzərdə tutulur:

(I) Uzunmüddətli, yeni bir ildən beş ilədək etibarlılıq müddəti olan çoxdöfəli giriş vizalarının rəsmiləşdirilməsi;

(II) Viza ərizələrinə baxılması üçün rüsumun məbləğinin endirilməsi və bir qrup kateqoriyadan olan şəxslərin rüsumdan azad edilməsi;

(III) Viza ərizəsinə baxılması müddətinin qısaldılması;

(IV) Diplomatik pasporta malik olan şəxslərin vizadan azad edilməsi;

(I) Uzunmüddətli, yeni bir ildən beş ilədək etibarlılıq müddəti olan çoxdöfəli giriş vizalarının rəsmiləşdirilməsi

Beş il etibarlılıq müddəti olan çoxdöfəli giriş vizalarının rəsmiləşdirilməsi aşağıdakı kateqoriyadan olan vətəndaşlara tətbiq edilir:

- Hər iki tərəfin ərazisində qanuni yaşayan vətəndaşları ziyarət edən ər və ya arvad, valideynlər, yaşı 21-dən aşağı olan və ya valideyn himayəsində olan uşaqlar;

- Görüşlər, məsləhətləşmələr, danışıqlar və ya mübadilə proqramlarında, eləcə də hökumətlərarası təşkilatlar tərəfindən iştirakçı ölkələrin ərazisində təşkil edilən tədbirlərdə müttəmədi olaraq iştirak etməli olan rəsmi nümayəndə heyətlərinin daimi üzvləri.

Sənədə jurnalistlər üçün də maraq kəsb edəcək yeni de-

lərində iştirak etmək məqsədilə ilə müttəmədi olaraq səyahət edən tələbələr və doktorantlar;

- Jurnalistlər və onları peşəkar səviyyədə müşayiət edən texniki heyət;

- Qardaşlaşmış şəhərlər tərəfindən təşkil edilən rəsmi mübadilə proqramlarının iştirakçıları;

- Azərbaycan Respublikası və Avropa İttifaqı üzv dövlətlərinin əraziləri arasında beynəlxalq yükdaşımını və sərnişin daşımına xidmətlərini həyata keçirən sürücülər;

- Tibbi məqsədlərlə müttəmədi əsasda səfər etmək ehtiyacı olan şəxslər və zərurətə əlaqədar onları müşayiət edən şəxslər;

- Beynəlxalq sərgi, konfrans, simpozium, seminar və digər oxşar tədbirlərdə iştirak edən ixtisas sahibləri;

- Mübadilə proqramları da daxil olmaqla, təhsil kursları, seminarlar, konfranslar məqsədilə müttəmədi olaraq səfər edən vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının nümayəndələri;

- Universitet və digər mübadilə proqramları da daxil olmaqla, elm, mədəniyyət və incəsənət tədbirlərində iştirak edən şəxslər;

müttəmədi olaraq iştirak etməli olan rəsmi nümayəndə heyətlərinin daimi üzvləri;

- İş adamları və kommərasiya təşkilatlarının nümayəndələri.

Bu kateqoriyadan olan şəxslər səfər etdikləri dövlətin giriş və qalma haqqında qanunlarına uyğun tərzdə iki il ərzində bir illik çoxdöfəli vizalardan istifadə etdikləri halda, ən azı iki və ən çoxu beş il etibarlılıq müddəti olmaqla, onlara çoxdöfəli giriş vizaları rəsmiləşdirilə bilər.

Sənədə Avropa İttifaqı və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına hər 180 gün ərzində 90 gündən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuş qalma üçün vizaların rəsmiləşdirilməsi məsələsinə əhatə edir.

Bu sadalanan şəxslər turist məqsədilə deyil, məhz peşəsi və ya üzrlü səbəblərlə (yəni *müalicə və ya dərmdə iştirak*) əlaqədar səfər etdikləri zamanı sadələşdirilmiş qaydada viza ala biləcəklər.

Daha bir maraqlı detal isə odur ki, viza ərizələrinə baxılması üçün rüsumun məbləği 35 avro müəyyən edilib. İştirakçı ölkələr viza rəsmiləşdirilməsi üçün kənar xidmət göstərən yardımçı şirkətlərlə əməkdaşlıq etdikləri halda, bu şirkətlər tə-

aşağı olan və ya valideyn himayəsində olan uşaqlar, babalar, nənələr və nəvələri, rəsmi nümayəndə heyətlərinin üzvləri, mübadilə proqramları da daxil olmaqla, təhsil və ya təlim kursları, eləcə də məktəblə bağlı digər fəaliyyət məqsədləri ilə səfər edən şagird, tələbə və onları müşayiət edən müəllimlər və doktorantlar, əmək qabiliyyəti olmayan şəxslər və zəruri hallarda onları müşayiət edən şəxslər, beynəlxalq idman tədbirlərinin iştirakçıları və onları peşəkar səviyyədə müşayiət edən şəxslər, universitet və digər mübadilə proqramları da daxil olmaqla elm, mədəniyyət və incəsənət tədbirlərində iştirak edən şəxslər, təcili tibbi müalicə almaq, yaxın qohumunun dəfn mərasimində iştirak etmək və ya ciddi xəstə olan yaxın qohumunu ziyarət etmək kimi hallar daxil olmaqla, humanitar əsasda səfərlərinin zəruriliyini sübut edən sənədləri təqdim edən şəxslər və bu şəxsləri müşayiət edənlər, təhsil kursları, seminar və konfranslarda iştirak məqsədilə səfər edən vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının nümayəndələri, təqaüddçülər, 12 yaşadək olan uşaqlar, jurnalistlər və onları peşəkar səviyyədə müşayiət edən texniki heyət daxildir.

Bundan başqa, viza ərizələrinə baxılması müddəti 10 təqvim günüdür. Əlavə araşdırma tələb olunduğu təqdirdə, baxılma müddəti 30 təqvim gününə qədər uzadıla bilər.

Bu istiqamətdə daha bir yenilik isə Azərbaycan prezidentinin "Xidməti pasport almaq hüququ olan vəzifəli şəxslərin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsinə verilən fərmandır. Sentyabrın 9-da gerçəkləşən yeniliyə görə, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti rəhbərinin köməkçiləri (müşavirləri), katiblik, baş idarə, idarə (şöbə, xidmət, hərbi hissə, bölmə, sektor, qrup) rəhbərləri və onların müavinləri, aparatda baş (böyük) və orta rəis heyət vəzifələrində xidmət edən şəxslər, zabıtlar, ali (böyük, orta) xüsusi rütbəsi olan şəxslər, baş məsləhətçilər, böyük məsləhətçilər, aparıcı məsləhətçilər, məsləhətçilər və onlara bərabər tutulan vəzifəli şəxslər, eləcə də qurumun tabeliyində olan orqanların rəhbərləri və onların müavinləri, tabeliyində olan orqanların struktur vahidlərinin rəhbərləri və onların müavinləri xidməti pasport almaq hüququ qazanırlar.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Qobudan Prezident Administrasiyasına yürüş ola bilər

Sakinlər onları qışda evdən didərgin salan problemin həllini tələb edirlər

Abşeron rayonunun Qobu qəsəbəsində enerji böhranı yaşanır. Yeni sahədə məskunlaşan sakinlər redaksiyamıza müraciət edərək bildirlər ki, qəsəbədə enerji təminatı biabırçı durumdadır: "Bir transformator var və o da həddindən artıq yüklənib. Axşam düşəndə qəsəbə zülmətə qorq olur. 220 əvəzinə evlərə 60 volt cərəyan gəlir. Hər gün bir elektrik cihazımız sıradan çıxır. Bir qədər əvvəl köhnə sayğacları söküb smart kartla olan saygac quraşdırdılar. Cərəyan o qədər zəifdir ki, smart kartlı saygac işləmir".

Sakinlər deyirlər ki, transformatorun yenilənməsi üçün aidiyyəti qurumlara müraciət ediblər. Amma xəyri olmayıb: "Əgər smart kartlı saygac işləməyəcəkdir, nəyə görə dövlətə külli miqdarda ziyan vurub bu saygac qoşulurdu? Həmin saygaclara xərclənən dövlət puluna yeni transformator alıb quraşdırma bilməzdilər? Biz dəfələrlə aidiyyəti orqanlara müraciət etsək də, heç bir tədbir görülmür. Abşeron Elektrik Şəbəkəsindən və "Azerenerji"dən deyirlər ki, bu bizə aid məsələ deyil. Biz bilmək istəyirik ki, bu məsələ kimə aiddir? Hər gün yeni evlər tikildikcə həmin tikilən evlər də həmin transformatora qoşulur və enerji verilişi zəifləyir".

Şikayətçilər bildirlər ki, yeni xətlər primitiv üsullarla çəkilir: "Heç bir işıq dirəyi istifadə edilmədiyindən elektrik xətləri qaz borularına bağlanır. Bu harada görünüb ki, elektrik xəti

qaz borusuna bağlana? Bunun qarşısı alınmasa, qəsəbədə növbəti faciə olacaq. Hər gün enerji verilməsi saatlarla, hətta günlərlə dayanır. Səbəb isə göz qabağındadır. Yeni transformatorların yüklənməsidir".

Sakinlər deyir ki, onların müraciətlərini qulaqardına vurulan qurumlar qəsəbənin yeni salınan və əhalinin yaşamadığı ərazilərində yeni transformatorlar quraşdırır, yeni elektrik xətləri çəkir: "Həmin ərazilərdə torpaqları satırlar deyər oralar tez-tələsik kəməllə yeni xətlər çəkirlər. Oradan gəlirləri var deyər bizi orada məskunlaşacağıq vətəndaşlardan ayırırlar. Ayrı-seçkilik edirlər. Dövlət yeni transformatorların quraşdırılmasına, elektrik kəməllərinin çəkilməsinə büdcədən vəsait ayıranda məgər Abşeron Elektrik Şəbəkə-dəkilerə deyir ki, pul alın, sonra iş görün?"

Yeni torpaqları satmaq üçün "Azenko" şirkəti kəməlləşmə aparır. Bu da onu göstərir ki, yeni yerlər tez və baha satmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Biz artıq neçənci qışdır ki, evimizdə yatmırıq. Qışda enerjiyə olan tələbatımız artır və transformator da hər dəfə partlayır. Həftələrlə işıq olmur. Artıq qış gəlir və biz yenə də evimizdən köçməyə məcbur olacağıq. Görəsən, hansı zamanədə yaşayırıq ki, evin ola-ola bir neçə ay kirayədə qalasan? Bizim tələ-

bimiz budur ki, ən azı bu yüklənmədən qurtarmaq üçün yeni evlər tikildiyinə görə 2 transformator qoyulsun. Əks halda, biz məcbur qəsəbənin mərkəzi yolunu bağlayıb, Prezident Administrasiyasına yürüş edək".

Sakinlər inanırlar ki, prezidentin Bakı və ətraf qəsəbələrin inkişafı haqda fərmanı nəhayət ki, Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinə də gedib çatacaq və problemləri həll ediləcək.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Ölkədə təmtərağa meyl necə yaranır?

Hüseynbala SƏLİMOV

Bir neçə il əvvəl sərbətdir. İlk dəfə Y.Qayıdının kitabından məmur kapitalizmi haqqında oxuyarkən hələ bu fenomenin sərhədlərini, onun fəsadlarını axıra qədər təsvir etmədik. O vaxt ağılıma da gəlməzdi ki, illərlə bu sosial bəlami yaşamaq olacağıq.

İndi dəbdəbə, təmtəraq və ifratçılıqla bağlı məmurların və bir də hakim partiyanın funksionerlərinin yazdıqlarını oxuyarkən bir daha bu problem haqqında düşünməli olduq.

Bəli, hakim partiyanın funksionerlərinə elə gəlir ki, onlar artıq yas mərasimləri ilə bağlı məsələləri yoluna qoyublar və növbəti hədəf toylar olacaq. Halbuki bəziləri yas mərasimlərinə qırx gündə xərclədiklərini indi üç gündə xərcləməyə çalışırlar. Amma yenə də fərq etmir, olsun. Görün onlar toylarla bağlı nə deyirlər?

Həmin funksionerlər toy mərasimləri ilə bağlı İngiltərədə gördüklərini bölüşürlər. Deyirlər ki, orada xüsusi toy hədiyyələri mağazaları var. İnsanlar bu mağazalardan hədiyyələr alır və çeki bəylə gələnə verirlər.

Bəs hədiyyələrin qiyməti nə qədərdir? Təsəvvür edin, təxminən 20 funtsterlinqdən tutmuş 3000 funtsterlinqə qədər!

Bunu oxuyanda indiki toylara şükür dilədik. İndi toyu 50-100 manatla başa vurmaq olur. Hətta 100 manat kifayət qədər yaxşı hədiyyə hesab edilir. Təsəvvür edin, camaat 1000-2000 funtsterlinqlik hədiyyə təqdim etdiyi halda siz də əlləriniz əsə-əsə 20 funtsterlinqlik hədiyyə çəkini bəylə gələnə uzadırsınız!..

Deyə bilərsiniz ki, bu ki, İngiltərədə baş verir, orada ki, məmur kapitalizmi yoxdur? Düzdür, orada məmur kapitalizmi yoxdur. Amma İngiltərə kapitalizminin azı 400 il yaşı var. Azərbaycanda bəzi məmurların sərvəti heç də ingilis kapitalistlərininkindən az deyil. Amma bu, o demək deyil ki, biz hamımız pulda və sərvətdə ingilislərlə yarışa bilərik!

Məmur kapitalizmi özünü daha nədə göstərir? Xərcləri zorla, süni şəkildə İngiltərə və yaxud da başqa bir ölkənin standartları səviyyəsinə qaldırmağa cəhd edirlər. Bəs gəlirlər? Bəli, gəlirlər haqqında kim düşünəcək? Bəlkə onları da ABŞ-in, İngiltərənin səviyyəsinə qaldırmaq lazımdır?

Gəlirlər deməyə, indi, təmtəraq, dəbdəbə və ifratçılıq haqqında söhbət gedərkən, bəlkə elə məmurların gəlir deklarasiyası haqqında düşünməyin əsl vaxtıdır? Axı bu məsələ də nə vaxtsa həllini tapmalıdır!..

Kimse üçün sirr deyil ki, əksər hallarda həyat standartları ilə bağlı musiqini məhz olixarx məmurlar sifariş edirlər. Dəbdəbənin də, təmtəraqın da, ifratçılığın da mənbəyi elə onlardır.

Azərbaycanda həyat şəraiti əhalinin təxminən 15-20 faizinin gəlirlərinə hesablanır. Elə bazarda təklif də bunun əsasında formalaşır. Başqa ölkələrdə istehsalçılar nisbətən ucuz qiymətə daha çox adama satmaqla udurlarsa, Azərbaycanda məsələ əvvəldən tərsinə qoyulur: hamı az satmaq, amma necə deyirlər, saz satmaq istəyirlər!..

Məmur kapitalizmi daha nələrlə gətirib çıxardı? "Elita" məfhumunun tərəfdarı olmasa da, məmur kapitalizmi ölkədə ayrıca, siyasi elitadan kənar iqtisadi elitanın yaranmasına imkan vermədi.

Məmurlar iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sektorlarına "krişalığı" edirlər. Güclünü, daha tədbirli bazar yox, məmurlar müəyyən edir. Demək olar ki, heç bir rəqabət yoxdur, sadəcə, inhisarçı sektorlar var... Açıq, adam Azərbaycan iqtisadiyyatının "rəqabət indeksi" haqqında yazıları oxuyanda gülməkdən başqa çarəsi qalmır. Soruşmaq istəyirsən ki, xırda ticarətdən başqa, cənablar, siz rəqabəti harada görürsünüz?..

Ölkədə mülkiyyət hüququ da mübahisəlidir. Bir çox hallarda mülkiyyətin toxunulmazlıq müddəti ona "krişalığı" qədər edən məmurların vəzifədə olduğu müddət qədərdir.

Ona görə də axır vaxtlar işdən çıxarılanlar hətta özləri ilə bağlı qərarların çox vaxtında verildiyini və bunun çox müdrik qərar olduğunu xüsusilə qeyd edirlər. Onlar bununla özlərini vəzifədən getməyin acı nəticələrindən qorumağa, vəzifədə olduqları müddətdə topladıqları sərvəti rahat xərcləmək üçün toxunulmazlıq qazanmağa çalışırlar. Bəzi hallarda bu, onlara nəşib olur, bəzi hallarda isə məmurlar vəzifə ilə birlikdə hər şeylərini itirirlər. Ona görə ki, məmur kapitalizminin qaydaları daha sərt, burada müflisləşmək üçün şansları daha böyükdür, çünki onlar tək iqtisadi oyun qaydalarına deyil, birinci növbədə siyasi qaydalara əməl etməlidirlər!..

Bəli, acıdır, amma reallıqdır, məmurların özlərinin yaratdığı reallıqdır!..

Keçmiş direktor təhsil şöbəsinin müdirini döydü

Moderator.az-a Kəlbəcər rayonundakı mənbələrdən çox heyrətamiz bir məlumat daxil olub. Belə ki, Kəlbəcər Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri səlahiyyətlərini icra edən Məhiyyədin Əbdürrəhmanov sentyabrın 9-da günorta saat 15 radələrində iş yerinin qarşısında keçmiş məktəb direktoru tərəfindən döyüldü.

Şahidlərin bildirdiyinə görə, əslən rayonun Keştek kəndindən olan Ceyhun Abdullayev bu ilin yazınadək Yevlax rayonunun Salahlı kəndində yerləşən Kəlbəcər orta məktəbində direktor işləsə də rəhbərlik etdiyi təhsil ocağında aparılan yoxlamanın nəticəsi olaraq işindən azad edilib. Məlumatlara görə, yoxlama zamanı çoxsaylı qanun pozuntuları, maliyyə mənasizlikləri, külli miqdarda yeyinti üzə çıxarılıb və materiallar həm Maliyyə Nazirliyinə, həm də Korruptsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsinə göndərilib.

Bundan qeyzlənən Ceyhun Abdullayev elə o vaxt da təhsil şöbəsinə hücum çəkərək Məhiyyədin Əbdürrəhmanovu döyüb və bu günədək guya rayon polisi onu axtarır. Dünən sə Ceyhun Abdullayev qəfətdən armaturla silahlanaaraq Məhiyyə-

din Əbdürrəhmanovun qarşısında peyda olub, onu təhqir edərək sonra qoluna və başına dəmir parçasıyla zərbələr endirib.

Rayon təhsil şöbəsi müdirinin sürücüsü və metodkabininin müdiri Elçin Şirinov araya girib onu sakitləşdirmək istəsə də Ceyhun Abdullayev başının dəstəsiylə hücum çəkərək onların hər üçünü döyüb. Dərhal da hadisə yerini tərk edən qoçulan tutmaq polisə də müyəssər olmayıb və Məhiyyədin Əbdürrəhmanov Gəncədəki

Teymurov xəstəxanasına yerləşdirilib.

Ekspertiza ona ağır kəllə-beyin travması və qolun sınığı diaqnozunu qoyub.

Olay rayon ictimaiyyətinin narazılığına səbəb olub və insanlar günün günortası çəgi aşkar qoçuluq edən şəxslərin sərbətdə cəzalandırılması tələbini səsləndiriblər. O da bildirilir ki, olayın əsas təşkilatçısı təhsil şöbəsinin keçmiş müdiri Məhəmməd Bağirovdur və yeni şöbə rəisi məhz onun göstərişi əsasında döyüldü!..

Mübariz Qurbanlı özünə yeni komanda yığır

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində kadr dəyişikliyi davam edir. Modern.az-ın məlumatına görə, qurumun yeni sədri Mübariz Qurbanlının müvafiq əmri ilə Oqtay Hüseynov Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Aparatına rəhbər təyin olunub. O. Hüseynov artıq işə çıxır.

Qeyd edək ki, iyulun 21-dən komitəyə sədr təyin olunan YAP icra katibinin müavini Mübariz Qurbanlı təxminən iki aya yaxın köhnə komanda ilə çalışandan sonra kadr islahatlarına başlayıb. Yeni sədr Anar Kazımovu komitənin Bakı şöbəsinin müdiri təyin edib. A. Kazımov buna qədər komitənin Bakı şöbəsində məsləhətçi işləyib.

Onu da qeyd edək ki, M. Qurbanlının sədrliyindən qabaqki dövrdə komitə sədrinin köməkçisi işləmiş Daşqın Rəcəbli də bir neçə gün öncə vəzifəsindən azad edilib, onun yerinə 28 yaşlı Amid Cavadov gətirilib.

Məktəb mövsümünün gəlişi valideynlərin qayğısını artırıb

Bir məktəblinin ləvazimatına ən azı 150 manat lazımdır; **Teymur Muradov**: “Bahalığa görə oğlumu bu il məktəbə qoymadım...”

Yeni tədris ilinin başlanmasına artıq bir neçə gün qalıb. Məktəb yaxınlaşdıqca valideynlər də şagirdlər qədər həyəcan keçirir. Valideynlərin həyəcanı əsasən övladını məktəbə yola sala bilmək qayğısıdır. Çünki bazar və dükanlarda məktəb ləvazimatlarının qiyməti əl yandırır. Əlacsız valideynlər məcburən səhərdən axşamədək dükən və bazarları gözərkən nisbətən ucuz mallar axtarırlar.

Hazırda ticarət mərkəzlərində müxtəlif çeşiddə məktəbli ləvazimatı tapmaq mümkündür. Ancaq qiymətlər kəllə-çarxa çıxıb. Belə ki, bir məktəblinin məktəb ləvazimatının qiyməti orta hesabla 200 manata başa gəlir. Bu ləvazimatların haradan alınmasından asılı olaraq qiymətlər arta-azala bilər, amma nəticədə etibarilə qiymət 150 manatdan aşağı enmir. Ailədə məktəbə gedəcək uşaqların sayı 1-dən çoxdursa, onda vəziyyət bir az da gərginləşir. Çünki qiymət ikiqat, üçqat artmış olur ki, bu da aztəminatlı ailələrin qayğısına səbəb olur.

Biz də məktəb ləvazimatlarının qiymətləri, alış-veriş edən valideynlərin haqlı etirazlarını öyrənmək üçün bir neçə dükən və bazara baş çəkdik. İlk baş çəkdiyimiz məkan metronun “28 May” stansiyasının yaxınlığında ki yeraltı keçiddə yerləşən topdantsatış mərkəzi oldu. Burada hər qiymətə məktəb ləvazimatı satılırdı. Qiymətlərə gəldikdə isə, məsələn, məktəbli çantaları 20-35, ağ köynəklər 15-20, dəftərlər 20 qəpik və 1 manat arasında, 6 dənəlik rəngli karandaşlar 4 manat, 12 dənəlik karandaş 6 manata, 24 dənəlik karandaş isə 12 manata satılırdı.

Yollandığımız digər dəftərxanalardan birində isə çantalar 15 manata, qələmlər 30-80 qəpiyə, pozan 30 qəpik-1 manat, dəftərlər isə 15-70 qəpik, rəsm albomu - 40 qəpik - 2 manat, xətkəş 20 qəpik - 2 manat, qələm qabı 2-5 manat, su qabı 2-6 manat arasında dəyişirdi. Bundan əlavə, test kitabçaları, əlavə vəsaitlərdə də xərci ayırır. Məhsulların qiyməti çeşidləri və keyfiyyətindən asılı olaraq dəyişir.

Satıcı Nihat Ağayevi sözlərinə görə, axtarsan bazarda 5, hətta 3 manata da köynək tapmaq olar, ancaq bu köynəklərin keyfiyyəti yaxşı deyil. Onların əksəriyyətinin Çin məhsulu olduğunu deyən satıcı bu tip palto-yaşma alması məsləhət görmədiyini bildirdi.

Bəzən dolaşdıqca satıcılarla yanaşı, alıcılarla da söhbətləşdik. Bazarda iki övladı ilə məktəb bazarlığına çıxan Şəfa Məstəliyeva 1-ci sinifə uşaq yola salmağın daha böyük məbləğ tələb etdiyini dedi: “Məktəblərin başlamasına 3-4 gün qalıb. Uşaqlarla səhərdən bazar və dükanları gəzirik ki, məktəb ləvazimatlarının nisbətən ucuz satıldığı yeri tapaq. İki uşaq məktəbə yola salıram. İkinci qızım bu il məktəbə gedir. Bu da mənim xərcimi iki qat artırır. 4-cü sinifdə oxuyan

oğlumu keçən il aldığı çantası, köynəyi və ayaqqabısı ilə yola salacağam. Başqa əlacım yoxdur. Təkcə dəftər-qələmə 50 manatım çıxıb. Hələ qızıma ayaqqabı, çanta və məktəbdən verilən məktəbli forması da almalıyam. Bütün bunların öhdəsindən necə gələcəyəm bilmirəm”.

Digər valideyn Teymur Muradov bir uşağı üçün məktəb ləvazimatlarına 150 manat xərclədiyini dedi: “Yaxşı ki, kitabları məktəb verir. Yoxsa belimiz qırılardı. Biz istəyirik ki, uşaqlarımız təhsil alsın. Amma bu bahalıqla mümkünsüz görünür. Oğlum bu il birinci sinifə getməli idi. Məktəb xərclərinə görə onu bu il məktəbə qoymadım. İkisinə birdən necə çətinəm?”

Gəldiyimiz nəticə bu oldu ki, bir valideynin övladına nisbətən keyfiyyətli alış-veriş etməsi üçün ən az 150 manat xərcləməsi gərəkdir. Bu pul isə kimi üçün əl çirki olsa da, əksər ailələr üçün ciddi məbləğdir, hətta bəzi ailələrin bir aylıq dolanışıq xərcidir.

☐ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

«Azercell»in Yenilənmiş Mobil Göz Klinikası fəaliyyətini davam etdirir

Yeni tədris ili üçün re-brandinq edilən Mobil Göz Klinikası sentyabr ayında da kimsəsizlərə və məcburi köçkünlərə dayaq olaraq.

Azərbaycan mobil rabitə bazarının lider şirkəti «Azercell Telekom»un sosial sahədə həyata keçirdiyi unikal layihəsi Mobil Göz Klinikası bu gün də fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Yeni tədris ili üçün re-brandinq edilərək yenilənən Mobil Göz Klinikası valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlarda göz xəstəliklərinin profilaktikasının aparılması, onların hərtərəfli müayinəsini təşkilini təmin edərək, həmçinin ahiilləri və aztəminatlı ailələrinə də xidmət göstərəcək. Bu ilin yay aylarında Lökbatan qəsəbəsində yerləşən 39 sayılı Kardiorevmatoloji Sanatoriyada müalicə alan vətəndaşları, Sumqayıtda yerləşən sığınacaqda məskunlaşan Laçın və Zəngilan rayonlarından olan məcburi köçkünləri və eyni zamanda Qala qəsəbəsindəki məcburi köçkünləri müayinə edən Mobil Göz Klinikasının həkimləri sentyabr ayında da bu xeyirxah işləri davam etdirəcəklər. Belə ki, sentyabr ayında Mobil Göz Klinikası Pırşağıda və Zabratda məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı sığınacağa, “Ümid Yeri” sığınacağına və eləcə də, Sumqayıtdakı internat məktəbinə yollanacaq. Məlumat üçün bildirək ki, layihə çərçivəsində klinika artıq Bakı şəhərindəki bir çox internat məktəbləri, uşaq evlərinə səfər edib. Gəncə, Lənkəran, Qusar rayonlarındakı kimsəsiz uşaq evlərində, Nabrandakı uşaq düşərgələrində məskunlaşan və Qubadan, Xaçmazdan gətirilən görmə qüsuru uşaqların müayinələri aparılıb.

Qeyd edək ki, Mobil Göz Klinikası 2011-ci il iyunun 1-də - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günündə fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycanda çox maraqla qarşılanan və populyarlaşan bu layihədən indiyə qədər 2 mindən artıq uşaq yararlanıb. Layihənin icrasını Caspian Compassion Project aparır. Bu qurum «Azercell»in aldığı avtobusun təchizatına, həkimlərin seçiminə, klinikanın marşrutlarının müəyyənləşdirilməsinə cavabdehdir. «Azercell»in bu təşəbbüsü o qədər uğurlu olub ki, sonradan digər şirkətlər də səyyar şəkildə tibbi müayinələrin təşkili ilə bağlı layihələr reallaşdırmağa başlayıblar.

Şirkət həyata keçirdiyi sosial layihələrə görə dəfələrlə həm ölkəmizdə, həm də beynəlxalq arenada mükafatlandırılıb. Onu da qeyd edək ki, ilk dəfə məhz «Azercell» 2007-ci ildə «İlin Korporativ Sosial Məsuliyyəti» şirkəti seçilib, bundan sonra isə hər il sosial məsuliyyətlə bağlı mükafatlara layiq görülüb.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

«Azercell Telekom MMC» 1996-cı ildə təsis edilmişdir və fəaliyyətinin ilk illərindən etibarən bazarda lider mövqeyini saxlayır. Bir sıra innovativ texnologiya və konsepsiyaları ilk dəfə olaraq, Azərbaycana «Azercell» gətirib: GSM texnologiyası, öncədən ödəmə mobil xidmətləri, GPRS/EDGE (mobil internet), 24/7 Telefon Mərkəzi, tam xidmət göstərən «Azercell Ekspres» ofisləri, mobil elektron xidməti «Asan İmza» və s. Azərbaycanın mobil rabitə bazarındakı payı 51% olan «Azercell»in şəbəkəsi ölkə əhalisinin 99,8%-ni əhatə edir. 2013-cü ilin sonuna «Azercell» abunəçilərinin sayı 4,5 milyon nəfər təşkil etmişdir. 2011-ci ildə «Azercell 3G», 2012-ci ildə isə 4-cü nəsli şəbəkəsi olan LTE xidmətini təqdim etmişdir. «Azercell» Azərbaycanın mobil rabitə sənayesinin lideri və qeyri-neft sektorunun ən böyük sərmayədarıdır.

Elan

Hacıqabulda ipək yolunun yanında 47 hektar torpaq sahəsi, çobanlar üçün 2-ədəd -2otaqlı, 1ədəd-4 otaqlı qonaq evi, 3 hektar meyvə bağı, 200 ədəd mal-qara saxlamaq üçün daşdan tikilmiş tövlələr, 10 min ot bağı üçün yem anbarı, 2ədəd balıq gölü, daimi işığı, suyu. Qaz çəkənmək üçün sənədlər (texnikişert), 0,5 hektar torpaq sahəsi olan restoran, 30 metr üzüm talvarı olan ferma satılır. Ətrafında əlavə 100-150 hektar torpaq sahəsi var. Əlaqə nömrəsi : (050)-214-40-53

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!
Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vazidə duyğunların amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün duyğunluğa birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə gətməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
“doktor Vaiz Səmədov”.

“Asan imza” xidməti “Nar Mobile” ilə daha da asanlaşdı

Abunəçilər artıq paytaxt və Sumqayıtdakı bütün “Nar Mobile” xidmət mərkəzlərində «Asan imza» mobil elektron imza xidmətindən yararlanma biləcəklər

“Nar Mobile” mobil operatoru “Asan imza” mobil elektron imza xidməti göstərən mağazalarının sayını artırdı. Belə ki, abunəçilər artıq Bakı şəhərindəki bütün “Nar dünyası” mağazalarında, eləcə də Sumqayıtdakı hər iki mağazada “Asan imza” xidmətindən yararlanma biləcəklər. Bundan başqa, Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Bakı şəhəri Mərkəzi Qaşqay küçəsi 56 ünvanında yerləşən “195” çağrı mərkəzində, eləcə də Bakı şəhəri Sabunçu rayonunda fəaliyyət göstərən “Asan xidmət-4” mərkəzində də “Asan imza” xidmətindən yararlanmaq mümkün olacaq.

Qeyd edək ki, “Asan imza” elektron xidmətlərdə avtorizasiya və elektron sənədlərin imzalanması baxımından rahat, etibarlı və təhlükəsizdir. “Asan imza” mobil elektron imza texnologiyasının açar üstünlükləri smart-kartın oxunması üçün əlavə qurğuların və proqram təminatının istifadəsinə ehtiyacın olmamasıdır. Xidmətin istifadəsi üçün autentifikasiya və elektron imza rəqəmsal açarlarının saxlanıldığı SIM-karta əsaslanan mobil telefonun mövcudluğu kifayətdir.

Əlavə məlumatı www.narmobile.az və www.asanimza.az saytlarında əldə etmək mümkündür.

Azərbaycanın sürətlə inkişaf edən mobil operatoru olan “Nar Mobile” 2007-ci ildən etibarən abunəçilərinə xidmət göstərir. Fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində “Nar Mobile” daima sərfəli qiymət siyasətinə sadiq qalaraq müxtəlif tarif planları ilə abunəçilərinə ən sərfəli təkliflərini təqdim etmiş və onların rəğbətini qazanmışdır. Münasib danışıq tarifləri ilə yanaşı, mobil operatorun müxtəlifliyi və sərfəliliyi ilə seçilən internet paketləri, eləcə də abunəçilərin hər zona üzrə eyni qiymət ödədikləri sadə rəqəmsal təklifləri xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Paytaxtda və əyalətdə tükürpədən qətlər

Cəlilabad rayonunda qətl hadisəsi baş verib.

APA-nın cənub bürosunun məlumatına görə, hadisə sentyabrın 9-da gecə saatlarında rayonun Maşlıq kəndində qeydə alınıb. Kənd sakini, 1991-ci il təvəllüdü Elman Elçin oğlu Həsənov yaxın qonşusu və həmkəndlisi olan 1991-ci il təvəllüdü Həbib Beytulla oğlu Şahbazovu aralarında baş verən mübahisə zəminində çoxsaylı bıçaq zərbələri ilə ölümcül yaralayıb.

Cəlilabad Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına çatdırılan zərərçəkmişə müvafiq tibbi yardım göstərilməsinə baxmayaraq, o, çoxlu qan itirdiyinə görə cərrahiyyə stolunda dünyasını dəyişib.

Hadisəni törətmiş Elman Həsənov polis tərəfindən saxlanaraq istintaq orqanlarına təhvil verilib.

Faktla bağlı Cəlilabad Rayon Prokurorluğunda qəsdən adam öldürmə maddəsi ilə cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır.

***

Ağdaş rayonunda 3 nəfərin ağır xəsarət alması ilə nəticələnən güllələnmə hadisəsi baş verib. APA TV-nin məlumatına görə, hadisə sentyabrın 9-da axşam saatlarında Ağdaşın Qaraoğlan kəndində qeydə alınıb. Kənd sakini, 26

yaşlı Mollayev Nəsrəddin Asim oğlu ilə qonşusu, 44 yaşlı Bayramov Azər Əziz oğlu arasında dava düşüb. İlk məlumata görə, qonşular arasında münaqişəyə Azərin inəklərinin kol-kostlu çəpərdən Nəsrəddinin heyətinə keçməsi səbəb olub. Dəfələrlə belə halın baş verməsi sonda qonşular arasında qanlı davaya səbəb olub. Nəsrəddin Mollayev evindəki ov tüfəngini götürərək qonşusu Azər Bayramovu güllələyib. Davə zamanı onları sakitləşdirmək istəyən Nəsrəddin Mollayev anası, 44 yaşlı Mollayeva Gülnar Fərman qızı və əmisinin arvadı, 53 yaşlı Mollayeva Simuzər Şirali qızı da güllə yarası alıb. Yaralıların hər üçü Ağdaş Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdirilib.

Hadisəni törədən Nəsrəddin Mollayev tutularaq istintaqa təhvil verilib.

Qeyd edək ki, Ağdaş Rayon Suvarma Sistemləri İdarəsinin işçisi olan Nəsrəddin Mollayevin qardaşının bu gün toy mərasimi olacaqdı.

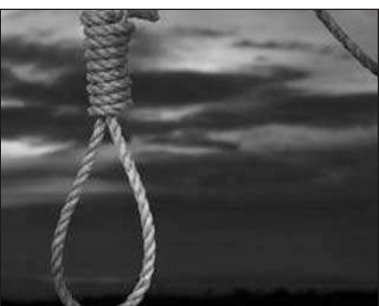
***

Sentyabrın 9-da Bakıda qətl törədilib. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsindən lent. az-a verilən məlumata görə, saat 16:30 radələrində B.Nuriyev küçəsində naməlum şəxs bıçaqla Bakı şəhər sakini 1993-cü il təvəllüdü Cəfər Teymurova xəsarət yetirib. O, aldığı xəsarətdən xəstəxanada ölüb.

Keçirilən əməliyyat tədbirləri nəticəsində hadisəni törətməkdə şübhəli bilinən, 1992-ci il təvəllüdü Şahnamiq Hüseynov Nizami RPİ 24-cü PB-nin əməkdaşları tərəfindən yaxalanıb.

Məlumata görə, Bəhrüz Nuriyev küçəsində 21 yaşlı Cəfər Teymurovu qətlə yetirən 22 yaşlı Şahnamiq Hüseynov onu söyüş üstündə bıçaqladığını deyib. Məlum olub ki, hər iki şəxs əvvəlcədən bir-birini tanıyırlarmış və münasibətləri olub. Dünən isə onlar B.Nuriyev küçəsində yaşadıkları binanın heyətində qarşılaşıblar və söhbət ediblər. Söhbət əsnasında gənclərin sözü çəpləşib. Ş.Hüseynovun sözüə görə, Cəfər onu söyüb və o da əsəblərinə hakim ola bilməyərək tanışını bıçaqlayıb.

***

Qusar rayonunda intihar hadisəsi baş verib.

Qusar Rayon Prokurorluğundan APA-ya verilən məlumata görə, hadisə rayonun Şirvanovka kəndində qeydə alınıb.

Kənd sakini, 26 yaşlı Radik İbrahim oğlu Mahmudov yaşadığı evin heyətindəki zoğal ağacından özünü asıb. Onun özünə qəsd etməsinin səbəbləri məlum deyil.

Faktla bağlı cinayət işi başlanıb, araşdırma aparılır.

İşlətdiyi fəhlələrin pulunu mənimsəməkdə suçlanan və bir sıra qanunsuz əməllərinə görə Nərimanov Rayon Polis İdarəsində dindirilən "Aysberg" Pivə İstehsalat Müəssisəsinin təsisçisi Qasım Muradovun işi araşdırılması üçün Xaçmaz polisində göndərilib.

Bu barədə məlumatı aznews.az-a direktordan şikayətçi olan Paşa Əliyev verib. Onun sözlərinə görə, Qasım Muradovdan daha 10 nəfər fəhlə polisə müraciət edərək, əmək haqlarının verilməsini və onlara müxtəlif yollarla edilən təzyiqlərin dayandırılmasını istəyiblər. Şikayətçi bildirib ki, pivə zavodunun müdiri özünə hər il evlər və müxtəlif obyektlər tikdirir və həmişə də fəhlələrin əmək haqlarını mənimsəyir:

"Kimsə ona etiraz edəndə hədələyir, şikayət verirsən, polis çox vaxt baxmır. Qudurğanlıq edir. Təsəvvür edin ki, rayonda nə qədər tikinti materialı satan dükən var, hamısına borcludur. Çoxu haqqını tələb etməyə qorxur".

Şikayətçi bildirib ki, indi onun rəhbərlik etdiyi usta-fəhlə qrupuna 9.440 manat borcu

Xaçmazdakı pivə zavodunun direktoruna sərt ittihamlar

"Qasım Muradov özünə hər il evlər və müxtəlif obyektlər tikdirir, fəhlələrin əmək haqlarını isə mənimsəyir"

Qasım Muradov

var, amma məsələ təkcə bu məbləğdə deyil:

"Biz bundan əvvəl də onun işini görmüşük. Pivə zavodunun da üzləmə-fasad işlərini görmüşəm. Onda bizim 10 min

manatımızı kəsdi. Nə qədər çalışdıq ala bilmədik. Mən o işdə də ziyan getdim və məsələ ilə bağlı sahibkarın böyük qardaşına şikayət etdim. O, sözügedən borcu mənə verməməklə yanaşı, qaçıb gizlənir və zəng edəndə məni təhqir edirdi. Mən onunla görüşməyi də təklif etdim, ancaq o gəlmədi. Uzun müddətli söz-söhbətdən sonra zəng edib dedi ki, gəlin, başqa işlərim var, onu həll edin, qalan borcu da bu işləri gördüyünüz vaxt qaytararam. "Köhnə söz-söhbəti bağlayaq" - dedi və olanlara görə mənə üzrxahlıq etdi. Yenidən onun şirin dilinə aldanıb rəhbərlik etdiyim işçi heyəti ilə birlikdə ona Xaçmazda yeni mənzil tikdik. Qasım Muradovun mənzilinin tikintisindən sonra o, pivə zavodunda bizim başımıza gətirdikləri oyunu yenidən təkrar etdi".

P.Əliyev əlavə edib ki, sahibkarla bağlı Nərimanov Rayon Polis İdarəsinə etdikləri şikayətə baxılması üçün Xaçmaz rayonuna göndərilib: "İşi Xaçmazda gördüyümüz üçün şikayət də baxılması üçün sözügedən rayona göndərilib. Polisə çağırılan kimi özüm işçilərimlə Məmmədov Ramin, Əliyev Hacıbaba, Məmmədov Rauf, Baxışlıyev Fuad, Qacarov Ələsgər, Şakir Rauf - birlikdə Xaçmazda gedəcəyik. Biz nə lazım olsa, əlimizdən gələn işi görüb, öz zəhmətimizlə qazandıığımız pulu ondan alacağıq".

Dələduz məhkəmə hakiminin işi ilə bağlı qalmaqal

Həsən Əliyevin keçmiş iş yoldaşları prosesə çıxmaqdan imtina etdilər

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə dələduzluq və rüşvət verməkdə təqsirləndirilən keçmiş hakim Həsən Əliyevin barəsində olan cinayət işi üzrə məhkəmənin sentyabrın 10-na təyin olunan hazırlıq iclası təxirə salınıb.

APA-nın məlumatına görə, prosesdə məhkəməyə sədrlik edən hakim Azər Orucov bildirdi ki, hakim tərkibi özlərinə etiraz edir. Azər Orucov deyib ki, o özü və tərkibdə olan hakimlər - Əlövsət Abbasov, Əlisultan Osmanov təqsirləndirilən Həsən Əliyevlə iş yoldaşı olublar. A.Orucov qeyd edib ki, bu hal işin baxılmasına təsir etməsə də, cəmiyyətdə yanlış fikir yarada bilər.

Etiraza Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə baxılacaq. Buna görə də proses qeyri-müəyyən vaxtadək təxirə salınıb.

Həsən Əliyev

Qeyd edək ki, yayılan məlumatlara görə, Rusiyadan gələn iş adamı Ramazan Səlimov işə düzəlmək üçün 2011-ci ildən tanıdığı Elman Məmmədova müraciət edib. E.Məmmədov isə onu Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hakimi Həsən Əliyevlə tanış edib. Həsən Əliyev isə R.Səlimovdan işə düzəlmək adı

ilə 600 min manat pul alıb. Lakin sonradan pulu qaytarmayıb. Bundan sonra R.Səlimov polisə şikayət edib. Şikayət əsasında cinayət işi başlanılıb və E.Məmmədov həbs edilib.

İstintaq dövründə Həsən Əliyevə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq törətmə) maddəsi ilə bərabər, Cinayət Məcəlləsinin 312-ci (rüşvət vermə) maddəsi ilə də ittiham elan olunub. Lakin barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilməyib.

Onu da qeyd edək ki, prezident İlham Əliyev Həsən Əliyevin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Buna səbəb kimi Həsən Əliyevin qanunvericiliyin tələblərini dəfələrlə kobudcasına pozması göstərilib.

Nazir türmədən çıxanlar üçün xüsusi yer tikdirir

Hazırda Qobustanda penitensiar mərkəzlərdən buraxılan keçmiş məhbusların cəmiyyətə adaptasiyasını təşkil etmək üçün bir neçə sığınacaq tikilir. Salamnews xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov deyib.

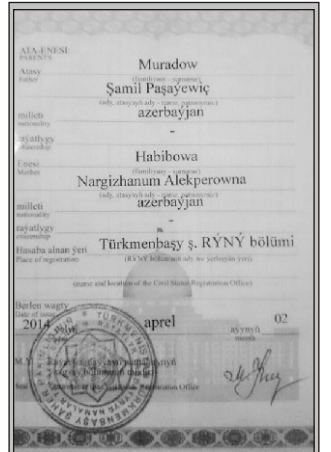
Zabratda kimsəsiz uşaqlar üçün də sığınacaqların tikildiyini deyən nazir, bu sığınacaqların ilin sonuna qədər təhvil verilməsinə qeyd edib: "Zabratda həm də kimsəsiz uşaqlar üçün peşə-reabilitasiya mərkəzləri inşa olunur. Bu yaxınlarda məişət zorakılığına məruz qalmış şəxslərin cəmiyyətə adaptasiyasının təşkil olun-

ması üçün fəaliyyət proqramı qəbul olundu. Bu proqramda belə şəxslərin sosial adaptasiyasının təmin olunması və onlar üçün reabilitasiya mərkəzlərinin tikilməsi nəzərdə tutulub. Hazırda bu işlərlə bağlı iş gedir. Gələn ildən etibarən isə ölkənin müxtəlif regionlarında belə sığınacaqların hazırlanması üçün dövlət büdcəsindən

Səlim Müslümov

əlavə vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub".

Erməni olduğu deyilən müğənninin sənədləri yayıldı

Müğənni Natəvan Həbibinin xalq artisti Aygün Kazımova, Tolik və Zoriki ona "erməni" dediklərinə görə şərəf və ləyaqətin alçaldılması, işgüzar nüfuzuna xələl gətirilməsi maddəsi ilə məhkəməyə müraciət etməsi barədə xəbər vermişdik.

"Qafqazinfo" Natəvanın atası Muradov Şamil Paşa oğlu, anası Həbibova Nərgiz Ələkbər qızı, dayısı Həbibov Əhməd Ələkbər oğlu, əmisi Muradov Kamil Paşa oğlu, xalası Həbibova Nəcibə Ələkbər qızının doğum haqqında şəhadətnamələrini əldə edib. Doğum haqqında şəhadətnamələrdə müğənninin və onun ailəsinin "erməni" olması ilə bağlı heç bir məlumat əks olunmayıb.

Qeyd edək ki, sənəddə Həbibinin doğum haqqında şəhadətnaməsinin verilmə tarixi 1984-cü il, yenilənmə tarixi 2014-cü il göstərilir. Sənədin yenilənməsi Türkmənstanda "Ümumi Sənəd Yenilənməsi Qanunu" ilə əlaqədardır.

MUSAVAT

Son səhifə

N 227 (5936) 11 sentyabr 2014

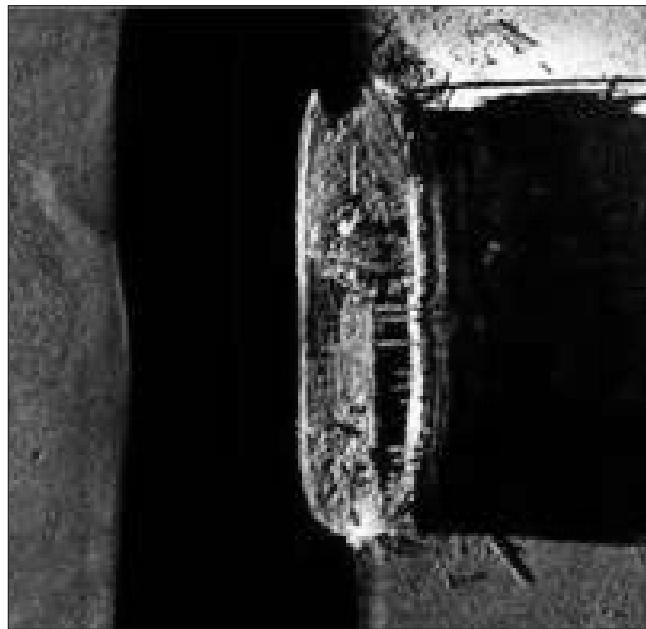

iPhone 6 neçəyə olacaq?

“Apple” şirkətinin yeni təqdim etdiyi iPhone 6 və iPhone 6 Plus modellərini əldə etmək istəyənlər bir az gözləməli olacaqlar. “Apple” şirkətinin çoxdandır gözlənilən iPhone 6 modelinin necə olacağı çoxlarını maraqlandırır. Artıq bu intizara son qoyuldu və dünən iPhone 6-nın təqdimatı oldu. Bu telefonlar dərhal satışa çıxarılmayacaq. Amma iPhone həvəskarları yeni model telefonları əldə etmək üçün artıq növbə tutmağa başlayıblar. Yeni smartfonlar Birləşmiş Ştatlarda 19 sentyabrda satışa çıxarılaçaq. iPhone həvəskarları yeni modellərin satışa çıxarılmasını səbirsizliklə gözləyir. Modelin oktyabr ayında 120 ölkədə satışa çıxacağı açıqlanıb. ABŞ üçün 2 illik müqaviləyə uyğun olaraq telefonun qiymətləri də açıqlanıb. Gədən asıl olaraq iPhone 6-nın qiyməti 199-399 dollar arasında dəyişəcək. 6 Plus isə 299 dollardan başlayacaq 499 dollara qədər olacaq. Yeni modellərin xüsusiyyətləri haqqında “Apple”ın marketinq üzrə vitse-prezidenti Fil Şiller məlumat verib. Beləliklə, yeni model iPhone 6-nın ekran diaqonalı 4,7 iPhone 6 Plus-un isə 5,5-dir. iPhone 6-nın qalınlığı 6-6,8, iPhone Plus-da 7,1 millimetrdir. Yeni bizi olduqca nazik telefon aparatları gözləyir. Yeni displeylərin küncüləri daha geniş, rəngləri isə daha dəqiqdir. Korpuslar şüşə və alüminiumdandır. Yeni telefonların həm də daha yaxşı enerji saxlamaq qabiliyyəti olacaq. 50 saat səs yazma, 11 saat isə videoya baxmaq mümkün olacaq.

168 il sonra tapıldı

Məşhur ingilis araşdırmaçı Con Franklinin 1846-cı ildə itən iki gəmindən biri 168 il sonra tapılıb. Kanadanın baş naziri Josef Harper məsələ ilə bağlı açıqlama verib və ölkə tarixinin ən böyük sirrinin açıldığını deyib. Tapılan gəminin dəqiq adı bilinmir. Gəminin tapılması üçün sualtı kameralarla işləyən xüsusi sualtı qayıq hazırlanıb. Tapılan gəminin Kanada tarixinin ən böyük şahidlərindən biri olduğu deyilir. Gəminin tapılmasında əziyyət çəkən hər kəsə təşəkkür edən Harper gəminin içində araşdırma aparıldığını deyib. 2008-ci ildən bəri axtarılan gəminin tapılmasından sonra II Elizabet Kanadaya təbrik məktubu göndərib.

Qara üzümün faydaları

Qara üzüm gözəllik iksiri, gerçək beyin qidası və zəifləmək üçün riayət edilən rejimlərin ana məhsuludur.

- Qara üzüm eyni ilə aspirin kimi qanı sulandırdığından ürək xəstəliklərinə qarşı insanları qoruyur.
- Qara üzümün qabığındakı olan və fitoaleksin qrupu mürekkəblərdən olan resveratrol bədəndə xərçəngin meydana gəlməsinə mane olur.
- Bəzi qaraciyər narahatlıqları və qanazlığı müalicəsində də təsirlidir.
- Qara üzümün ehtiva etdiyi meyvə turşuları və lifli quruluşundan mədəyə zərər vermədən böyrək və bağırsaq sisteminin nizamlı işini təmin edir və qanın təmizlənməsinə kömək edir.
- Qara üzüm bədəndəki yağların əriməsinə yardım edir.
- Qara üzüm bədəni viruslara qarşı daha müqavimətli hala gətirir.
- Qara üzümün qabığı və nüvələri maddələr mübadiləsini sürətləndirir.
- Qara üzüm dərinin təzə və təmiz bir görünüş almasına kömək edir.
- Günortadan sonra yeyilən bir salxım qara üzüm və bir stəkan təzə sıxılmış üzüm suyu bədəni və beyin hüceyrələrini gümrəhləşdirir.

- Bir kiloqram üzüm 1150 qram süd, 390 qram ət, 300 qram çörək və 1200 qram kartofa ekvivalentdir.

- Qara üzüm amin turşuları, B vitaminləri (B1, B2), minerallar, kalium, maqnezium və demir ehtiva etdiyi üçün immunitet sistemini qüvvətləndirir.
- Tərkibindəki turşular mədəyə zərər vermədən böyrəklərin və qaraciyərin işini sürətləndirir.
- Qara üzüm ehtiva etdiyi bioflavonoidlər səbəbi ilə C vitaminin fəaliyyətini çoxaldır.
- Qara üzüm allergiya və əhənglənmələrdə iltihab meydana gəlməsinə mane olur.

QOÇ - Mənfi yüklü Ayın bürçünə daxil olması səhhətinizə mənfi təsir göstərə bilər. Lakin bu fəsadın fəaliyyət prinsipinə və ya iş planınıza hər hansı maneəsi olmayacaq.

BUĞA - Ulduzlar bir neçə gərgin situasiya ilə rastlaşacağınızı bildirir. Bu sətirləri ona görə yazırıq ki, qarşısını alınız. Çətin də olsa, təmkin göstərin, oturaq işlərə aludə olun.

ƏKİZLƏR - Neçə vaxtdan bəri donub qalan planları həyata keçirmək üçün bu təqvimdən maksimum yararlanın. Bu istiqamətdə ümid etdiyiniz və gücünüz çatan adamlara da müraciət edə bilərsiniz.

XƏRÇƏNG - Atalarımızın dediyi “işim daşdan çıxır” ifadəsi bu təqvimdə sizin bürçə daha çox uyğun olacaq. Odur ki, daşdan iş çıxarmaqdansa, istirahətə üstünlük verin. Mübahisələrdən isə qaçın.

ŞİR - Astroloji göstəricilər bu təqvimdə daha çox münasibətlərin tənzimlənməsinə yönəltməyi tövsiyə edir. Hətta buna görə fəaliyyətə də ara vermək olar. Axşam qonaq getməyə dəyər.

QIZ - Analitik zəkanızı işə salın. Nə qədər enerjiniz var, hamısını fəaliyyətə yönəldin. Sədaqətli və təcrübəli insanları özünüzdən uzaqlaşdırmayın. Bu gün uzaq yola çıxmayın.

TƏRƏZİ - İlin-günün bu vaxtında romantik duyğulara qapılmaq sizə yalnız zərər verə bilər. Şairənə düşünməkdənsə realığa uyğun addım atın ki, uğurlarınız yaxınlaşsın. Səhhətinizi də qoruyun.

ƏQRƏB - Nəhayət ki, neçə aydan bəri ora-bura vurnuxduğunuz öz nəticəsini verməyə başlayır. Odur ki, hər cür dedi-qodudan, cəfəng söhbətlərdən uzaqlaşın perspektivli işlərlə məşğul olun.

OXATAN - Ötən günlərdəki tövsiyemizi bu günə də şamil edirik: ətrafınızda olanlarla qərəzsiz davranın. Əks halda, tənhalığa mütbəla ola bilərsiniz. Axşam bir neçə yenilik gözlənilir.

OĞLAQ - Qarşınızda duran bu təqvimdə daha çox neytral şəkildə başa vurmağa çalışın. Riskə ehtiyac yoxdur. Yaxşı olar ki, maddi sıxıntılarınızı aradan qaldırmağın yollarını tapasınız.

SÜTÖKƏN - “Dünya həyatı bir körpüdür, bu körpünü təmir etməyə vaxt itirməyin, sadəcə tez ötür keçin!” Peyğəmbərimizin (s) bu sözlərinə əməl edin. Dünyanı düzəltmək sizlik deyil.

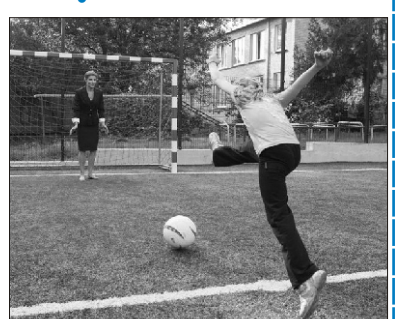

BALIQLAR - Ümumi mənzərə neqativ deyil. Bu isə nəzərdə tutduğunuz işləri normal şəkildə başa çatdıracağınızdan xəbər verir. Tənbəllik etməyin, yeni işgüzar əlaqələrə həvəs göstərin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

First lady futbol oynadı

Ukrayna prezidenti Pyotr Porosenkonun həyat yoldaşı futbol oynayıb. Birinci xanım Xarkovda ayaqyalın stadionda çıxıb. Mariya Porosenko kimsəsiz uşaqlar üçün olan bərpə mərkəzində olub. Onların ailələrə qaytarılması işinin tezləşdirilməsi ilə tanış olub. Birinci xanım uşaqlara hədiyyələr təqdim edib və onlarla əylənib. O, idman dərində olan uşaqlarla da görüşüb. Xanım Porosenko qız şagirdlərlə də futbol oynamaqdan çəkinməyib. Qapıya keçən birinci xanım ayaqqabılarını da çıxarıb. O, birinci top zərbəsini məharətlə dəf etsə də, ikinci topu tuta bilməyib. Daha sonra Mariya Porosenko futbolçu qızla yerdəyişmə edib. “Mən bu uşaqların gözlərində müəllimlərinə, Ukraynaya sevgi gördüm” deyə, birinci xanım səfər təəssüratlarını bölüşüb.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

“Yeni Musavat”ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 10.565